

STUPAVA

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)

Stupava

november 2023

Schválený na 9. zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Stupave, dňa 16. novembra 2023
na základe UZNESENIA č. 180/2023.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Stupava (2023-2030)

v súlade s § 83 ods. 5 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

1. METODOLÓGIA PRÍPRAVY KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)	...3
2. ANALÝZA DEMOGRAFICKÝCH A SOCIOLOGICKÝCH ÚDAJOV V ÚZEMNOM OBVODE MESTA STUPAVA	...7
3. ANALÝZA STAVU POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V ÚZEMNOM OBVODE MESTA STUPAVA (2023)	
3.1 Definovanie základných pojmov	..16
3.2 Poskytovanie sociálnych služieb mestom Stupava	..17
3.3 Ďalšie organizácie poskytujúce sociálne a s nimi prepojené služby na území mesta Stupava	..22
3.4 Analýza výdavkov a príjmov vynakladaných na zabezpečenie sociálnych služieb a na poskytovanie príspevkov v sociálnej oblasti v meste Stupava	..32
4. ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE STUPAVA	
4.1 Metodológia získavania informácií pre analýzu potrieb prijímateľov sociálnych služieb	..33
4.2 PESTLE analýza poskytovaných sociálnych služieb v meste Stupava	..36
4.3 Dotazníkový prieskum u občanov/prijímateľov mesta Stupava – vyhodnotenie	..40
5. REALIZÁCIA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA 2023-2030 – akčný plán	
5.1. Spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia a aktualizácie KPSS mesta Stupava (2023 – 2030)	..46
5.2 AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)	
ČASŤ 1. URČENIE PRIORÍT, OPATRENÍ A AKTIVÍT ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	..50
5.3 AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)	
ČASŤ 2. MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE NAVRHOVANÝCH SLUŽIEB	..55
<i>Príloha č. 1: Dotazník zisťovania potrieb sociálnych služieb u prijímateľov sociálnych služieb</i>	..60

1. METODOLÓGIA A VÝCHODISKÁ PRÍPRAVY KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)

VÝCHODISKÁ

Základným legislatívnym dokumentom pre prípravu Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Stupava (2023-2030) je Národnou radou SR dňa 30. októbra 2008 schválený **zákon č. 448/2008 Z. z.** o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“). Novelizáciou, platnou od 1.1.2019, ktorá mala dopad aj na šiestu časť (**KOMUNITNÝ ROZVOJ A KOMUNITNÝ PLÁN V OBLASTI POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB**) predmetného zákona, boli upresnené jednotlivé ustanovenia, ktoré sa týkajú vypracovania komunitného plánu sociálnych služieb v spolupráci s inými poskytovateľmi sociálnych služieb a prijímateľmi sociálnych služieb v územnom obvode obce.

Rozhodnutie o príprave a tvorbe **Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Stupava na roky 2023-2030** (ďalej len „KPSS“) bolo prijaté Uznesením č. 38/2023 na 4. zasadaní Mestského zastupiteľstva v Stupave dňa 30.3.2023. V uvedenom uznesení Mestské zastupiteľstvo v Stupave „berie na vedomie informáciu o príprave Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Stupava na roky 2023 – 2030“.

KPSS mesta Stupava (2023-2030) okrem toho, že je spracovaný v súlade s platnou legislatívou v sociálnej oblasti, rešpektuje **Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030**, ktoré zverejnilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR počas roku 2021.

Do komunitného plánovania sociálnych služieb sa nevyhnutne prenášajú aj myšlienky a zásady z **národných programov a stratégií, ale aj rôznych koncepčných dokumentov a akčných plánov z Bratislavského samosprávneho kraja** (napr. *Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030*, *Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030*, *NÁRODNÝ PROGRAM DUŠEVNÉHO ZDRAVIA*, *Koncepcia rozvoja sociálnych služieb pre ľudí s mentálnym postihnutím v kompetencii Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2019 – 2021*, *Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v kompetencii Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2018 – 2023*, *Regionálny akčný plán Bratislavského samosprávneho kraja na prevenciu a elimináciu násillia páchaného na ženách na roky 2021 – 2023*).

Nemôžeme opomenúť ani programový dokument, ktorý bol pripravovaný v období, keď pandémie COVID-19 zasiahla nie len Európu, ale celý svet. ¹*Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky* (ďalej „*POO*“) je komplexnou odpoveďou na dôsledky krízy spojené s pandemiou COVID-19, ako aj reakciou na identifikované hlavné výzvy a systémové nedostatky slovenskej ekonomiky. KPSS mesta Stupava (2023-2030) je preto v súlade aj s týmto dokumentom, najmä s Komponentom 12: Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie a Komponentom 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť.

METODOLÓGIA

Mesto Stupava pripravilo záväzný dokument **KPSS mesta Stupava na roky 2023-2030**, prostredníctvom mechanizmov komunitného plánovania. Jedným z východísk bol aj v roku 2018

¹ Vid' kompletný dokument <https://www.planobnovy.sk/kompletny-plan-obnovy/lepsie-zdravie/>

schválený KPSS mesta Stupava na obdobie 2018-2022. Hlavným zámerom mesta Stupava je **nie len udržateľnosť, ale aj rozvoj a podpora sociálnych služieb**, ich súlad a prepojenie so *zdravotníckymi službami, výchovno-vzdelávacími, poradenskými službami a s rozširovaním voľnočasových aktivít mládeže*. Kombinácia existujúcich sociálnych služieb, udržanie ich kvality reagovanie na potreby občanov mesta, podpora neverejných poskytovateľov v prípade ich záujmu riešenia vzniknutých problémov, rozširovanie sociálnych služieb v súlade s efektívnosťou ich prevádzkovania sú hlavné priority pre obdobie do 2030. Tieto aktivity nemôžu byť v rozpore s programovými komunitnými dokumentmi, a to najmä s „Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Stupava na roky 2024 -2030“, preto KPSS musí zohľadňovať miestne špecifiká a potreby. Pri príprave KPSS mesto Stupava využilo **metódy komunitného plánovania sociálnych služieb**.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, ktorou sa na úrovni krajov, miest a obcí plánujú sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifickým požiadavkám a potrebám jednotlivých občanov. Ide o otvorený proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadania optimálnych riešení v oblasti sociálnych služieb. Základom komunitného plánovania sociálnych služieb je spolupráca zadávateľov (obec) s užívateľmi (klienti) a poskytovateľmi sociálnych služieb (inštitúcie, organizácie) pri tvorbe plánu. Sú to rokovania o budúcej podobe sociálnych služieb a realizácii konkrétnych krokov. Metodológia v sebe integruje rôzne typy prístupov – **psychologický, sociologický, psychoterapeutický v rámci práce s komunitou**. V rámci uvedeného procesu sa využívajú niektoré metódy a formy, ktoré vychádzajú práve z uvedených disciplín, ako je analýza štatistických dát, vymedzenie pozitívnych a negatívnych aspektov v danej oblasti, ale aj PESTLE analýza, prieskumné dotazníky (anonymné a neanonymné), pracovná skupina a riadiaca skupina, ako nástroje spoločného komunitného plánovania atď.

K príprave a spracovaniu KPSS mesta Stupava na roky 2023 – 2030 vymenoval dňa 7.3.2023 primátor mesta Stupava **riadiacu skupinu v nasledovnom zložení:**

Ing. Mgr. Zuzana Baligová - prednostka Mestského úradu Stupava

PhDr. Milan Chromík - projektový manažér Mestského úradu Stupava

JUDr. Elena Jaďuďová - vedúca Klubu seniorov Pohoda

Mgr. Viera Jánošová - vedúca oddelenia hmotnej núdze, náhradného výživného a štátnych sociálnych dávok ÚPSVaR v Malackách

Ing. Denisa Klačmanová - predsedníčka komisie zdravotníctva a sociálnych vecí Mestského zastupiteľstva v Stupave a poslankyňa Mestského zastupiteľstva v Stupave (MsZ)

Ing. Ľubica Konswaldová - vedúca oddelenia všeobecnej a vnútornej správy Mestského úradu Stupava

Ing. Katarína Tomkovičová - vedúca ekonomického oddelenia Mestského úradu Stupava

Milan Válek - náčelník Mestskej polície Stupava

Koordinátorom prípravy a zostavovateľom KPSS bola: **PhDr. Katarína Ikrényiová**

Hlavné úlohy riadiacej skupiny:

- Navrhnuť a odsúhlasiť „Štruktúru KPSS“.
- Navrhnuť cieľové skupiny, na ktoré sa bude KPSS koncentrovať, odsúhlasiť počet a zameranie pracovných skupín, ktoré sa budú podieľať na tvorbe KPSS.
- Odsúhlasiť „Harmonogram prípravy KPSS“.
- Odborne prispievať materiálmi, ktoré by pomohli stanoviť reálnejšie ciele v KPSS.

- Pripomienkovať 2. verziu KPSS, odporučiť ho na verejnú diskusiu a odsúhlasiť záverečnú verziu KPSS.

Riadiaca skupina (RS) sa počas tvorby KPSS stretla 2-krát:

1. zasadanie RS – 19.4.2023
2. zasadanie RS – 8.9.2023

Na svojom *prvom zasadaní* Riadiaca skupina schválila **3 pracovné skupiny**, ktoré sa podieľali na príprave a tvorbe KPSS mesta Stupava 2023-2030. Jej členov nominoval primátor mesta Stupava.

1. skupina – zameraná na riešenie problematiky seniorov a osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „ZP“)
2. skupina – zameraná na riešenie problémov rodiny s deťmi
3. skupina – zameraná na osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Na *druhom zasadaní* RS schválila 2. verziu KPSS mesta Stupava na roky 2023-2030 s pripomienkami (doplnenie niektorých presne definovaných častí v Akčnom pláne) s tým, že 24.9.2023 bude 3. verzia KPSS mesta Stupava na roky 2023-2030 poskytnutá občanom mesta na verejné pripomienkovanie.

Verejné pripomienkovanie návrhu KPSS mesta Stupava na roky 2023-2030 prebiehalo od **25.9.2023 – 9.10.2023**, a to jednak **elektronicky** na web stránke mesta Stupava <https://www.stupava.sk/>, jednak si mohli občania zapožičať tento dokument **v printovej** podobe, pretože bol k dispozícii na podateľni úradu. Proces verejného pripomienkovania mal riadenú podobu prostredníctvom formulára pripraveného na pripomienkovanie. Verejné pripomienkovanie **bolo vyhodnotený 13.10.2023** s konštatovaním, že občania mesta Stupava do uvedeného termínu nevzniesli žiadne pripomienky a odporúčania k predloženému návrhu KPSS mesta Stupava pre roky 2023-2030.

Návrh KPSS mesta Stupava pre roky 2023-2030 bol preto odporúčaný na posúdenie komisiám Mestského zastupiteľstva (MsZ) v Stupave a následne na schvaľovanie do Mestského zastupiteľstva mesta Stupava. **Na 9. zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Stupave, dňa 16. novembra 2023 v Stupave bol KPSS mesta Stupava (2023-2030) na základe UZNESENIA č. 180/2023 schválený.**

Hlavné úlohy pracovných skupín:

- Upresniť, zdefinovať a popísať možných prijímateľov sociálnych služieb v rámci cieľových skupín (špecifikácia cieľových skupín).
- Pripraviť analýzu silných a slabých stránok (pozitív a negatív), podkladové informácie pre PESTLE analýzu.
- Navrhnuť opatrenia a aktivity, ktoré je nevyhnutné riešiť v danej oblasti v období 2023– 2030. Pripraviť akčný plán-časový harmonogram riešenia.
- Doplniť a pripomienkovať 1. verziu KPSS mesta Stupava (2023-2030).

Členmi pracovných skupín boli zástupcovia štátnej správy, neziskových organizácií, občianskych združení, verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Členmi pracovnej skupiny sa mohli stať aj fyzické osoby – občania mesta – prijímatelia (užívatelia) sociálnych služieb. **Každá pracovná skupina sa pri riešení úloh vyplývajúcich z tvorby KPSS stretla 2-krát** (19.4.2023, 11.7.2023).

1. Pracovná skupina - Seniori a osoby so ZP

Mgr. Tomáš Bako – Krajské stredisko Bratislava, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
Milan Brezovský – Jednota dôchodcov na Slovensku, Základná organizácia Stupava
PhDr. Katarína Briedoň, MBA – členka komisie zdravotníctva a sociálnych vecí Mestského zastupiteľstva v Stupave
Mgr. Jana Gavorníková - dočasne poverená výkonom funkcie riaditeľky DSS a Zariadenie pre seniorov Kaštieľ v Stupave
Ing. Hana Haldová – poslankyňa Mestského zastupiteľstva v Stupave
Doc. MUDr. Štefánia Móricová, PhD., MPH – primárka Oddelenia dlhodobu chorých, Nemocnica akad. L. Déreza UNB
Bc. Ivana Nechybová – koordinátorka opatrovateľskej služby Mestského úradu Stupava
Mgr. Soňa Škultétyová – TEKLA, o.z.
Mgr. Jarmila Škrovanová – členka komisie zdravotníctva a sociálnych vecí Mestského zastupiteľstva v Stupave
Mgr. Soňa Tomeková – referentka sociálnych vecí Mestského úradu Stupava
Mária Veselá – Slovenský zväz telesne postihnutých, Základná organizácia č. 105, Stupava

2. Pracovná skupina - Rodina a deti

Ing. Hana Haldová – poslankyňa Mestského zastupiteľstva v Stupave
MUDr. Mgr. Karina Harceková – lekár ambulancie pre deti a dorast Múdra sova, klinika pre deti a dorast, UNB
JUDr. Ľubica Hofmannová, LL.M – vedúca oddelenia majetkovo-právneho a legislatívneho Mestského úradu v Stupave
Bc. Jana Chandogová – zdravotná sestra v ambulancii pre deti a dorast Múdra sova
Ing. arch. Veronika Chládeková, PhD. – inštruktorka zážitkovej pedagogiky, Lesný klub Makovičky
Mgr. Zuzana Jurčová – KC Makovice, OZ Modrá sova
František Majda – OZ Rodičia deťom Stupavy
Juraj Moravčík – koordinátor ochrany detí pred násilím
Bc. Monika Snopková – riaditeľka Materskej školy ul. Ružová Stupava
Mgr. Soňa Tomeková – referentka sociálnych vecí Mestského úradu Stupava
Katarína Vanáková – príslušníčka Mestskej polície Stupava – vzdelávanie a prevencia
Mgr. Margita Vicianová – riaditeľka Základnej umeleckej školy v Stupave
Ing. Roman Vigh – poslanec Mestského zastupiteľstva v Stupave
Mgr. Zuzana Šimková – riaditeľka Základnej školy kpt. J. Nálepku v Stupave
Mgr. Simona Zajíčková – sociálny pedagóg na Základnej škole kpt. J. Nálepku v Stupave

3. Pracovná skupina - Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Katarína Baťková – Azylové centrum Betánia
Ing. Hana Haldová – poslankyňa Mestského zastupiteľstva v Stupave
JUDr. Ľubica Hofmannová, LL.M – vedúca oddelenia majetkovo-právneho a legislatívneho Mestského úradu v Stupave
Mag. Phil. Marta Marošová – IPčko, krízová psychologická poradňa
Milan Mečoch – zástupca náčelníka Mestskej polície Stupava
Jarmila Salayová – členka komisie zdravotníctva a sociálnych vecí MsZ v Stupave
Mgr. Soňa Tomeková – referentka sociálnych vecí Mestského úradu Stupava
Michaela Vasiľová – OZ WellGiving

Hlavným benefitom komunitného plánovania je samotný proces jeho prípravy a tvorby, do ktorého sa zapojili rôzne subjekty, inštitúcie a organizácie, ako poskytovatelia sociálnych služieb, ktorí zároveň predstavovali veľaokrát aj samotných prijímateľov sociálnych služieb. Je potrebné aby zástupcovia pracovných skupín získali zručnosti diskutovať konštruktívne, aby boli otvorení, aby prinášali návrhy a odporúčania, ktoré reflektujú potreby občanov. Zároveň zástupcovia samosprávy a poskytovateľov sociálnych služieb sa musia učiť počúvať a musia byť schopní konštruktívne návrhy spracovať do realistických záverov.

Mesto Stupava celý proces prípravy KPSS mesta Stupava 2023-2030 aktuálne prezentovalo na web stránke mesta, až po jeho verejné pripomienkovanie a zverejnenie jeho schválenej verzie MsZ mesta Stupava.

Dôležité metodologické kroky pri príprave KPSS mesta Stupava (2023-2030)

Socio–demografická analýza v meste Stupava (*výsledky sú v kapitole 2*)

Analýza poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta Stupava (*výsledky sú v kapitole 3*)

Prieskum u prijímateľov sociálnych služieb v meste Stupava (*výsledky sú v kapitole 4*)

2 ANALÝZA DEMOGRAFICKÝCH A SOCIOLOGICKÝCH ÚDAJOV V ÚZEMNOM OBVODE MESTA STUPAVA

VSTUPNÉ ÚDAJE

Mesto Stupava má pre komunitné plánovanie špecifické postavenie. Spájajú sa tu zvyklosti obce Mást, ktorá bola pričlenená k Stupave v roku 1953 a samotného mesta Stupava. Pričom tradičné a viac komunitné spolunažívanie vidieckeho obyvateľstva sa prelína s anonymným mestským spôsobom života. Mesto Stupava má tiež z hľadiska regiónu Záhorie osobitné postavenie, ktoré spočíva vo veľmi blízkej vzdialenosti k hlavnému mestu SR - Bratislave. Do bratislavskej mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica je to len 4,5 km. Migrácia nových obyvateľov z rôznych kútov Slovenska, ktorej sa žiadne mestá a obce v Bratislavskom kraji nevyhnú môže mať dopad na niektoré sociálne služby v meste. Kým tradičná, viacgeneračná rodina je v SR už minulosťou, príviv nových obyvateľov do mesta prináša so sebou nové potreby, ktoré sa môžu z hľadiska času veľmi rýchlo meniť, a je ich veľmi problematické predikovať. Sú závislé od toho, na ako dlho sa noví obyvatelia v meste Stupava usadia.

Okrem toho sa v celom okrese Malacky kumuluje aj väčšie množstvo cudzincov, pracujúcich v priemyselnom sektore, ktorý je práve v okrese veľmi silne zastúpený. To môže priniesť aj potenciálny dopad na sociálne služby v meste Stupava, keďže cudzinci sú prevažne ubytovaní v dvoch mestách okresu Malacky, a to v okresnom meste a v Stupave. Okresu Malacky v štatistike legálne evidovaných pracujúcich cudzincov patria v rámci SR dlhodobopopredné miesta. V rámci zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín s platným povolením na zamestnanie na území Slovenskej republiky² patrilo okresu Malacky ku 31.6.2023 (1 146) tretie miesto po okresoch Trnava (3 272) a Nitra (2 356). V zamestnávaní občanov tretích krajín s informačnou kartou (bez povolenia na zamestnanie) na území Slovenskej republiky okresu Malacky patrí 6. miesto (1 332) po okresoch Nitra (3 275), Trnava (2113), Galanta (2111), Žilina (1788) Senec (1742). V oboch prípadoch sa neberú do úvahy mestské časti Bratislavy, v ktorých je zamestnané veľké množstvo cudzincov. Väčšie množstvo cudzincov môže, ale nemusí

² https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/zamestnavanie-cudzincov-statistiky/zamestnavanie-cudzincov-na-uzemi-slovenskej-republiky-za-rok-2023.html?page_id=1247176

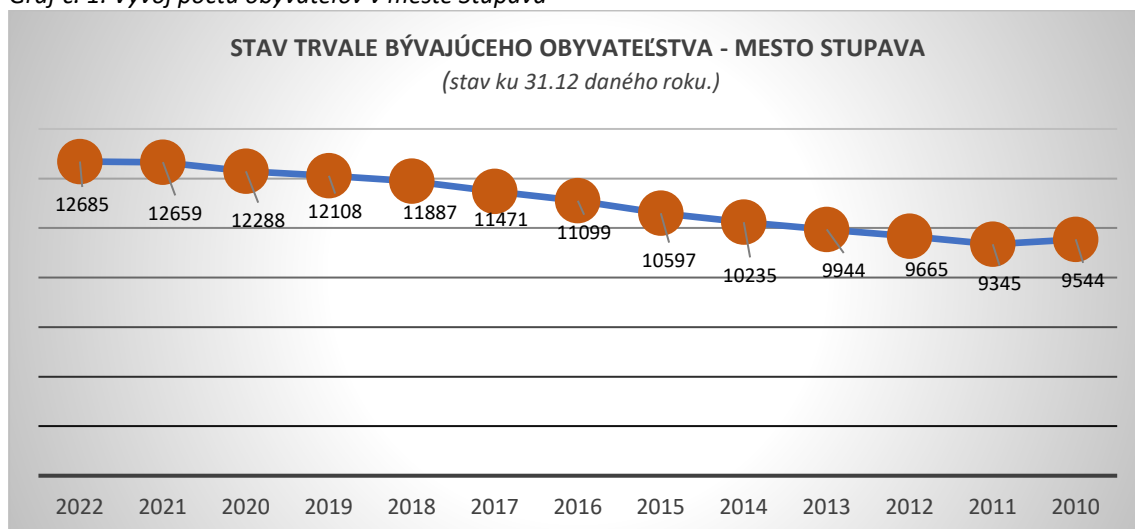
pre komunitu prinášať zvýšenú potrebu určitých sociálnych služieb. Väčšina cudzincov je na území dočasne a nezapája sa do komunitného života. Nemusí to platiť o *odídenoch*, čo sú cudzinci, ktorým Ministerstvo vnútra SR na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky poskytlo *dočasné útočisko*. To je platné minimálne do 4. marca 2024, ale následne môže byť predĺžené. V tomto prípade totiž ide nie len o zamestnancov dočasne pracujúcich v priemyselných firmách, ale predovšetkým o rodiny s deťmi, ktoré sa musia zapojiť aj do výchovnovzdelávacieho procesu a matky do pracovného procesu. Cudzincom a ich rodinám je potrebné pomôcť zvládnuť adaptačný proces na krajinu, jazyk, zvyklosti atď.

Nie všetky vymenované skutočnosti majú pre komunitné plánovanie sociálnych služieb a ich využívanie len negatívny vplyv. Bezprostredná blízkosť Bratislavy ponúka využívanie niektorých špecifických sociálnych služieb, ktoré môže mesto Stupava využiť od verejných alebo neverejných poskytovateľov, registrovaných pre celé územie Bratislavského kraja.

DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

Počet obyvateľov v Stupave má za sledované obdobie 10-tich rokov trvalo vzrastajúcu tendenciu. Iba v rokoch 2011 a 2020 mal mierne klesajúcu tendenciu (*Graf č. 1*).

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v meste Stupava

Zdroj: ŠÚ SR

Prirodzený prírastok

Pôrodnosť od roku 2016 zaznamenala v meste zostupný trend, zomrelých občanov v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi začalo po roku 2019 pribúdať a dostalo sa v priemere na úroveň rokov 2016 a 2014. Vyšší nárast môžeme sledovať v roku 2021 a 2022. Preto má prirodzený prírastok po roku 2016 v celkovom ponímaní klesajúcu tendenciu až v roku 2022 dosiahol zápornú hodnotu (*nižší počet narodených občanov ako zomretých*) (*Tabuľka č. 1*).

Tabuľka č. 1: Prirodzený prírastok

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Narodení	102	151	159	147	168	160	194	145	144	133	130
Zomretí	129	143	115	105	98	85	111	101	119	91	99
Prirodzený prírastok obyvateľstva	-27	8	44	41	70	75	83	44	25	42	30

Zdroj: ŠÚ SR

Prírastok sťahovaním

Dôležitým faktorom pri posudzovaní demografických údajov je aj prírastok sťahovaním. Počet prisťahovaných podlieha určitým cyklom. Na uvedený prírastok má vplyv aj možnosť bývania, pracovné príležitosti, ako aj mnoho iných atribútov (možnosti dochádzania do Bratislavy alebo zahraničia, ceny nehnuteľností atď.). Pri posudzovaní prírastku **sťahovaním** je dôležité, aká je veková štruktúra prisťahovaných obyvateľov (mladí občania alebo starší v poproduktívnom veku, zloženie domácnosti /jednotlivci alebo rodiny/ atď.). Prírastok sťahovaním dosiahol svoj kulminačný bod v roku 2016 a v roku 2018 po dočasnom zvýšení sa od roku 2019 trvalo znižoval. Trend vystáhovania z miest do obcí, ktorý sa stal na Záhorí štandardom a trpí ním aj okresné mesto Malacky, ovplyvňuje zvyšujúci sa počet vystáhovaných. Okolité obce svojimi stavebnými aktivitami, ale aj dostupnosťou služieb ponúkajú občanom prevažne z bytových domov iný štandard bývania. Počet vystáhovaných ovplyvňujú aj stavebné aktivity samotnej Bratislavy, ktorá sa za posledné obdobie rozširuje práve v oblastiach a mestských častiach susediacich so Stupavou (Záhorská Bystrica, Lamač, Devínska Nová Ves, atď.). Preto sa v roku 2021 prírastok sťahovaním v porovnaní napr. s rokom 2020 znížil o viac ako polovicu (*Tabuľka č. 2*).

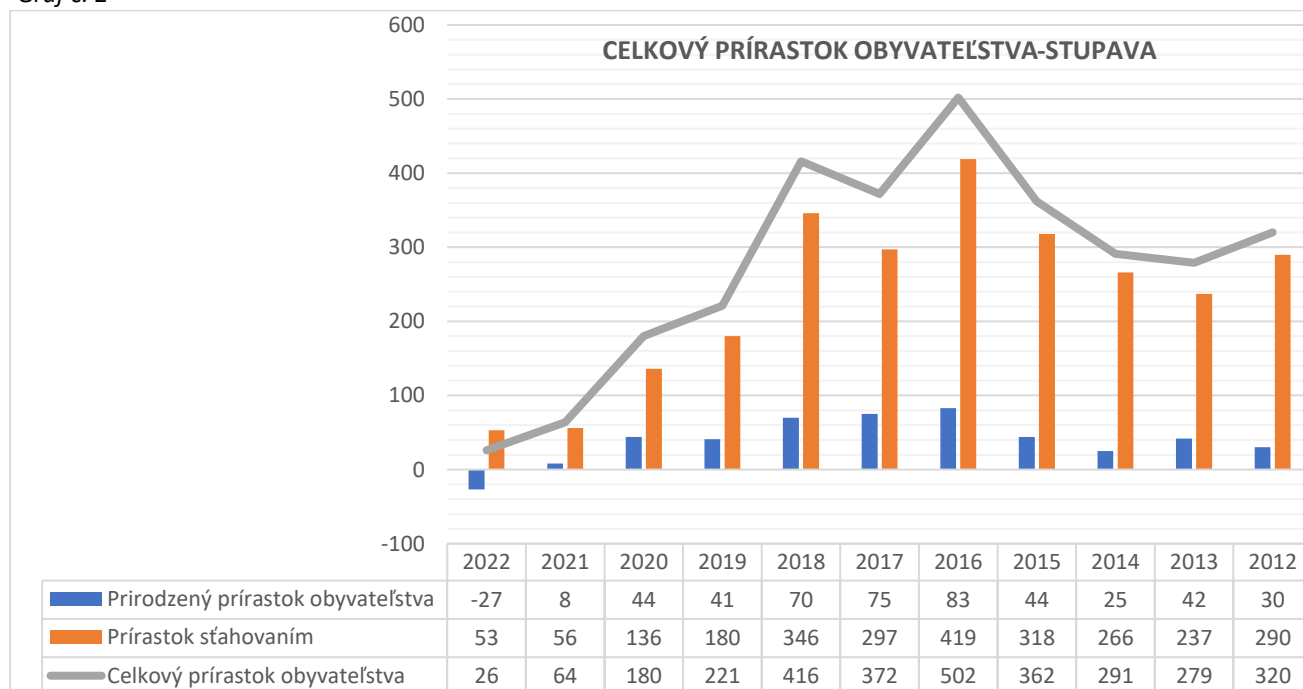
Tabuľka č. 2: Prírastok sťahovaním

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Prisťahovaní na trvalý pobyt	380	364	402	430	578	519	631	489	470	366	425
Vystáhovaní z trvalého pobytu	327	308	266	250	232	222	212	171	204	129	135
Prírastok sťahovaním	53	56	136	180	346	297	419	318	266	237	290

Zdroj: ŠÚ SR

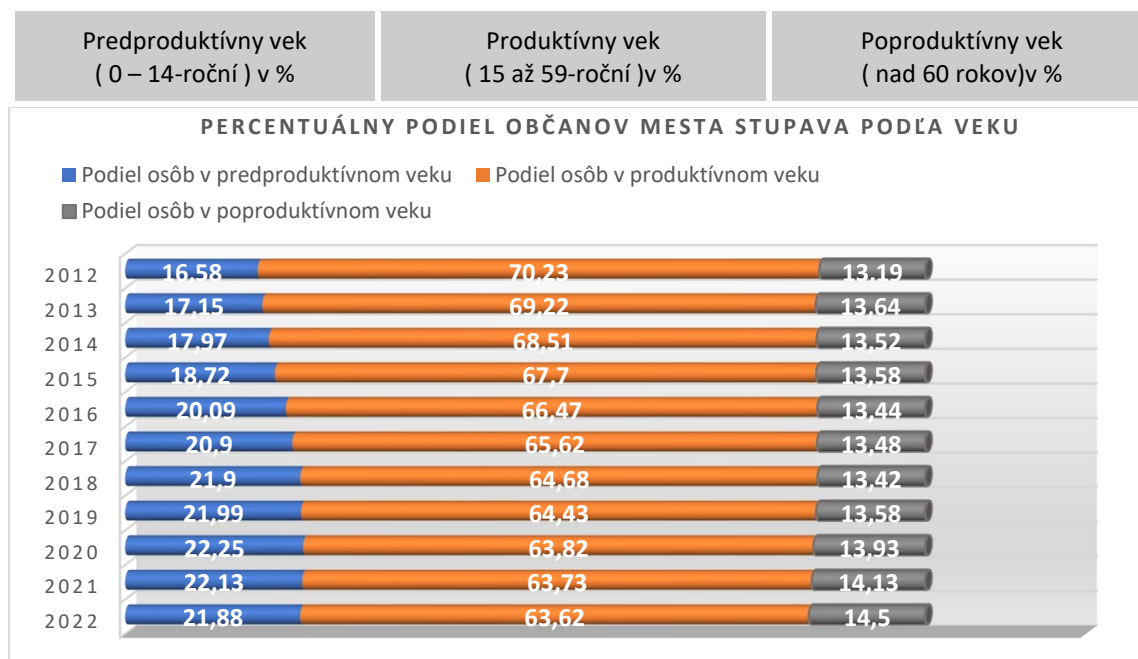
Ako poukazuje graf č. 2 v roku 2022 sa celkový prírastok znížil o viac ako polovicu v porovnaní s rokom 2021, a v roku 2021 sa znížil skoro o 2/3 v porovnaní s rokom 2020. Na základe týchto dát mesto Stupava po rokoch rýchleho rastu (2015-2019) spomalilo tempo, ale napriek tomu má celkový počet obyvateľov stále rastúcu tendenciu (*Graf č. 2*).

Graf č. 2

Zdroj: ŠÚ SR

Graf č. 3: Percentuálny podiel občanov mesta Stupava podľa veku (Zdroj: ŠÚ SR)

Veková štruktúra obyvateľov je zrejماً z grafu č. 3, kde podiel obyvateľov mesta v predproduktívnom veku rástol od roku 2012 rýchlejšie (nárast o 5,3%) ako klesal percentuálny podiel obyvateľov v poproduktívnom veku (pokles o 1,31 %). Tým sa zaraďuje mesto Stupava k mestám s relatívne nižším priemerným vekom obyvateľov (priemerný vek obyvateľov počas sledovaného obdobia osciluje medzi 39 a 37).

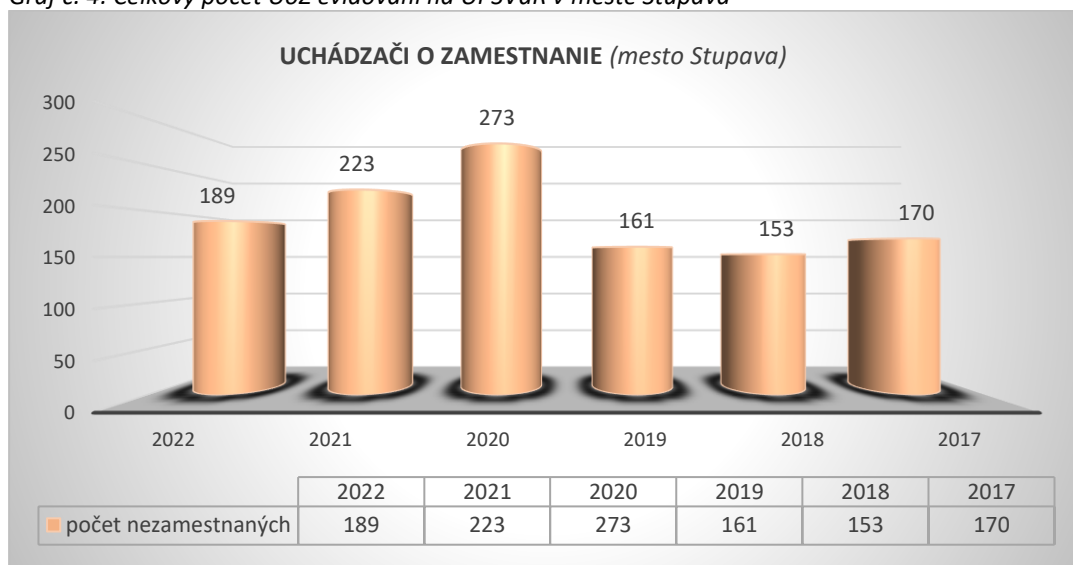
Rómske obyvateľstvo. Problematika Rómov v meste Stupava nezohráva žiadnu podstatnú úlohu pri plánovaní sociálnych služieb, preto sa jej nie je potrebné v KPSS osobitne venovať.

ÚDAJE Z TRHU PRÁCE A ZO SOCIÁLNEJ OBLASTI

Pre prognózu vývoja z trhu práce je potrebné zamerať sa na dáta o **vekovej štruktúre** uchádzačov o zamestnanie (UoZ), **dĺžke evidencie UoZ**, **pohlaví UoZ**. Počet nezamestnaných v meste Stupava vykazovaný v nasledujúcich grafoch zahŕňa len evidovaných uchádzačov o zamestnanie na UPSVaR. Je predpoklad, že určité percento nezamestnaných nie je evidovaných na ÚPSVaR (dobrovoľne nezamestnaní) alebo sú vyradení z evidencie UoZ, a to z rôznych dôvodov. Preto reálny počet nezamestnaných v meste Stupava je vyšší, ako počet UoZ evidovaných na UPSVaR a zobrazených sa v štatistikách.

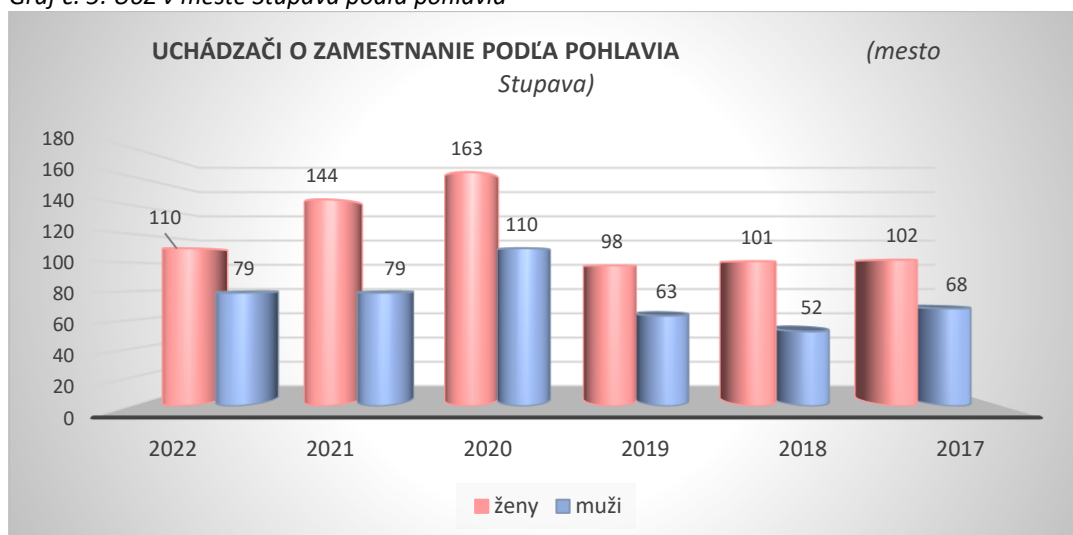
Pandemická situácia spojená s COVID-19 mala vplyv na zmenu v počtoch evidovaných UoZ a neobišlo to v roku 2020 ani mesto Stupava. V roku 2020 tak evidovaná nezamestnanosť vzrástla v meste Stupava zhruba o 58 % oproti roku 2019 (vid' graf č. 4), a to vo všetkých vekových kategóriách (Tabuľka č.3). V meste Stupava tvorili v roku 2022 UoZ v kategórii s dobou evidovanej nezamestnanosti **do 12 mesiacov až 85,2 %** z celkového počtu UoZ. Pričom počet UoZ s dobou evidencie nad 36 mesiacov nie je v Stupave výraznou skupinou (vid' graf č. 7). Títo UoZ v roku 2022 tvorili v Stupave už len 0,08 % z celkového počtu UoZ. Najpočetnejšou skupinou sú UoZ v strednom veku (vid' graf č. 6) s dĺžkou evidencie do 6 mesiacov. **Obdobie od 2020 -2021 (COVID-19) predĺžilo čas hľadania možnosti zamestnania pre všetky vekové kategórie UoZ**, a tým zvýšilo ich počet v kategórii s dĺžkou evidencie do 24 mesiacov

Graf č. 4: Celkový počet UoZ evidovaní na UPSVaR v meste Stupava

Zdroj: Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny

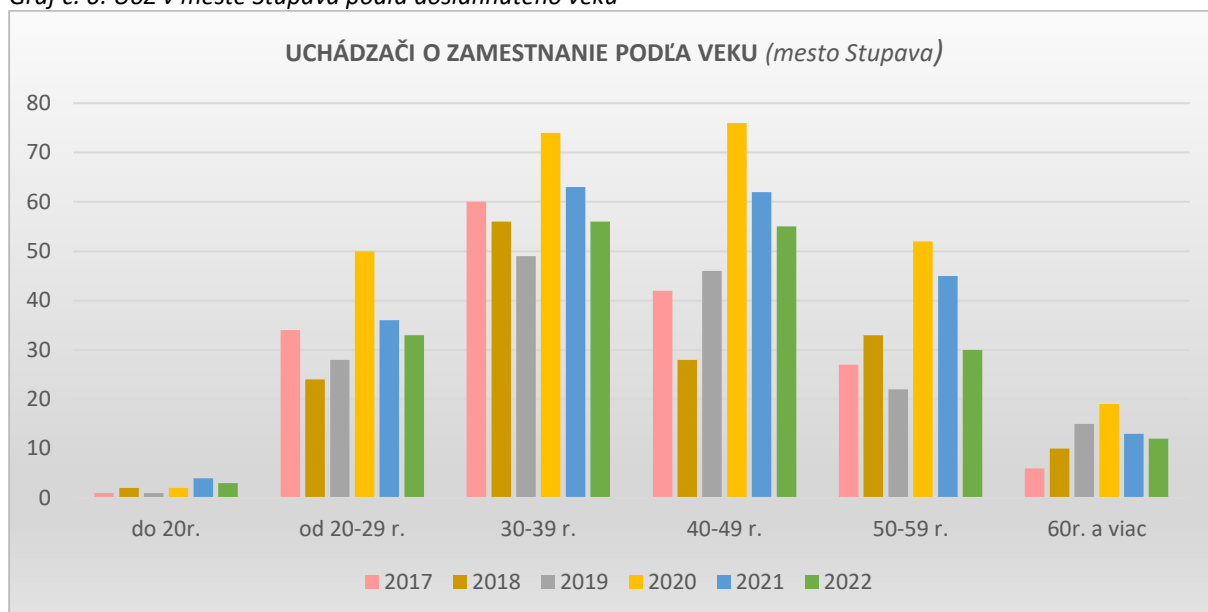
Graf č. 5: UoZ v meste Stupava podľa pohlavia

Zdroj: Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny

Stupava **má výraznú rotáciu UoZ**, ktorá je spôsobená predovšetkým blízkosťou hlavného mesta Bratislava, aj celkovými možnosťami zamestnania v okrese Malacky. UoZ zväčša po vyčerpaní dávky v nezamestnanosti z evidencie odchádzajú (*do 6 mesiacov*). Pomer UoZ evidovaných do 6 mesiacov v priebehu sledovaného obdobia osciluje v intervale medzi 55% - 64 % z celkového počtu evidovaných UoZ. Iba v roku 2021 klesol pod 50 % z celkového počtu UoZ. Počet nezamestnaných žien je v meste Stupava vyšší ako mužov a tento jav len kopíruje celoslovenskú štatistiku. Je to spôsobené nižšou mobilitou žien a menšími možnosťami zamestnania. Starostlivosť o deti niekedy neumožňuje ženám pracovať vo viaczmennej prevádzke alebo pracovať v 12 hodinovej pracovnej zmene. Práve priemyselné organizácie v okrese, ale aj prevádzky podnikajúce v službách v Stupave a Bratislave prichádzajú s najčastejšími ponukami na prácu pre ženy (*vid' graf č. 5*). Stupava patrí k mestám s nižšou mierou nezamestnanosti, preto nevytvára veľký priestor na riešenie akútnych sociálnych problémov spôsobených vysokou nezamestnanosťou.

Graf č. 6: UoZ v meste Stupava podľa dosiahnutého veku

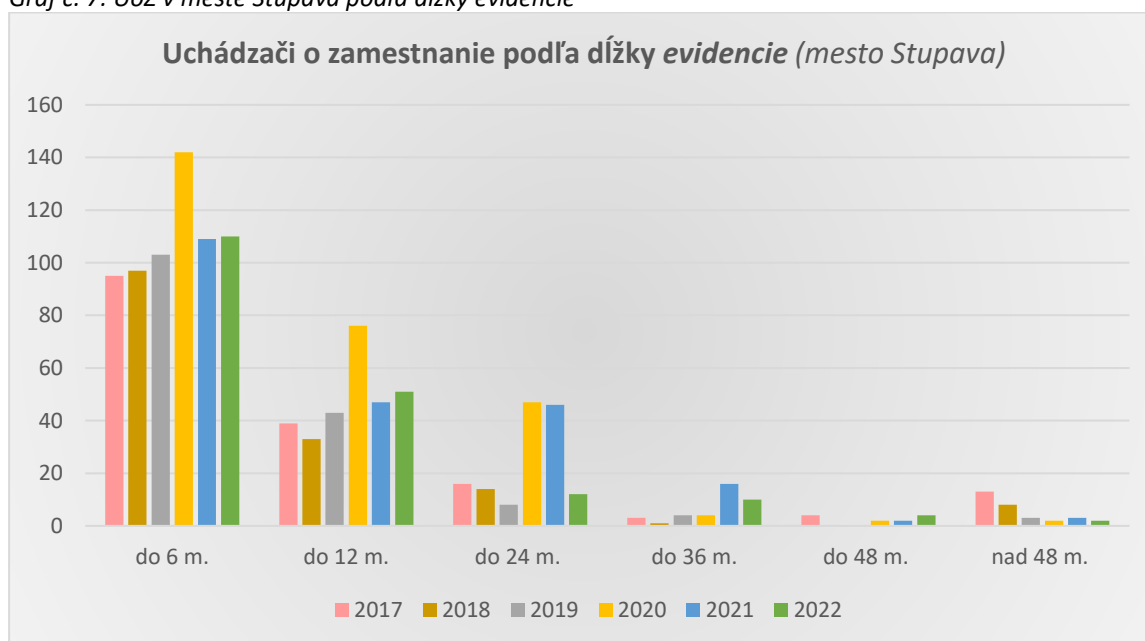
Zdroj: Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny

Tabuľka č. 3: UoZ evidovaní v meste Stupava podľa veku

rok	do 20 r.	od 20-29 r.	30-39 r.	40-49 r.	50-59 r.	60 r. a viac
2017	1	34	60	42	27	6
2018	2	24	56	28	33	10
2019	1	28	49	46	22	15
2020	2	50	74	76	52	19
2021	4	36	63	62	45	13
2022	3	33	56	55	30	12

Zdroj: Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny

Graf č. 7: UoZ v meste Stupava podľa dĺžky evidencie

Zdroj: Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny

Tabuľka č. 4: Uchádzači o zamestnanie podľa dĺžky evidencie

rok	do 6 m.	do 12 m.	do 24 m.	do 36 m.	do 48 m.	nad 48 m.
2017	95	39	16	3	4	13
2018	97	33	14	1	0	8
2019	103	43	8	4	0	3
2020	142	76	47	4	2	2
2021	109	47	46	16	2	3
2022	110	51	12	10	4	2

Zdroj: Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny

Zo štátnych sociálnych dávok a príspevkov sú pre tvorbu KPSS mesta Stupava (2023-2030) štatisticky zaujímavé dávka a príspevky v hmotnej núdzi, peňažné príspevky na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a peňažný príspevok za opatrovanie (určený rodinným príslušníkom).

Pomoc v hmotnej núdzi

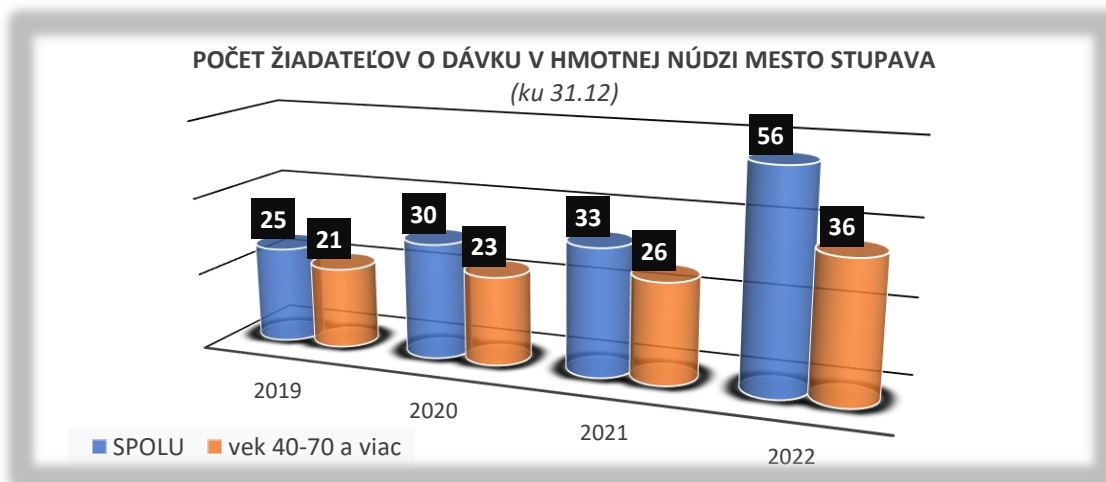
Hmotná núdza je stav, keď príjem členov domácnosti nedosahuje sumy životného minima a členovia domácnosti si nevedia alebo nemôžu prácou, výkonom vlastníckeho práva alebo iného práva k majetku a uplatnením nárokov zabezpečiť príjem alebo zvýšiť príjem. Kým počas pandemického obdobia (2020-2021) došlo k zvýšeniu počtu UoZ, tak v roku 2022 došlo k nárastu ako poberateľov dávky v hmotnej núdzi (skoro o 70%), tak spoločne posudzovaných osôb (viac ako o 120 %). Najsilnejšiu skupinu pri čerpaní pomoci v hmotnej núdzi tvorili v roku poberatelia vo vekových kategóriách od 30-49 rokov. Pričom veková kategória od 40-70 a viac rokov tvorila v roku 2022 64,3% z celkového počtu žiadateľov o hmotnú núdzu. V priebehu 4 sledovaných rokov došlo v tejto kategórii k výraznému poklesu, pretože ešte v roku 2019 táto veková kategória tvorila až 84 % z celkového počtu žiadateľov (vid graf č. 8). Zvyšuje sa aj počet žiadateľov v nižších vekových kategóriách, najmä vo veku 30-39 rokov.

Tabuľka č. 5 Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi za mesto Stupava

Rok/k 31.12.	2019	2020	2021	2022
Počet poberateľov	25	30	33	56
Počet spoločne posudzovaných osôb	31	40	38	87

Zdroj: ÚPSVaR Malacky

Graf č. 8: Počet žiadateľov o dávku v hmotnej núdzi v meste Stupava Zdroj: ÚPSVaR Malacky

Jednorazovú dávku môže poskytovať aj **obec** a je určená na čiastočnú úhradu mimoriadnych výdavkov členov domácnosti, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi. Jednorazová dávka je určená najmä na zabezpečenie nevyhnutného ošatenia, bielizne, obuvi, nevyhnutného vybavenia domácnosti, a to posteľe, stola, stoličky, chladničky, sporáku, variča, vykurovacieho telesa, paliva, práčky, periny, posteľnej bielizne, bežného kuchynského riadu, mimoriadnych liečebných nákladov alebo školských potrieb. Mesto Stupava prijalo Všeobecne záväzné nariadenie mesta Stupava č. 8/2020 o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a mimoriadnej dávky mestom Stupava s účinnosťou od 1.1.2021 (ďalej „VZN č. 8/2020“).

Na sídelnú jednotku mesto Stupava je nemožné štatisticky zistiť údaj, koľko percent tvorí **nízkopríjmové obyvateľstvo**, ktoré nepoberá dávky v hmotnej núdzi, pracuje a predsa sa nachádza „na“ alebo „pod“ hranicou chudoby. Na uvedený status má určite aj vplyv celková zadlženosť občanov (pôžičky a úvery) a v tejto skupine obyvateľstva aj nízke úspory. Skupina nízkopríjmových občanov, bez vlastníctva nehnuteľnosti je skupinou, ktorá je vysoko ohrozená. Do tejto kategórie možno zaradiť aj seniorov, ktorých dôchodky dosahujú veľmi nízku úroveň, a ktorými nedokážu pokryť náklady na udržanie bývania alebo iné náklady spojené so životom. Zvyšovanie nákladov na život (bývanie, energie a potraviny), odložené splátky úverov, pôžičiek a iných platieb z úvodného obdobia COVID-19 (2020) priviedli na hranicu „chudoby“ resp. životného minima väčšie množstvo obyvateľstva, ktorých objem je v súčasnosti veľmi ťažké odhadnúť. Vyžaduje si to skôr individuálny prístup zo strany odborných pracovníkov mesta Stupava. Tu môže významnú rolu zohrať kvalitne realizovaná terénna sociálna práca s ohrozenými cieľovými skupinami (rodina s deťmi, seniori, zdravotne ťažko postihnutí), ktoré sa v tejto situácii môžu nachádzať alebo sa z objektívnych dôvodov ocitnú. *Štatistický úrad SR zverejnil v máji 2022, že v rámci SR sú najohrozenejšie deti mladšie ako 18 rokov. Pandémia COVID-19 podiel detí ohrozených chudobou medziročne ešte zvýšila. Pod hranicou príjmovej chudoby žilo v SR dvojnásobne viac detí ako seniorov. Pričom podiel seniorov nad 65 rokov sa v rámci skupiny ohrozenej príjmovou chudobou zvýšil od roku 2016 takmer dvojnásobne.*

Pre plánovanie sociálnych služieb je potrebné brať do úvahy **zhoršujúci sa zdravotný stav obyvateľstva** (ako fyzický, tak psychický), dlhodobé následky prekonania COVID-19, ale aj znižovanie počtu aktívne činného obyvateľstva v Stupave (*Graf č. 3*). Celkový reálny dopad krízy spôsobenej pandémiou, energetickou krízou, ale aj vojnou na Ukrajine budeme tak môcť sledovať v najbližších 7 a viac rokov.

Kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „kompenzácia“) je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu alebo poskytovaním sociálnych služieb v súlade s platnou legislatívou.

Od roku 2019 sa počet držiteľov ŤZP zvyšoval a držiteľov ŤZP/S sa znižoval (*Tabuľka č. 6*). Celkový počet držiteľov ŤZP a ŤZP/S³ bol viac menej počas sledovaného obdobia rovnaký s malým zvýšením. Pričom počet držiteľov preukazov ŤZP a ŤZP/S vo veku vyššom ako 60 rokov sa počas sledovaného obdobia znižuje. Kým v roku 2019 tvorila táto veková kategória 50 % z celkového počtu, už v roku 2022 tvorila len 45 %. Vek držiteľov týchto preukazov sa posúva k mladším ročníkom (*Graf č. 9*) Zdravotné ťažkosti a ťažké zdravotné postihnutia sa tak viac začínajú vyskytovať už u mladších občanov. Tento fakt bude mať veľmi silný dopad na poskytovanie sociálnych služieb v najbližších 10 rokoch. Týmto občanom bude potrebné poskytovať sociálne služby takého charakteru, aby sa ich zdravotný stav nezhoršoval a mohli čo najdlhšie aktívne žiť.

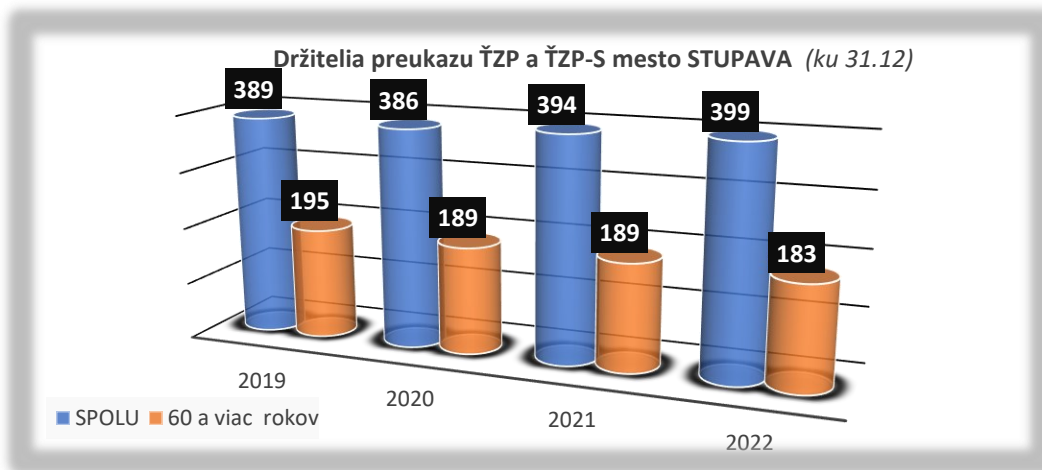
³ ŤZP – ťažko zdravotne postihnutý, ŤZP/S ťažko zdravotne postihnutý so sprievodcom

Tabuľka č. 6: Počet držiteľov preukazov FO s ŤZP a FO s ŤZP/S v meste Stupava podľa vekových kategórií

Veková kategória	Preukaz FO s ŤZP				Preukaz FO s ŤZP-S			
	2019-12	2020-12	2021-12	2022-12	2019-12	2020-12	2021-12	2022-12
0-19 rokov	10	10	15	16	23	24	22	23
20-59 rokov	84	89	95	97	77	74	73	80
60 a viac rokov	89	91	93	91	106	98	96	92
SPOLU	183	190	203	204	206	196	191	195

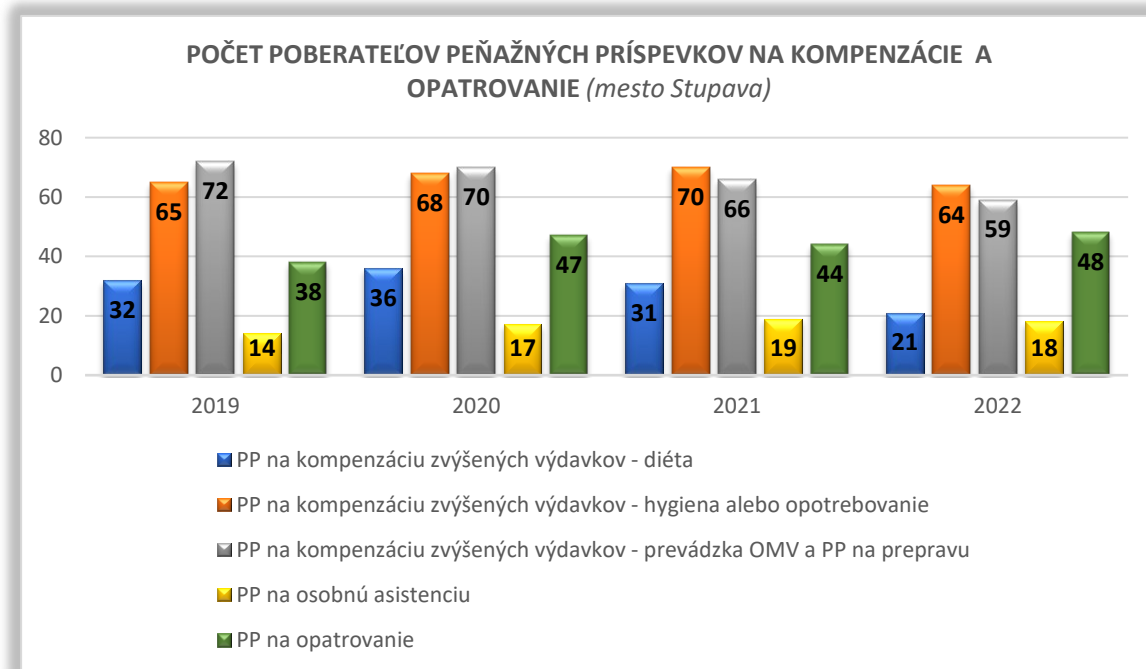
Zdroj: ÚPSVaR Malacky

Graf č. 9: Držitelia ŤZP a ŤZP/S- porovnanie celkom a starší ako 60 rokov.

Zdroj: ÚPSVaR Malacky

Graf č. 10: Počet poberateľov peňažných príspevkov na kompenzácie a opatrovanie v meste Stupava

Zdroj: ÚPSVaR Malacky

Z grafu č. 10, ktorý hovorí o počte poberateľov a druhu peňažných príspevkov na kompenzácie alebo peňažných príspevkov na opatrovanie je zrejmé, že počas 4 sledovaných rokov je počet

poberateľov peňažného príspevku na osobnú asistenciu od roku 2020 skoro na rovnakej úrovni, počet poberateľov peňažného príspevku na opatrovanie sa medziročne zvyšuje (až na rok 2021). Počet poberateľov peňažných príspevkov kompenzácie zvýšených výdavkov – dieťa, sa po náraste v roku 2021 následne znížil. Kompenzácia zvýšených výdavkov na prevádzku osobného motorového vozidla a peňažný príspevok na prepravu sa medziročne znižujú. Prepojenosť možností využívania kompenzačných príspevkov zo štátu a plánovaných sociálnych služieb pre ŤZP a ŤZP/S je dôležitou súčasťou plánovania sociálnych služieb v rámci mesta Stupava.

3. ANALÝZA STAVU POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V ÚZEMNOM OBVODE MESTA STUPAVA (2023)

3.1 DEFINOVANIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- f) zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.⁴

Nepriaznivá sociálna situácia je podľa zákona o sociálnych službách ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy.⁵

Poskytovateľom sociálnej služby je za podmienok uvedených v zákone o sociálnych službách obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom (ďalej len „verejný poskytovateľ sociálnej služby“) a iná osoba (ďalej len „neverejný poskytovateľ sociálnej služby“).⁶

Komunita podľa zákona o sociálnych službách je skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou, mestskou časťou, obcou, mestom a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.⁷

⁴ § 2 (1) Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

⁵ § 2 (2) Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

⁶ § 3 (3) Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

⁷ § 4 (3) Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

3.2 POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTOM STUPAVA

Domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“).

Domácu opatrovateľskú službu poskytuje mesto Stupava v súlade s § 41 zákona o sociálnych službách. Registráciu uvedenej sociálnej služby vykonalo mesto Stupava na Bratislavskom samosprávnom kraji dňa 01.02.2017.

Forma poskytovania: terénna

Cieľová skupina: Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II. podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnych službách.

Systém opatrovateľskej služby je v meste Stupava koordinovaný koordinátorkou opatrovateľskej služby Mestského úradu Stupava. K 1.1.2022 bolo pre výkon opatrovateľskej služby zamestnaných 16 opatrovateľiek. V priebehu roka 2023 mesto Stupava prijalo do pracovného pomeru 1 opatrovateľku. V roku 2023 má pracovný pomer uzatvorený 17 opatrovateľiek (z toho 2 sú na materskej dovolenke). Ku dňu tvorby KPSS mesta Stupava 2023-2030 vykonáva opatrovateľskú službu v domácnosti 15 opatrovateľiek. Opatrovateľská služba je poskytovaná vždy len po podpise zmluvy opatrovaného s mestom Stupava. Cena za opatrovateľskú službu pre odkázanú osobu je stanovená vo Všeobecne záväznom nariadení mesta Stupava č. 1/2017 o spôsobe určenia úhrady, výške úhrady a spôsobe jej platenia za opatrovateľskú službu a dovoz obedov, poskytované mestom Stupava.

Vzhľadom na posunutú vekovú hranicu do dôchodku mesto Stupava v tejto činnosti nezamestnáva žiadnu starobnú dôchodkyňu. V roku 2017 keď mesto Stupava začalo poskytovať opatrovateľskú službu v domácnosti vo vlastnej réžii prestúpilo do stavu zamestnancov z neziskovej organizácie 16 opatrovateľiek. Z pôvodných opatrovateľiek v súčasnej dobe pracuje už iba 6. Práca v oblasti opatrovateľskej služby je náročná a nie je o ňu zo strany záujemcov o zamestnanie záujem. Mladšie ročníky, ktoré na miesto opatrovateľky nastupujú, berú túto prácu ako dočasné riešenie. Pracujú ako opatrovateľky iba po dobu, než si nenájdu inú prácu. Pred pandémiou (2020) opatrovateľky absolvovali supervíziu. **Podľa tabuľky č. 7 sa v roku 2022 počet opatrovateľiek zastabilizoval.** Počas roka 2023 budú absolvovať opatrovateľky celkovo 3x supervíziu. Po tomto zastabilizovaní je možné s opatrovateľkami pracovať na skvalitňovaní opatrovateľskej činnosti.

Na základe vyhodnotenia koordinátorky opatrovateľskej služby z referátu sociálnych služieb mesta Stupava je opatrovateľská služba poskytovaná kvalitne. Mesto Stupava stavilo na rozdiel od druhých poskytovateľov tejto služby na systém „jedna opatrovateľka – jeden opatrovaný“. Opatrovateľky majú prideleného iba jedného klienta, nanajvýš dvoch na jeden pracovný deň. Z tohto pohľadu majú čas sa klientovi venovať.

Tabuľka č. 7: Štruktúra opatrovateľiek (splnenie kvalifikačných požiadaviek)

2019	2020	2021	2022	2023
20 opatrovateľiek	22 opatrovateľiek + 2 opatrovatelia	22 opatrovateľiek + 2 opatrovatelia	19 opatrovateľiek	17 opatrovateľiek (2 na MD)
1 stredné zdravotnícke vzdelanie	2 stredné zdravotnícke vzdelanie	2 stredné zdravotnícke vzdelanie	1 stredné zdravotnícke vzdelanie	1 stredné zdravotnícke vzdelanie

14 opatrovateliek kurz v požadovanom rozsahu	17 opatrovateliek /opatrovateľov absolvovalo kurz opatrovania v požadovanom rozsahu	17 opatrovateliek /opatrovateľov absolvovalo kurz opatrovania v požadovanom rozsahu	18 opatrovateliek absolvovalo kurz opatrovania v požadovanom rozsahu	18 opatrovateliek absolvovalo kurz opatrovania v požadovanom rozsahu
5 opatrovateliek má výnimku zo zákona podľa § 110b	5 opatrovateliek má výnimku zo zákona podľa § 110b	5 opatrovateliek má výnimku zo zákona podľa § 110b	---	---

Dôvody odchodov z pracovnej pozície opatrovateľka: zdravotných dôvodov (4), presťahovanie sa do druhého mesta (1) iný druh práce (4), dôchodkový vek (12), štúdium (1).

KONTAKT

Bc. Ivana Nechybová – koordinátorka opatrovateľskej služby na Mestskom úrade Stupava
e-mail: ivana.nechybova@stupava.sk

Denné centrum – „Klub seniorov - Pohoda“

Denné centrum je sociálna služba registrovaná v súlade s § 56 zákona o sociálnych službách. Registráciu uvedenej sociálnej služby vykonalo mesto Stupava na Bratislavskom samosprávnom kraji dňa 16.07.2012. V súčasnosti má 205 členov, ktorí sú zároveň členmi ZO Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS). Ich počet počas obdobia 2019-2023 osciluje medzi 193-205. Priestorová kapacita Denného centra „Klubu seniorov-Pohoda“ je 30 členov.

Forma poskytovania ambulatná (*členovia klubu dochádzajú do priestorov klubu, kde sa venujú rôznym aktivitám ako sú: cvičenie, ručné práce, sebarozvoj, záujmové aktivity, prednášky na odborné témy. V rámci klubu sa organizujú liečebné a poznávacie pobyty*).

Cieľová skupina: služba je poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, fyzickej osobe v dôchodkovom veku (rodine s maloletým dieťaťom, rodičia s deťmi alebo starí rodičia s vnukmi alebo vnučkami).

Klub seniorov - *Pohoda* vznikol ešte pred tým, ako bolo možné registrovať uvedenú sociálnu službu v rámci zákona o sociálnych službách. Jeho založenie sa datuje na október 2004 v rámci mesiaca úcty k starším na podnet vtedajšieho primátora Ing. Jána Beleša a riaditeľa Mestského kultúrneho a informačného centra (MKIC) p. Pavla Slezáka. Miestom pôsobenia bola budova na Hlavnej ul. v Stupave, terajšia mestská knižnica. Vedúcou klubu sa stala p. Viera Štefková, ktorá vymyslela aj názov klubu POHODA („*pohoda v Pohode*“). V súčasnosti je vhodné oceniť spoluprácu so Základnou organizáciou Jednoty dôchodcov Slovenska (ZO JDS), pretože takouto kooperáciou dochádza ku koordinovanej činnosti v oblasti poskytovania služieb pre seniorov na území mesta Stupava.

Zámerom denného centra je naplňovať predovšetkým tieto funkcie:

- zdravotná - pohyb, prednášky o zdravej výžive,
- sociálna - vzťahy, socializácia, mentálne zdravie,
- výchovná - pozitívne myslenie k zdravému životnému štýlu.

KONTAKT

JUDr. Elena Jaďuďová, vedúca Klubu seniorov Pohoda
 Agátová 16, 900 31 Stupava (*vchod z parkoviska Kúpeľná ulica*)
e-mail: pohoda@stupava.sk

Sociálna posudková činnosť

Sociálnu posudkovú činnosť pre žiadateľov o poskytnutie sociálnej služby vykonáva odborná pracovníčka referátu sociálnych služieb Mestského úradu Stupava v súlade s § 50 zákona o sociálnych službách.

Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu je posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby, rodinného prostredia fyzickej osoby, prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti a odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch podľa prílohy č. 3 a prílohy č. 4 časti II a III. zákona o sociálnych službách. **Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok.** Sociálna posudková činnosť sa vykonáva na základe žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu (*tlačivo je zverejnené na web stránke mesta, alebo je možné ho získať na mestskom úrade v tlačenej forme*). K žiadosti žiadateľ prikladá aktuálnu lekársku správu alebo lekárske správy nie staršie ako 6 mesiacov. Lekárske správy sa posielajú posudkovému lekárovi, ktorý vypracuje lekársky posudok. Pracovníčka referátu sociálnych služieb vykoná sociálne šetrenie (ak je to možné) v prirodzenom prostredí, kde si všíma nie len posudzovaného, ale aj rodinu, rodinné prostredie a širšie vzťahy s okolím. Žiadosti o posúdenie sa vykonávajú v prípadoch, keď sa občanom výrazne zhorší zdravotný stav, ostatnú imobilnú atď. a ich rodinní príslušníci sa nemôžu o nich postarať v domácom prostredí (*sú zamestnaní, bývajú ďaleko, v cudzine a pod.*). Mesto Stupava vydáva na základe posudku o sociálnej odkázanosti rozhodnutie o odkázanosti na **sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári a o odkázanosti na opatrovateľskú službu.** V meste Stupava je ročne posúdených v priemere 30 občanov v seniorskom veku.

Posudková činnosť vykonávaná mestom Stupava sa nevzťahuje na fyzické osoby, ktorým sa poskytuje sociálna služba v zariadení sociálnych služieb podľa zákona účinného do 31. 12. 2008 (zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci), alebo ktoré sú na základe rozhodnutia zaradené do poradovníka čakateľov na poskytovanie starostlivosti v zariadení sociálnych služieb podľa zákona účinného do 31. 12. 2008 (zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci).

KONTAKT

Mgr. Soňa Tomeková – referát sociálnych vecí Mestského úradu Stupava

e-mail: sona.tomekova@stupava.sk

Ostatné sociálne činnosti, ktoré poskytuje mesto Stupava jednotlivým cieľovým skupinám

DOVOZ OBEDOV PRE SENIOROV

Mesto Stupava ponúka svojim občanom seniorom možnosť dovozu obedov do domácnosti. Táto výpomoc sa poskytuje tým občanom, ktorí dosiahli dôchodkový vek, majú trvalý pobyt v Stupave, podali si žiadosť na mestský úrad spolu s lekárskou správou (*lekársky nález na účely posúdenia odkázanosti*). Obedy pripravuje a dodáva SZČO Roman Bubnič v prevádzke/jedálni v Stupave na Cementárenskej ulici č. 15 a rozvoz pre mesto zabezpečujú Verejnoprospešné služby Stupava, p.o. Platbu vykonávajú seniori jednej organizácii za odber obedov a druhej organizácii za ich dovoz. Cena za rozvoz obedov je pre klientov stanovená prostredníctvom VZN č. 1/2017.

PREPRAVNÁ SLUŽBA - POSKYTOVANIE PRÍSPEVKU NA PREPRAVU

Poskytovanie príspevku na prepravu – mimoriadna dávka na prepravu zabezpečuje mesto Stupava v zmysle VZN č. 8/2020 s účinnosťou od 01.01.2021, a to fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a

obmedzenou schopnosťou orientácie. Mimoriadnu dávku je možné poskytnúť na prepravu v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu žiadateľa k poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti a späť, na pracovisko orgánu verejnej moci a späť, na návštevu príbuzného a späť. Takáto fyzická osoba si musí podať žiadosť na mesto Stupava o príspevok na prepravu spolu s potvrdením od lekára, čo je súčasťou tejto žiadosti. Na kompenzáciu zníženej mobility dôsledkom zmeneného zdravotného stavu podľa príslušného VZN môže v jednom kalendárnom roku získať oprávnený žiadateľ po predložení dokladov najviac 30 Eur.

POŽIČIAVANIE POMÔCOK

Mesto Stupava disponuje zdravotnými pomôckami – 2 invalidnými vozíkmi, ktoré zapožičiava odkázaným občanom za poplatok na dohodnutý čas, najdlhšie do zabezpečenia pomôcky na základe zdravotného poistenia, 1 chodúľku pre seniorov a niekoľko bariel, ktoré sú požičiavané zadarmo. Z praxe prišli podnety, že pri starostlivosti o člena rodiny, ktorý je odkázaný na pomoc druhej osoby a je v horšom zdravotnom stave, je potrebné zabezpečiť polohovateľnú posteľ. Do času, kým si rodina zabezpečí túto pomôcku od zdravotnej poisťovne, bolo by vhodné, aby mesto malo určitý počet takýchto postelí na zapožičanie. Momentálne sú problémom priestory pre uskladnenie. Mesto nemá túto službu zatiaľ registrovanú v súlade s § 47 (*Požičiavanie pomôcok*) zákona o sociálnych službách.

JEDNORAZOVÁ DÁVKA V HMOTNEJ NÚDZI A MIMORIADNA DÁVKA NA POMOC OBČANOMI

V súlade s § 27 písm. a) zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa umožňuje obci rozhodovať o jednorazovej dávke v hmotnej núdzi. Preto mesto Stupava vydalo Všeobecne záväzné nariadenie mesta Stupava č. 8/2020 o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a mimoriadnej dávky mestom Stupava s účinnosťou od 1.1.2021.

Jednorazová dávka v hmotnej núdzi (ďalej len „jednorazová dávka“) je dávka, ktorú môže mesto poskytnúť fyzickej osobe v hmotnej núdzi a fyzickým osobám s ňou spoločne posudzovaným, ktorým sa v období podania žiadosti o jednorazovú dávku z rozpočtu mesta vypláca dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu.

Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi možno poskytnúť **len obyvateľovi mesta Stupava a členom jeho spoločne posudzovanej domácnosti, ktorí majú na území mesta Stupava trvalý pobyt.** Žiadateľ môže požiadať o priznanie jednorazovej dávky len v prípade, ak má ku dňu podania žiadosti uhradené všetky záväzky po lehote splatnosti voči mestu Stupava. Na jednorazovú dávku nie je právny nárok.

Mimoriadna dávka na pomoc občanovi (ďalej len „mimoriadna dávka“) je dávka, ktorú môže mesto priznať fyzickej osobe, ktorá sa nachádza v nepriaznivej sociálnej situácii alebo sa dostane do krízovej situácie následkom mimoriadnej nepredvídateľnej udalosti. Pri poskytnutí tejto dávky sa nevyžaduje, aby žiadateľ bol poberateľom dávky v hmotnej núdzi.

Mimoriadna dávka je jednorazová dávka, ktorá sa môže poskytnúť fyzickej osobe, ktorá je v dôsledku svojho zmeneného zdravotného stavu, náhleho výpadku príjmov spôsobeného náhlou zmenou zdravotného stavu v dôsledku choroby alebo úrazu alebo nízkeho príjmu ohrozená sociálnym vylúčením.

Mimoriadnu dávku je možné poskytnúť **na prepravu** v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu žiadateľa (viď uvedené vyššie), **v dôsledku náhleho výpadku príjmov spôsobeného pracovnou neschopnosťou alebo ošetrovaním člena spoločne posudzovanej domácnosti** žiadateľa trvajúcej dlhšie ako 30 kalendárnych dní bez prerušenia, **na čiastočnú úhradu nákladov na bývanie, stravu a hygienické potreby, ako aj na zabezpečenie zdravotníckych pomôcok;** alebo **v dôsledku nízkeho príjmu na čiastočné financovanie účasti dieťaťa počas sústavnej prípravy na**

povolanie do ukončenia strednej školy (záujmového vzdelávania, krúžkovej činnosti a iných voľnočasových aktivít, lyžiarskeho výcviku, plaveckého výcviku, školy v prírode, denných táboroch a pobytových táboroch počas školských prázdnin), ak nie je táto činnosť aspoň čiastočne financovaná z iných verejných zdrojov. Mimoriadnu dávku je možné tiež poskytnúť **v dôsledku nízkeho príjmu na čiastočné financovanie pohrebu blízkej osoby.**

Mimoriadna dávka je dobrovoľná, fakultatívna dávka, na ktorú nie je právny nárok. Maximálne ročné sumy možného schválenia mimoriadnej dávky sú popísané vo VZN č. 8/2020.

HUMANITÁRNY SKLAD

Od 10.03.2022 bol v Stupave otvorený v budove Mestského kultúrneho a informačného centra (MKIC), *vchod z Kúpeľnej ulice*, humanitárny sklad pre občanov Ukrajiny v stanovených časoch počas týždňa. Osoby postihnuté vojnovým konfliktom si v ňom mohli získať šatstvo, obuv, školské potreby, hygienické prostriedky a potraviny. Do skladu bolo možné priniesť v jeho prevádzkových hodinách potrebnú materiálnu pomoc. Humanitárny sklad sa od septembra 2022 otvoril aj pre obyvateľov mesta Stupava v **sociálnej núdzi.**

Preventívne aktivity pre deti a mládež a opatrenia pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením

MESTSKÁ POLÍCIA STUPAVA

Prevenia kriminality

V roku 2022 príslušníčka MsP vykonala celkovo **60** prednášok v školských a predškolských (napr. „*Kozmo a jeho kamaráti*“) zariadeniach. Hlavnými témami bola „Šikana“, „Kyber šikana“, trestnoprávna zodpovednosť a dopravná výchova, nie len na dopravnom ihrisku a v laviciach učební, ale aj v uliciach mesta.

Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

V intraviláne a extraviláne mesta Stupava MsP Stupava eviduje 10 – 25 osôb ohrozených sociálnym vylúčením. S toho je cca 10 stálych a zvyšok migrujúcich na určitý čas do iných miest a následne sa vracajúcich späť do Stupavy. Začlenenie týchto osôb do spoločnosti, ako takej je proces veľmi zdĺhavý, problémový ale nie nemožný. Tieto osoby rázne odmietajú akúkoľvek reálnu pomoc pre naplnenie základných potrieb, a tým zvyšovanie kvality ich života. Zväčša sa dopúšťajú priestupkov proti verejnému poriadku podľa ustanovenia § 47 Zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (zákon o priestupkoch) a porušenia zákazu alebo obmedzenia vyplývajúce zo všeobecne záväzného nariadenia obce týkajúce sa požívania alkoholu na verejne prístupnom mieste, a teda sa dopúšťajú priestupku proti verejnému poriadku podľa ustanovenia § 48 zákona o priestupkoch. Týmto osobám chýbajú základné hygienické návyky, preto nie sú pozitívne vnímané občanmi ani návštevníkmi mesta Stupava. Mestská polícia nemôže nikomu zasiahnuť do jeho základných práv a slobôd zaručených Ústavou Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd a iných zákonov Európskej únie, ktorými je Slovenská republika viazaná. Môže to vykonať len v prípade, ak dochádza k protiprávnemu konaniu zo strany týchto osôb.

Kamerový systém

Celkový počet kamier umiestnených v rôznych lokalitách mesta je 20. Ide skôr o prevenciu pred kriminalitou a neprispôsobivým správaním občanov. Prostredníctvom nich je možné tiež vyhodnocovať, kde sa zhromažďujú deti a mládež, ktoré sa dopúšťajú trestných činov, vandalstva, alebo užívajú psychotropné látky. Kamerový systém a jeho pravidelné vyhodnocovanie by malo zaručiť seniorom, deťom, mládeži, zdravotne ťažko postihnutým väčšiu bezpečnosť.

3.3 ĎALŠIE ORGANIZÁCIE POSKYTUJÚCE SOCIÁLNE A S NIMI PREPOJENÉ SLUŽBY NA ÚZEMÍ MESTA STUPAVA

ÚRAD PRÁCE SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY MALACKY ODBOR SLUŽIEB ZAMESTNANOSTI ODBOR SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY

(oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately - referát poradensko-psychologických služieb)

Zabezpečuje výkon štátnej služby v oblasti služieb zamestnanosti a v oblasti sociálnych vecí a rodiny na úseku štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci, peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, príspevku pri narodení a dotácií, poradensko-psychologických služieb, sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately na úrovni okresu.

ÚNIA NEVIDIACICH A SLABOZRÁKÝCH SLOVENSKA, KRAJSKÉ STREDISKO BRATISLAVA

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS) je občianske združenie, ktorého členmi sú ľudia so zrakovým postihnutím, ich priaznivci, priatelia a rodičia nevidiacich a slabozrakých detí. **Poslaním organizácie** je poskytovanie sociálnych služieb, obhajoba záujmov ľudí so zrakovým postihnutím zameraná na vytváranie rovnakých príležitostí, zabezpečenie rovnakého zaobchádzania a realizáciu pozitívnych opatrení na prekonávanie a kompenzáciu dôsledkov zrakového postihnutia.

Krajské stredisko ÚNSS Bratislava poskytuje na území mesta Stupava **terénnu sociálnu službu**, a to konkrétne **špecializované sociálne poradenstvo** a **sociálnu rehabilitáciu**. ÚNSS poskytuje sociálne služby všetkým klientom bezplatne.

Špecializované sociálne poradenstvo (§ 19 zákona o sociálnych službách), forma terénna, registrované na Bratislavskom samosprávnom kraji 01.06.2006. Organizácia ho poskytuje nielen klientom so zrakovým postihnutím, ale aj ich užšiemu či širšiemu sociálnemu prostrediu, pomáha:

- pri vyrovnávaní sa s postihnutím,
- pri zorientovaní sa v sociálno-právnej legislatíve,
- pri výbere kompenzačných a optických pomôcok,
- v otázkach týkajúcich sa vzdelávania,
- pri uplatňovaní sa na trhu práce,
- s poradenstvom pre sociálne prostredie zrakovo postihnutého klienta,
- pri úprave fyzického prostredia klienta,
- rodičom detí so zrakovým postihnutím.

Sociálna rehabilitácia (§ 21 zákona o sociálnych službách) forma terénna, registrácia ako neverejný poskytovateľ na Bratislavskom samosprávnom kraji dňa 01.03.2010. Organizácia pomáha získať a rozvíjať vedomosti a zručnosti na zvyšovanie nezávislosti klienta, ako sú:

- nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu (chôdza s bielou palicou, so sprievodcom, s využitím zvyškov zraku),
- nácvik sebaobslužných činností (varenie, upratovanie, osobná hygiena),
- nácvik práce s kompenzačnými a optickými pomôckami,
- nácvik komunikačných zručností (sociálno-komunikačné zručnosti, výučba Braillovhého písma a klávesnicových zručností),
- nácvik práce s technicky náročnými pomôckami (napr. nácvik práce na PC upravenom pre potreby ľudí so zrakovým postihnutím).

V meste Stupava žije aj niekoľko členov ÚNSS, ktorí sú organizovaní v Základných organizáciách v Bratislave alebo Základnej organizácii Bratislava vidiek. V prípade čakania na schválenie príspevku na kompenzačnú pomôcku poskytuje organizácia v rámci možností aj krátkodobý prenájom elektronických prenosných lúp.

Aktivity KS ÚNSS v meste Stupava:

- špecializované sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia v terénnej forme,
- projekt Zdravé oči už v škôlke - preventívne merania zraku predškolských detí, (V predchádzajúcich ročníkoch sa zapojili napr. MŠ Marcheggská a MŠ Ružová).
- spolupráca na verejnej zbierke Biela pastelka.

KONTAKT

Mgr. Tomáš Bako, vedúci Krajského strediska Bratislava

Sekulská 1, 842 50 Bratislava

E-mail: bako@unss.sk

Web: <http://www.unss.sk>

TEKLA, o.z.

Občianske združenie TEKLA, o.z. poskytuje sociálne služby od roku 2010. Od roku 2017 organizácia zabezpečuje sociálne služby pre 12 zdravotne postihnutých klientov v **Zariadeniach podporovaného bývania (ZPB)** (sociálna služba podľa § 34 zákona o sociálnych službách) v dvoch rodinných domoch v Stupave. Tu sa pripravujú klienti na samostatný život. Kapacita ZPB je 13 osôb (6+6+1).

Forma: pobytová

Cieľová skupina: fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom - duševné poruchy, poruchy správania a fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom - telesné postihnutie.

Bližšia špecifikácia cieľových skupín: ide o fyzické osoby od 16. roku veku do dovŕšenia dôchodkového veku, ak sú tieto fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a na dohľad, pod ktorým sú schopné viesť samostatný život - fyzické osoby s duševným postihnutím (psychiatrické diagnózy), s telesným postihnutím (psychiatrické diagnózy), s telesným postihnutím a ich kombinácia. Dôležitou súčasťou práce v zariadení podporovaného bývania je aj naučiť klientov pracovným návykom a zručnostiam. Na to slúži chránená dielňa. V nej sú zamestnaní okrem klientov aj zdravotne postihnutí mladí ľudia zo Stupavy. **Chránená dielňa** bola založená v roku 2019 a funguje ako *zamestnávateľ podľa § 55 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. „Chránená dielňa a chránené pracovisko sú pracoviská zriadené právnickou osobou alebo fyzickou osobou, v ktorých sú zamestnaní občania so zdravotným postihnutím v pracovnom pomere, ktorí nie sú schopní nájsť si zamestnanie na otvorenom trhu práce, alebo pracoviská, na ktorých sa občania so zdravotným postihnutím zaškoľujú alebo pripravujú na prácu“.*

Hlavnou aktivitou Tekla, o.z. je možnosť poskytovať sociálne služby pre občanov Stupavy, zamestnávať ich ako v sociálnom zariadení, tak aj v chránenej dielni. Pre obyvateľov Stupavy organizácia zabezpečuje sociálne poradenstvo a spolupracuje so zamestnankyňami referátu sociálnych služieb MsÚ Stupava. Chránená dielňa sa zúčastňuje niektorých podujatí na území mesta Stupavy, viedla aj kreatívne dielničky pre deti. Občianske združenie má 12 riadnych členov,

k tomu je potrebné pripočítať súčasných aj bývalých klientov, ich rodiny, priateľov, dobrovoľníkov a spolupracovníkov.

KONTAKT

Zariadenie podporovaného bývania, *TEKLA, o.z.*

Hviezdoslavova 161 a 17, 900 31 Stupava

Mgr. Soňa Škultétyová

E-mail: teklaoz@centrum.sk

<https://tekla-oz.estranky.sk/>

Chránená dielňa. Tekla, o.z.

Hviezdoslavova 17A, 900 31 Stupava

Mgr. Soňa Škultétyová

E-mail: teklachranenadielna@gmail.com

<https://chranenadielnatekla.sk/>

MEDISON PLUS s.r.o - Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS)

Organizácia ako ADOS poskytuje zdravotnú starostlivosť od roku 2000, najprv ako ADOS Kúty a od roku 2015 ako MEDISON PLUS, s.r.o. (*kontinuálne viac ako 22 rokov*). Jedno z **dvoch pracovísk je aj v Stupave**. V roku 2022 sestry v domácej ošetrovateľskej starostlivosti na pracovisku STUPAVA vykonali u pacientov 7 321 návštev, počas uvedeného roku sa starali o 88 pacientov, z toho o 56 žien a 32 mužov. Najčastejším výkonom sestier bola starostlivosť o rany a dekubity /preležaniny. Všetky tieto výkony hradia zdravotné poisťovne a pacienti majú na nich nárok.

Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS) – **je poskytovateľom** zdravotnej starostlivosti (ZS), pričom na Slovensku ich pracuje viac ako 160. Sú zriadené zákonom a pracujú ako neštátni poskytovatelia zdravotnej starostlivosti na základe osobitného povolenia úradu samosprávneho kraja alebo Ministerstva zdravotníctva SR, tak ako aj väčšina ambulatných lekárov na Slovensku.

Cieľom ADOS je poskytnúť odkázanej osobe komplexnú ošetrovateľskú starostlivosť metódou ošetrovateľského procesu, zameranú na zlepšenie kvality života, zmiernenie jej utrpenia a doliečenie po ústavnej zdravotnej starostlivosti. Jej poskytovanie je zabezpečené prostredníctvom kvalifikovaných sestier s dlhoročnou praxou, s potrebným vzdelaním, a sústavným vzdelávaním sa, ktoré je kontrolované cez ich registráciu v Slovenskej komore sestier a pôrodných asistentiek. Všetky sestry majú špecializáciu na ošetrovateľskú starostlivosť v komunite. Pri poskytovaní tejto zdravotnej starostlivosti sa postupuje vždy len schválenými postupmi a podľa ordinácie lekára pacienta s pravidelnými konzultáciami o účinku a postupe liečby.

Pri domácej ošetrovateľskej starostlivosti sa vždy vyžaduje súčinnosť pacienta a jeho rodiny, resp. iných osôb, ktoré sa o neho starajú. Ošetrujúca sestra zabezpečí poučenie tak pacienta ako aj ostatných členov rodiny alebo kolektívu, prípadne nácvik postupov liečby. Ošetrovateľská starostlivosť nenahrádza opatrovateľskú starostlivosť.

KONTAKT

MEDISON PLUS, s.r.o

ADOS pre okres Malacky a severný okraj Bratislavy.

ul. Zdravotnícka 1 (zdravotné stredisko), 900 31 Stupava

Odborný zástupca pre obe pracoviská: doc. PhDr. Dagmar Mikuličková, PhD., MPH

<https://www.medisonplus.sk>

IPčko, občianske združenie

IPčko je občianske združenie ktoré od roku 2012 stojí pri ľuďoch, keď potrebujú pomoc a podporu. **Cieľom** IPčka je, aby ľudia, ktorí sa ocitnú v náročných a krízových situáciách mali nonstop dostupnú anonymnú odbornú psychologickú pomoc a podporu. Pri plnení tohto cieľa využívajú a prepájajú najnovšie psychologické poznatky s modernými technológiami.

IPčko tvorí skupina psychológov a psychologičiek, sociálnych pracovníkov a pracovníčok a špeciálnych pedagógov a pedagogičiek, ktorí sú presvedčení, že pomoc a podporu musí dostať každý, keď sa cíti zmätený, slabý, nešťastný, sklamaný a sám. **Poradenskú a krízovú pomoc poskytuje** organizácia **anonymne, bezplatne, nonstop a diskkrétne na linkách pomoci IPčko, v ďalších projektoch a krízových službách.**

Online pomoc pre ľudí s ťažkosťami a v kríze je dostupná na: www.ipcko.sk - linka pomoci pre mladých ľudí, kde získajú prijatie, pomoc, podporu a profesionálny prístup od psychológov pri riešení poradenských a krízových situácií na nonstop anonymnej a bezplatnej chatovej a mailovej poradni.

Krízová linka pomoci - 0800 500 333 – špecializovaná linka pomoci pri akútnych životných situáciách s chatovou poradňou, e-mailovou poradňou, telefonickou poradňou a video poradňou.

Krízová linka pomoci v ukrajinskom jazyku - 0800 500 888 - vznikla ako reakcia na vojnový konflikt na Ukrajine. Poskytuje anonymnú pomoc cez telefonickú a e-mailovú poradňu v ukrajinskom jazyku odídencom na území Slovenska.

Špecifickou krízovou službou je centrum krízovej intervencie **Káčko**, ktoré je dispozíciou anonymne, nonstop a bezplatne ľuďom v kríze na základe žiadosti o pomoc na jednej z liniek pomoci, po žiadosti cez e-mail alebo osobne. Káčko svoje krízové služby poskytuje v Bratislave, Malackách, Nitre, Trnave, Žiline, Trenčíne, Banskej Bystrici, Prešove a v Košiciach.

Inovatívny koncept neformálnej psychologickkej pomoci pre mladých ľudí v podobe nízkoprahových klubov. Organizácia aktuálne prevádzkuje **4 nízkoprahové kluby** - Klub Machovisko v Bratislave, FLEK klub v Trnave, KREATE klub v Prešove a ID klub v Nitre, v ktorých sa stretáva odbornosť, neformálnosť, pomoc, zážitok, záujem a rozvoj. Práve v neformálnej komunite klubu nájdú jeho návštevníci a návštevníčky pocit bezpečia, pomoc, inšpiráciu a rast. Organizácia chce vytvárať prostredie pre každého, aby sa cítil zahrnutý a podporovaný. Odborní pracovníci pozorne počúvajú, čo hovoria mladí ľudia a vždy sú pripravení objavovať spoločne s nimi nové nápady. V klube sa organizuje pravidelný program, na ktorý sú pozvaní mladí ľudia mimo komunity klubu. V rámci programu sú ponúkané rôzne zážitkové, preventívne, rozvojové aktivity, diskusie, workshopy, koncerty, umelecké aktivity, terapie, vzdelávania, spoločenské hry, turnaje, kvízy, stand up, karaoke, filmové večery, chill zóna, komunikácia s psychológmi v nealkoholickej minikaviarni, ktorá dotvára príjemnú, neformálnu a bezpečnú atmosféru priestoru pre všetkých bez rozdielu.

V súčasnosti organizácia začala spoluprácu s BSK pre študentov stredných škôl, ich rodičov a pedagógov s názvom „Nie som OK“ (<https://bratislavskykraj.sk/niesomok/>).

KONTAKT

IPčko, občianske združenie, Na Vřšku 6, 811 01 Bratislava

mail: ipcko@ipcko.sk

www.ipcko.sk

www.krizovalinkapomoci.sk

www.stalosato.sk

Krízová linka pomoci: 0800 500 333

Krízová linka pomoci v ukrajinskom jazyku: 0800 500 888

KOMUNITNÉ CENTRUM MAKOVICE (MODRÁ SOVA, o.z.)

Komunitné centrum Makovice zastrešuje občianske združenie Modrá sova, založené v roku 2012, ktoré aplikuje princípy trvalo udržateľného spôsobu života. V rámci Makovic je prevádzkovaná vegetariánska reštaurácia a kaviareň, zameraná aj na varenie podľa potravinových intolerancií. Bol založený aj *Lesný klubík Makovičky*, *Knižnica vecí*, *Verejná dielňa*, *Ihrisko pri potoku* či *Bosonohý chodník*. Organizácia neustále prináša množstvo zaujímavých podujatí pre verejnosť v Stupave a okolí. Vytvára jedinečné sociálne vzťahy založené na pomoci, výmene, spolupráci a dôvere, prispieva k rozvoju miestnych komunit, miestnej ekonomiky a sebestačnosti, podporuje aktivovanie a iniciatívu vychádzajúcu z prostredia komunity a venuje sa alternatívnemu vzdelávaniu detí, mládeže a dospelých.

V Makoviciach sú organizované odborné prednášky, vzdelávacie kurzy, zážitkové workshopy aj exkurzie. Propaguje sa tu zdravý životný štýl, miestne tradície a remeslá, informácie z oblasti výchovy a starostlivosti o psychické a fyzické zdravie. Venovali sa napríklad permakultúre, praktickým ukážkam rôznych remesiel, kváskovaniu, rešpektujúcemu rodičovstvu, majstrovaniu s deťmi, či prírodovedným výpravám. Nájde sa tu malý Bezodpadový obchodík a priebežne aj výrobky od miestnych farmárov.

V Stupavskom parku pri komunitnom centre Makovice funguje **od septembra 2021 Lesný klub Makovičky, v ktorom sa stretávajú deti vo veku od 2,5 rokov – 4 rokov**. Stupavský park a jeho prírodné lesné prostredie je ideálnym miestom na objavovanie a rast dieťaťa. V malej skupinke tu chcú dopriať najmenším zážitky z prírody a spoločného programu v rešpektujúcom prostredí. Inšpirovali sa konceptom *Neškôločka v Petržalke*, s ktorým zdieľajú spoločný pohľad na to, v akom prostredí by mali deti tráviť čas, keď rodičia sú v práci.

KONTAKT

Modrá Sova, o.z. Park 1, 900 31 Stupava

Web: <https://www.makovice.sk/>

E-mail: kuchynamakovice@gmail.com; makovice.park@gmail.com

Komunitné centrum Makovice

Park 1, 900 31 Stupava

<https://www.makovice.sk>

CIRKEVNÉ SPOLOČENSTVÁ A ZOSKUPENIA

Stupaváčik je detské spoločenstvo pre deti od 5-12 rokov vo farnosti Stupava, ktoré vedú animátori - mládež (vo veku 13 – 22) bezplatne. **Úlohou** Stupaváča je tráviť s deťmi zmysluplne čas. Okrem zábavy má aj duchovný rozmer. Popri piatkových aktivitách sú v ňom počas roka aj adventné dielne, jasličkové pobožnosti, výlety a počas prázdnin Tábor. Spoločenstvom už prešli stovky detí a mnohé z nich teraz pomáhajú ako animátori. Stretáva sa každý piatok od 16.30 h.

Detský zbor pre deti od 4-12 rokov, ktorý pravidelne spieva v kostole.

Pravidelne sú organizované **brigády na dobrovoľníckej báze rodičov a detí** mesta Stupava, kde je snaha o zveľaďovanie a udržiavanie kultúrnych pamiatok, kostola, kalvárie, a taktiež pastoračného centra (kde sa spoločenstvo stretáva). Spoločenstvo sa snaží podporovať

vytváranie pozitívneho vzťahu k morálnym, kultúrnym a spoločenským hodnotám a budovaniu komunitného života, ktorý je podľa zástupcov spoločenstva v tejto dobe individualizmu veľmi potrebný. Spoločenstvo organizuje aj pravidelné posedenia „pri káve a kakavku“ pre deti s rodičmi.

KONTAKT

stupavacik@gmail.com

<https://stupava.fara.sk/stupavacik/>

<https://stupavacik.webnode.sk/>

PREPOJENIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE RODINU NA VZDELÁVACIE INŠTITÚCIE

MATERSKÁ ŠKOLA, RUŽOVÁ 7, STUPAVA

Materská škola spolupracuje s *Centrom poradenstva a prevencie Malacky*. Pri riešení problémov využívajú úsek špeciálno-pedagogického poradenstva a poradenstva osobnostného a úsek poradenstva a sociálneho vývinu a prevencie. Spolupráca pri riešení problémov a ťažkostí smeruje k deťom, ich rodičom a pedagógom. Využívajú odbornú-metodickú činnosť pre pedagógov, ktorú poskytuje Centrum poradenstva a prevencie odbornými metodikami, seminármi, konzultáciami, prednáškami pre učiteľky („*Orientačné vyšetrenie školskej pripravenosti v MŠ*“, „*Duševné poruchy a poruchy správania v detskom veku*“ atď.), školeniami, pracovnými poradami riaditeľiek a profesijným rozvojom učiteľiek.

Centrum poradenstva a prevencie spolupracuje **pri vypracovávaní písomných správ** z psychologických vyšetrení, pri vypracovávaní individuálneho výchovno-vzdelávacieho plánu pre deti so školskými výchovnými potrebami a pre deti s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky.

V materskej škole psychologička realizuje so súhlasom zákonných zástupcov dieťaťa pozorovanie prejavov správania dieťaťa v prostredí materskej školy na identifikovanie ťažkostí dieťaťa, ich príčin a hľadanie riešenia. Psychologické poradenstvo poskytuje zákonným zástupcom a ich deťom psychologickú, pedagogickú starostlivosť, diagnostiku – psychologickú, špeciálno-pedagogickú, vypracováva metodické listy s psychologickou problematikou, materiály pre zákonných zástupcov. Realizuje prednášky pre rodičov (*Ako pripraviť dieťa na vstup do školy...*).

Materská škola využíva skupinové vyšetrenie školskej zrelosti, špeciálno-pedagogický a logopedický skrínig pre 4-5 ročné deti, ktorý je zameraný na posúdenie rozvoja kognitívnych zložiek, poruchy správania, agresívne správanie detí. Uskutočňuje v materskej škole preventívne programy, ktoré sú zamerané na rozvoj komunikácie, spolupráce medzi deťmi, prosociálneho správania, emocionálnej inteligencie, vyčleňovania z kolektívu, posmievania sa a fyzického ubližovania. Preventívne programy sa realizujú **zážitkovými aktivitami**.

Materská škola kladie dôraz na vytváranie prostredia na rozvíjanie nadania:

- vybavenosťou učebnými pomôckami, technikou;
- úpravou vlastného prostredia v triedach a na školskom dvore;
- vytvorením pestrého výchovno-vzdelávacieho prostredia, ktoré je nevyhnutné pre prejavenie sa nadanie dieťaťa a jeho včasné rozvíjanie.

Materská škola má možnosť stretnúť sa s rôznym nadaním u detí: umelecké nadanie – výtvarné, hudobné, dramatické, literárne; rozumové nadanie- matematické, jazykové; pohybové nadanie- športové, tanečné dramatické. Materská škola nadané deti zapája do oblastí, v ktorých majú nadanie formou, súťaží, výtvarných súťaží (*Stupava očami detí cena primátora mesta Stupava*,

publikovaním detských prác do detských časopisov...), olympiád, krúžkovej činnosti (futbalový krúžok, anglický jazyk, tanečný krúžok, šikovné ručičky, výtvarníček...), športových podujatí napr. detskej športovej olympiády, predplaveckým výcvikom a iné.

V rámci okresných a celoslovenských súťaží:

Ochranárík čísla tiesňového volania 112 (výtvarná súťaž), Logická olympiáda pre najmenších (celoslovenská iniciatíva Rozumieme nadaným), Svet okolo nás (MŠVVaŠ SR výtvarná súťaž), Mám básničku na jazýčku, Kreslím, kreslím, maľujem, Záhorácky sláviček a iné.

Materská škola vo výchovno-vzdelávacom procese a v rámci aktivít materskej školy **používa pre nadané deti štandardné a nadštandardné úlohy**, dopĺňujúce aktivity, zaraďuje aktivizujúce metódy, prednášky konané zážitkovou formou. Pre vzdelávanie a rozvíjanie nadania dieťaťa je potrebná podpora a spolupráca so zákonnými zástupcami dieťaťa a stimulácia rodičov v domácom prostredí dieťaťa.

Mesto Stupava je zriaďovateľom aj ďalších materských škôl:

Materská škola, Marcheggská 58, Stupava

Materská škola, Janka Kráľa 1, Stupava

Materská škola, Hviezdoslavova 674, Stupava

UDRŽANIE ZDRAVOTNE ŤAŽKOPOSTIHNUTÝCH OBČANOV A SENIOROV ČO NAJDLHŠIE V AKTÍVNOU ŽIVOTE

ZÁKLADNÁ ORGANIZÁCIA - SLOVENSKÝ ZVÄZ TELESNE POSTIHNUTÝCH (ĎALEJ SZTP)

SZTP je celorepublikový, dobrovoľný, humanitný a nepolitický subjekt, otvorený pre každého občana, ktorý sa chce podieľať na jeho poslaní. SZTP združuje občanov s telesným postihnutím a ťažkým telesným postihnutím, rodičov telesne postihnutých detí, rodinných príslušníkov telesne postihnutých občanov, priaznivcov telesne postihnutých bez rozdielu národnosti, štátnej príslušnosti, pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického, či iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnostnej alebo k etnickej menšine, majetku, rodu, alebo iného postavenia.

Na území mesta Stupava pôsobí **Základná organizácia (ZO) SZTP**, prostredníctvom ktorej je poskytovaná odborná pomoc aj ľudské zázemie pre členov združenia, ako aj pre občanov so zdravotným postihnutím. **Hlavným snažením** združenia je zmierniť dôsledky rozsiahleho a veľmi vážneho telesného postihnutia. Členom chcú poskytovať adresnú a komplexnú podporu, ktorá reaguje na ich neustále sa meniace potreby v súvislosti s postupným zhoršovaním zdravotného stavu. V súlade s filozofiou nezávislého života sa organizácia snaží presadzovať ich práva a potreby v spoločnosti najmä v oblasti vzdelávania a zamestnávania, kompenzácií, zdravotnej starostlivosti a pomôcok, bývania a dopravy. Napĺňanie aktívneho života sa realizuje aj prostredníctvom účasti na rôznych kultúrnych, spoločenských aktivitách, ktoré organizácia usporadúva. Smerom k verejnosti chce organizácia odovzdať pozitívny príklad zvládania dôsledkov ťažkého telesného postihnutia, a že napriek imobilite je možné byť aktívny, byť obohatením a prínosom pre rodinu, okolie a spoločnosť.

Republikové centrum SZTP v roku 2022 realizovalo projekt s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR **Monitoring bariérovosti – zlepšenie kvality života znevýhodnených skupín obyvateľstva – uplatňovanie Dohovoru OSN... v praxi**. V prvej časti projektu sa uskutočnili semináre v štyroch krajských mestách, kde prítomným priblížili Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a jeho uplatňovanie v praxi. V Bratislave sa seminár uskutočnil dňa 15.8.2022 pre členov SZTP Bratislavského a Trnavského kraja. V rámci

diskusie účastníci **poukazovali na problémy**, ako napr.: v niektorých krajoch je problém s odľahčovacou službou a prítomní sa zhodli, že by bolo vhodné zriadiť SOS službu. Ďalšie problémy definované účastníkmi: veľké problémy s parkovaním, rušením vyhradených parkovacích miest pre OŤZP, kompenzácie ŤZP, problémy so získavaním zamestnania, s prístupom zamestnancov železníc k osobám ŤZP ako aj bezbariérové cestovanie vlakom atď. Druhou aktivitou v rámci **projektu bol prieskum bariérovosti v mestách Trebišov, Nové Mesto nad Váhom, Dolný Kubín a Senec**. V každom meste štyria aktivisti na základe dopredu pripraveného dotazníka zisťovali, kde sú architektonické bariéry, ktoré bránia osobám s telesným a ťažkým telesným postihnutím v každodennom nezávislom živote, ktoré znižujú ich možnosti na pracovnom a spoločenskom živote a sú bezprostrednou príčinou ich diskriminácie. **Aj keď sa prieskum nerealizoval v meste Stupava metodiku z uvedeného monitoringu je možné v Stupave aplikovať.** .

KONTAKT

ZO SZTP Stupava funguje v rámci Okresného centra (OC) Malacky a Krajského centra (KC) SZTP Bratislava. Na uvedenom linku je zoznam ZO SZTP:

<https://krajskecentrumsztpbratislava.webnode.sk/krajske-centrum/>

Krajské centrum SZTP, Ševčenkova ul.19, Bratislava.

ZO SZTP Stupava: Mária Veselá, kontakt: maris.vesela@gmail.com

ZÁKLADNÁ ORGANIZÁCIA JEDNOTY DÔCHODCOV SLOVENSKA (ďalej ZO JDS)

Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska (**ZO JDS**) v Stupave vznikla **8. apríla 2013** na pôde Klubu Pohoda, ktorý pôsobil pri Mestskom úrade Stupava. V roku 2023 oslávila 10 výročie od svojho založenia. Podnet na vznik organizácie prišiel od Okresnej organizácie JDS v Malackách a jej predsedníčky Žofie Lomnickej. Podporu našiel aj u vtedajšieho primátora Stupavy Pavla Slezáka a vedúcej Klubu Pohoda Vierky Štefkovej. ZO JDS v Stupave má v súčasnosti 215 členov.

Svoju činnosť zameriava v spolupráci s *Denným centrom* - Klubom Pohoda na **sociálnu i spoločenskú sebarealizáciu** svojich členov. Svedčí o tom viaceré akcie, ktoré boli zrealizované či už vo ich réžii, alebo spolu s Okresným výborom JDS Malacky. Zaujímavá a známa je aktivita „Dni zelá“ a pod. ZO JDS realizuje rôzne **oddychové, rekreačné, kultúrne, športové a vzdelávacie aktivity** pre seniorov ale aj ich rodinných príslušníkov (*výlet autobusom a loďou do Salzburgu a Viedne, zahraničný pobyt do Chorvátska a Maďarska, zúčastnili sa na spoločenských akciách spojených s hudobnou produkciou - napr. Juniáles vo Veľkých Levároch, Anna bál vo Vysokej pri Morave, organizujú návštevu divadelných predstavení, rekondičné pobyty so štátnou dotáciou v kúpeľných zariadeniach, rekreačné pobyty zamerané na turistiku, návštevu športových podujatí a kúpalísk, školenie seniorov v digitálnych zručnostiach, aby sa dokázali pohybovať bezpečne v on-line prostredí atď.*).

Športové aktivity sa realizujú formou okresných hier a následne aj na krajskej a celoštátnej úrovni, kde sa členovia ZO JDS zo Stupavy zúčastňujú a dosahujú pekné výsledky. Okrem toho spoluorganizujú pravidelné cvičenia členiek ZO JDS v priestoroch Klubu Pohoda, kde 4 až 5x do týždňa pravidelne cvičí okolo 15 členiek, hlavne pre zlepšenie vlastnej kondície.

ZO JDS sa počas celého obdobia zamerala aj na realizáciu **besied a prednášok** v rôznych oblastiach spoločenského života. Počas pandémie, keď nebolo možné stretávanie, členky ZO JDS Stupava začali šíť rúška, nakoľko ich v tom čase bol nedostatok. Za túto činnosť boli členky ZO JDS Stupava aj ocenené ďakovným listom JDS. Okrem spolupráce s Denným centrom – Klubom Pohoda ZO JDS intenzívne spolupracuje s MsÚ Stupava, so spoločenskými organizáciami v Stupave (*Červený kríž*,

Mestské kultúrne a informačné centrum v Stupave, so ZO SZTP, Zväzom záhradkárov či Zväzom protifašistických bojovníkov). Pri realizácii uvedených činností využíva ZO JDS v zmysle VZN mesta Stupava možnosť dotácie na vlastnú činnosť vďaka čomu môžu zabezpečovať niektoré akcie.

Udržať seniorov v aktivite, podieľať sa na ich čo najdlhšom udržaní nie len fyzického, ale aj psychického zdravia, podporovať sociálne kontakty seniorov - to sú hlavné benefity seniorských organizácií, preto tieto organizácie majú svoje neodmysliteľné miesto v KPSS Stupava (2023-2030).

OSOBY OHROZENÉ SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM

Osôb bez domova a osôb ohrozených sociálnym vylúčením bude pribúdať, pokiaľ nebude dostatočne fungovať preventívny, poradenský systém a práca s týmito ľuďmi a rodinami v teréne ešte pred tým, ako sa tieto osoby „ocitnú na okraji“ spoločnosti.

V súčasnosti riešenie sociálnej práce s osobami bez domova a osobami ohrozenými sociálnym vylúčením je prioritne v rukách občianskych združení alebo neziskových organizácií. Niektorí na území Bratislavy fungujú ako neverejní poskytovatelia sociálnych služieb. Problematika **neukončeného základného vzdelania mladých ľudí, ale aj drogovej závislosti sa dlhodobo ukazuje v celom okrese Malacky ako vážny problém**. Pričom mesto Stupava s neukončeným primárnym vzdelaním nemá problém, v čom jej pomáha blízkosť Bratislavy a možnosti stredného odborného školstva, ale určite je to zásluha aj práce učiteľov základnej školy a ich spolupráca so samosprávou.

Na základe sociologických prieskumov z priemyselných častí krajín Európy sú tieto 2 vymenované faktory podstatou štandardného javu, ktorý neobchádza ani Slovensko, a ani okres Malacky. Šanca rýchleho zárobku v jednoduchých obslužných činnostiach v priemyselných firmách, nízka motivácia mladej generácie pre štúdium (*tomu prispieva aj používanie neparticipatívnych didaktických metód výučby v školách*), enormný tlak doby, v ktorej žijú tak mladí, ako aj ostatné vekové kategórie, ale aj existencia siete drogových dílerov, ktorá je práve v priemyselných častiach Slovenska rozšírená, **vedú mladú generáciu ku všetkým závislostiam – nie len drogovým**.

Závislosti napr. alkoholu prepadajú aj ľudia, ktorí už vlastnou alebo cudzou vinou prišli o domov a rodinné zázemie a ich domovom sa stala ulica. **Strácajú pracovné návyky migrujú najmä medzi mestami na Záhorí a Bratislavou**, a je veľmi ťažké týchto ľudí vrátiť späť do pracovného procesu. Táto činnosť si totiž vyžaduje **systematickú prácu s ľuďmi v teréne, osobné príklady a silné prepojenie na možnosti ubytovania a práce**, kde sa na týchto ľuďmi nebudú pozeráť cez prizmu ich minulosti. Že to ide, je možné si pozrieť príklad, ktorý na Slovenku nemá konkurenciu <https://ozdobrypastier.eu/>. Preto do pracovných skupín pre tvorbu KPSS mesta Stupava (2023-2030) bola zaradená zástupkyňa **Občianskeho združenia WellGiving**, ktoré síce zatiaľ len projektovo, malo snahu riešiť túto zložitú problematiku aj na území mesta Stupava.

OBČIANSKE ZDRUŽENIE WELLGIVING

Projekt "*Multidisciplinárny prístup v individualizovanom sprevádzaní neaktívnych osôb*" realizovalo občianske združenie vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. V rámci projektu sa organizácia zameriavala na individuálny prístup k cieľovej skupine práve priamo v teréne, rozvoj osobnosti klientov, ich kvalifikácie, pracovných zručností, finančnej gramotnosti, a individuálnemu sprevádzaniu, aby sa uplatnili na trhu práce. Tiež v rámci projektu združenie poskytovalo rôzne formy pomoci (*materiálu a finančnú prostredníctvom www.dakujeme.sk*).

vzdelávanie, poradenstvo pre najrizikovejšie skupiny s cieľom pomôcť im žiť plnohodnotný a zdravý život a podieľať sa na rozvoji spoločnosti. Podarilo sa im podchytiť min 240 klientov a klientok, s osobitným zreteľom na mladých ľudí do 30 rokov, ktorí opustili (*neukončili*) základnú resp. strednú školu. Podarilo sa im zosieťovať zamestnávateľov a vytvoriť s nimi dlhodobé partnerstvo.

Cieľovou skupinou boli dlhodobo nezamestnaní klienti a klientky s neukončeným vzdelaním (tzn. bez úplného stredoškolského vzdelania) prioritne z marginalizovaných rómskych komunít. Najmä mladí ľudia, ktorí opustili základnú resp. strednú školu v tomto školskom roku (najneskôr tri školské roky dozadu) a dlhodobo nezamestnaní ľudia bez potrebnej kvalifikácie, ktorí väčšinou pracujú v šedej ekonomike.

Organizácia sa napriek končiacemu projektu nevzdáva tejto práci, pretože verí, že kontinuita v tejto činnosti má veľký význam, aj keď sa im „podarí zachrániť čo len jediného“, aj to je veľký úspech.

KONTAKT

Občianske združenie WellGiving

Partizánska 2

811 03 Bratislava

<https://www.wellgiving.sk/>

AZYLOVÉ CENTRUM BETÁNIA, N.O.

Organizácia má od 1.1.2007 v okresnom meste Malacky registrovanú sociálnu službu **útulok podľa § 26** zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Služby sú určené fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii ohrozenej sociálnym vylúčením alebo obmedzením jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania.

Forma: pobytová – ročná

Kapacita: 45 osôb

V zariadení sa poskytujú služby ubytovania na určitý čas, sociálneho poradenstva, poskytuje sa nevyhnutné ošatenie a obuv, ale aj pomoc pri pracovnom uplatnení.

Zároveň sú tu vytvárané podmienky na vykonávanie osobnej hygieny, prípravu stravy, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, záujmovú činnosť.

KONTAKT

Križovatky, n.o.

Ľudovíta Fullu 5246/16A

90101 Malacky

Web: <https://www.krizovatky.eu/nase-sluzby/>

PROBLEMATIKA MLADÝCH ĽUDÍ (VRÁTANE MLÁDEŽE A DETÍ)

Problematika neprispôsobivej mládeže, resp. mládeže inklinujúcej k trestným činom je o to viac aktuálna v Stupave, pretože mesto má vysoký podiel občanov v predproduktívnom veku. Mladým ľuďom je potrebné ponúknuť **aktívne trávenie voľného času**, a to nie len prostredníctvom už existujúcich organizácií, ale aj skupinovo neorganizované aktívne trávenie voľného času. Pre tento účel sú vhodné *verejné športoviská, workout ihriská alebo sky parky*. Okrem toho mládež potrebuje aj klubovú činnosť, preto Komunitné centrum s klubovou

činnosťou môže pomôcť tým, ktorí hľadajú podporu a pomoc, ktorej sa im doma nedostáva, alebo si chcú vymieňať informácie a skúsenosti. Taktiež využívanie rôznych nových technológií na psychologickú podporu a pomoc je v určitom štádiu pre túto cieľovú skupinu veľmi potrebné. Preventívna činnosť prostredníctvom Mestskej polície Stupavy má svoj veľký význam aj pre deti v nižších vekových skupinách. Preto riešenie problematiky mladých ľudí si vyžaduje komplexný prístup aj formálnych organizácií, ale aj organizácií komunitného zázemia.

3.4 ANALÝZA VÝDAVKOV A PRÍJMOV VYNAKLADANÝCH NA ZABEZPEČENIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A NA POSKYTOVANIE PRÍSPEVKOV V SOCIÁLNEJ OBLASTI V MESTE STUPAVA

V súlade s analyzovanými dátami v časti 3.2, kde sú rozpísané sociálne služby poskytované mestom Stupava, v kapitole 3.4 uvádzame prehľad *nákladov a príjmov* podľa druhu sociálnej služby alebo príspevku na sociálnu oblasť, ktoré mesto Stupava v priebehu vymedzeného obdobia spätne vynaložilo na predmetnú oblasť, a to podľa jednotlivých sociálnych služieb. **Analýza týchto nákladov pomôže mestu Stupava s plánovaním ďalších nákladov na rozšírenie týchto služieb, nové sociálne služby alebo na iné formy pomoci v aktuálnej potrebe svojim občanom.**

Tabuľka 8: Príjmy a výdaje na opatrovateľskú službu (2018-2022)

OPATROVATEĽSKÁ SLUŽBA	2018	2019	2020	2021	2022
Príjmy	48 508,45	74 690	167 652	29 601	67 595,30
Príspevok z projektu „Podpora opatrovateľskej služby“	21 272,00	44 702	140 311	6 625	47 213,71
Úhrady od klientov	26 722,45	29 988	27 341	22 976	20 381,59
Výdavky	141 611,00	177 471,00	184 643,00	185 077	193 184,00

Zdroj: MsÚ Stupava

Úhrady od klientov (občanov) sa riadia VZN č. 1/2017 *O spôsobe určenia úhrady, výške úhrady a spôsobe jej platenia za opatrovateľskú službu a dovoz obedov, poskytované Mestom Stupava.*

DOVOZ OBEDOV PRE SENIOROV

Mesto Stupava ponúka svojim občanom seniorom možnosť dovozu obedov do domácnosti. Táto výpomoc sa poskytuje tým občanom, ktorí dosiahli dôchodkový vek, majú trvalý pobyt v Stupave, podali si žiadosť na mestský úrad spolu s lekárskou správou (lekársky nález na účely posúdenia odkázanosti). Obеды pripravuje a dodáva SZČO Roman Bubnič v prevádzke/jedálni v Stupave na Cementárenskej ulici č. 15 a rozvoz pre mesto zabezpečujú Verejnoprospešné služby Stupava, p.o. Platbu seniori realizujú jednej organizácii za odber obedov a druhej organizácii za dovoz obedov. Cena za rozvoz obedov je pre klientov stanovená prostredníctvom VZN č. 1/2017.

Mesto Stupava prispieva na rozvoz obedov sumu v súlade s VZN č. 1/2017 *O spôsobe určenia úhrady, výške úhrady a spôsobe jej platenia za opatrovateľskú službu a dovoz obedov, poskytované Mestom Stupava.* Výška úhrady za poskytovanú sociálnu službu – dovoz obedov je podľa § 4 ods. 1 uvedeného VZN vo výške 0,45 € za každý obed.

Tabuľka č. 9: Finančný príspevok na dovoz obedov od mesta Stupavy (v EUR)

Rok	Finančný príspevok od mesta Stupava
2018	4 362,00
2019	3 959,00
2020	4 666,00

2021	5 057,00
2022	4 966,00

Zdroj: MsÚ Stupava

Mesto Stupava poskytuje v zmysle VZN č. 8/2020 jednorazové dávky v hmotnej núdzi a tiež mimoriadne dávky na pomoc občanovi popísané v kapitole 3.2. V nasledovnej tabuľke je prehľad ďalších nákladov, ktoré mesto Stupava vynakladá na ostatné sociálne služby (*vrátane vecných darov pre seniorov*).

Tabuľka č. 10: Vývoj nákladov v zmysle VZN č. 8/2020 a vecné dary pre seniorov (v EUR)

NÁZOV NÁKLADU	2019	2020	2021	2022	1. pol.2023
poskytovanie príspevku na prepravu v zmysle VZN	540	1050	450	750	510
mimoriadna dávka na pomoc občanovi v zmysle VZN	6898,08	4860	6192,6	3823,8	1170
mimoriadna dávka na pomoc rodiny a deti v zmysle VZN	0	0	0	510	590
vecné dary pre seniorov	279,78	518,34	1200	1320	0
SPOLU	7717,86	6428,34	7842,6	6403,8	2270

Zdroj: MsÚ Stupava

4. ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE STUPAVA

4.1 METODOLÓGIA ZÍSKAVANIA INFORMÁCIÍ PRE ANALÝZU POTRIEB PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Pre tvorbu komunitného plánovania je potrebné využívať interakciu so širokým spektrom občanov mesta Stupava, ktorých sa môže priamo, alebo nepriamo dotýkať využívanie sociálnych služieb. Na získanie podnetov, informácií, požiadaviek a návrhov od občanov slúži niekoľko *metód a nástrojov*.

Jedným z veľmi aktívnych nástrojov je **pracovná skupina** a využívanou metódou je **skupinový riadený rozhovor a skupinová riadená diskusia**. Na základe vopred stanovených otázok koordinátor tvorby KPSS získava informácie od účastníkov pracovných skupín. Je to veľmi objektívna metóda, pretože informácie sa získavajú od viacerých zúčastnených strán a objektivizujú sa práve vo vzájomnej interakcii medzi účastníkmi pracovných skupín. Veľmi dôležitým krokom v tomto metodickom prístupe je oslovenie (vyhľadávanie) účastníkov pracovných skupín tak, aby na jednej strane reprezentovali objektívne informácie z oblasti, ktorú zastupujú, ale aj z dôvodu vyspelosti viesť diskusiu a počúvať.

Mesto Stupava oslovilo:

- zástupcov poskytovateľov (verejných aj neverejných) sociálnych služieb na území mesta,
- organizácie, ktoré sú spolupracujúce pri napĺňaní cieľov a priorít v oblasti sociálnych služieb, a ich činnosť je v tomto zmysle skôr preventívna (základná škola, materská škola, mestská polícia),
- kľúčových občanov, ktorí participujú ako poslanci/poslankyne v mestskom zastupiteľstve a aktívne pôsobia ako členovia komisie zdravotníctva a sociálnych vecí.

Mesto Stupava zároveň zverejnilo na svojej webovej stránke výzvu pre občanov mesta o možnosti zapojenia sa do pracovných skupín. *Informovanosť verejnosti* o tvorbe komunitného plánovania je veľmi dôležitý aspekt celého procesu.

Druhým dôležitým zdrojom dát sú údaje z **dotazníkového dopytovania (šetrenia)**. Ten je skôr zameraný na očakávania a potreby občanov alebo ich rodinných príslušníkov v oblasti

sociálnych služieb, a to so zreteľom aj na druhy, formy a preferencie dôležitosti. Dotazníková metóda je využívaná v rôznych oblastiach na zber dát z veľkej vzorky dopytovaných. Tento typ dotazníka je skôr využívaný len na prieskum v užšej vzorke – fyzický zber dát cez *printové dotazníky* alebo *elektronické* u už existujúcich prijímateľov sociálnych služieb, alebo u ich rodinných príslušníkov. *Elektronický dotazník*, umiestnený na web stránke mesta dával možnosť vyjadriť sa aj potenciálnym prijímateľom sociálnych služieb, alebo ich rodinným príslušníkom. Spracované výsledky týchto dotazníkov sú zaujímavým zdrojom informácií, ktoré si nemôže prieskumník ale už ďalej diskutovať, preverovať a zisťovať ich dôvody. Preto zväčšia **tvoria subjektívny tok informácií, ovplyvnený v čase, priestore a osobnej dispozícii dopytovaného**.

Tretím dôležitým zdrojom dát je štúdium strategických dokumentov v oblasti sociálnych služieb, ktoré sú vypracované na širšom území (okres, kraj), sú to tiež strategické zámery poskytovateľov sociálnych služieb (verejných alebo neverejných), ale aj strategické dokumenty v rámci jednotlivých oblastí alebo potrieb cieľových sociálnych služieb (potreby mládeže, stratégie v oblasti poskytovania služieb v zdravotníctve atď.). Zároveň dôležitým zdrojom dát sú aj rôzne stratégie mesta, plány a smerovania. Na základe analýzy uvedených dokumentov je možné vysledovať strategické zámery v území, v určitom segmente alebo cieľovej skupine.

Graf č. 11: Zdroje dát pre identifikáciu potrieb prijímateľov existujúcich alebo potenciálnych sociálnych služieb

Základom vyhodnocovania a spracovania všetkých dát pre zisťovanie potrieb cieľových skupín/prijímateľov sociálnych služieb je **metóda analýzy, komparácie (porovnávaní)** a pri tvorbe Akčného plánu resp. plánu realizácie KPSS je použitá metóda **syntézy a predikcie – prognózovania**.

Kto sú vlastne prijímatelia sociálnych služieb ?

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v § 3 ods. 2 definuje **prijímateľa sociálnych služieb** ako fyzickú osobu, ktorej sa za podmienok ustanovených uvedeným zákonom poskytuje sociálna služba. Môžu to byť občan Slovenskej republiky, ktorý má na území SR trvalý pobyt alebo hlásený prechodný pobyt, cudzinec, ktorý je občanom EU alebo krajín Európskeho hospodárskeho priestoru a má registrovaný trvalý pobyt na území SR, je zamestnaný alebo študuje na štátom uznanej škole na území SR, alebo cudzinec z krajín

Európskeho hospodárskeho priestoru s registrovaným trvalým pobytom na území SR na neobmedzený čas, rodinný príslušník cudzinca, ktorý má povolenie na trvalý pobyt na území SR (podľa osobitného predpisu), cudzinec, ktorý nie je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru a ktorého práva vyplývajúce podľa tohto zákona zaručuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, cudzinec, ktorému bol udelený azyl ktorému sa poskytla doplnková ochrana alebo sa poskytlo dočasné útočisko, Slovák žijúci v zahraničí, ktorý sa zdržiava na území Slovenskej republiky v priebehu jedného kalendárneho roka nepretržite aspoň 180 dní.

Ako prijímateľa sociálnych služieb **budeme pre účely tohto KPSS považovať občana mesta Stupava s trvalým alebo prechodným pobytom v meste.** Mesto Stupava pre svoju blízkosť Bratislavy sa stáva často trvalým alebo prechodným bydliskom „novousadlíkov“, tí tu majú svoje ekonomické záujmy, podnikajú alebo pracujú na území mesta alebo v Bratislave. Plánovať rozvoj sociálnych služieb na obdobie 7 rokov znamená plánovať budúce sociálne služby tak, aby boli v prípade potreby k dispozícii aj rodinným príslušníkom týchto „novousadlíkov“, napríklad rodinným príslušníkom, ktorí môžu byť seniori alebo zdravotne postihnutí občania, alebo to môže byť zamerané na rodinu s malými deťmi, kde musí rodina bez generačného zázemia využiť sociálne služby, aby mohla byť znovu ekonomicky aktívna.

Strategickým rozhodnutím, vyplývajúcim z predchádzajúcich skúsenosti mesta Stupava bolo zamerať sa na **3 kľúčové cieľové skupiny prijímateľov sociálnych služieb.** Z toho vyplynulo aj zriadenie 3 pracovných skupín.

1. Seniori a osoby so zdravotným postihnutím
2. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením
3. Rodina s deťmi

Seniori a osoby so zdravotným postihnutím. Seniori–aktívni, mobilní, imobilní, seniori so zníženou pohyblivou schopnosťou, ťažko zdravotne postihnutí seniori (fyzicky aj mentálne), osamelí seniori bez rodinných príslušníkov, samostatne žijúci seniori, seniori žijúci v domácnosti s rodinou, seniori bez domova, ohrození stratou bývania, seniori s nízkymi príjmami alebo bez príjmov, seniori ako obeť trestných činov, seniori týraní blízkou osobou, telesne postihnutí (deti, mládež, produktívny vek...), mentálne postihnutí (deti, mládež, dospelí v produktívnom veku, absolventi špeciálnych škôl a praktických škôl), osoby s kombinovaným postihnutím (deti, mládež, dospelí v produktívnom veku), osoby postihnuté civilizačnými chorobami (deti, dospelí – v produktívnom veku, seniori) , nevidiaci a slabozrakí a osoby so zmyslovými poruchami, osoby so zníženou pracovnou schopnosťou (čiastočný invalidný dôchodok), osoby so psychickými poruchami.

Osoby ohrozené sociálnym vylúčením: osoby bez domova, osoby po ukončení ústavnej starostlivosti, osoby prepustené z výkonu trestu odňatia slobody, osoby dlhodobo nezamestnané, občania odkázaní na pomoc v hmotnej núdzi, obeť domáceho násillia, osoby na závislostiach (látkových a nelátkových), „nepriprôsobivá“ mládež (13-18).

Rodina a deti: osamelý rodič s deťmi (matka, otec), úplné rodiny, ktoré sú nefunkčné (nezáujem rodičov o deti, nezvládanie výchovy detí,), neúplné rodiny, disfunkčné rodiny, týraný rodič/starý rodič (fyzické, psychické týranie), rodina v hmotnej núdzi (rodič vo výkone trestu, nezamestnaný rodič), rodiny s nízkym príjmom, rodina s deťmi – záškoláci, rodina s deťmi so špeciálnymi potrebami, deti a mládež po ukončení ústavnej starostlivosti, klienti zariadení sociálno-právnej ochrany, deti s postihnutím autistického spektra, deti a mládež ako obeť šikany a kyberšikany, deti a mládež v depresii, ako aj v iných zložitých životných situáciách.

V súlade so Zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov bude mesto Stupava v KPSS riešiť:

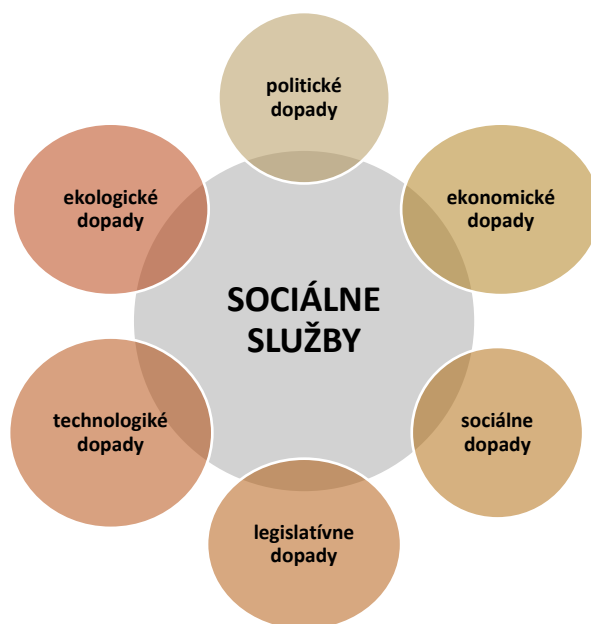
- fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom,
- fyzické osoby v dôchodkovom veku,
- fyzické osoby v krízovej sociálnej situácii,
- rodinu a dieťa v krízovej sociálnej situácii
- rodinu s maloletým dieťaťom
- mládež od 13-20 roku veku

Z dôvodu dlhodobého plánovania (7 rokov) a veľmi rýchlych zmien v externom prostredí, v ktorom sa sociálne služby pre KPSS mesta Stupava plánujú, je vhodnejšie využiť **kombináciu analytických metód PESTLE analýzy** a zo SWOT analýzy využiť jasné definovanie **pozitívnych a negatívnych aspektov**.

4.2 PESTLE ANALÝZA, ANALÝZA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE STUPAVA

PESTLE analýza je analytická technika slúžiaca k strategickej analýze okolitého prostredia organizácií, existujúcich sociálnych javov a systémov. Pre tvorbu KPSS mesta Stupava budeme analyzovať a predikovať vplyv **externých faktorov** na potrebu sociálnych služieb.

Graf č. 12: *Obrazové znázornenie všetkých externých dopadov ovplyvňujúcich vývoj sociálnych služieb v meste Stupava*

„PESTLE“ je akronym začiatkových písmen rôznych typov vonkajších faktorov: *politické, ekonomické, sociálne, technologické, legislatívne, ekologické*. Podstatou PESTLE analýzy je identifikovať pre každú skupinu faktorov **tie najvýznamnejšie javy, udalosti, riziká vplyvy**, ktoré ovplyvňujú alebo budú ovplyvňovať KPSS mesta Stupava 2023-2030. PESTLE analýza pri dlhodobom plánovaní poukáže na možné riziká, ktoré môžu ovplyvňovať navrhované sociálne služby, alebo zvýšia potrebu riešenia určitej sociálnej situácie prostredníctvom novej sociálnej služby, ktorá môže byť v aktualizácii zaradená do KPSS mesta Stupava 2023 -2030.

P - Political - politické aspekty – neistá politická situácia v SR predčasné parlamentné voľby (2023), prezidentské voľby (2024), neistá geopolitická situácia v Európe a vo svete, vojnový konflikt na Ukrajine, zasahovanie politických skupín do zmeny zákonov a programových dokumentov.

E - *Economical* – ekonomické aspekty – ekonomická kríza, spôsobená pandémiou COVID-19, energetickou, surovinovou a potravinou krízou, neustále zdražovanie základných potravín a služieb môžu na úrovni sveta, štátu, ale predovšetkým na miestnej úrovni ovplyvniť potrebu sociálnych služieb, najmä pre obyvateľov mesta Stupava. Niektorí z nich sa totiž môžu zaradiť medzi osoby ohrozené sociálnym vylúčením. Viac než pravdepodobné je, že nastane neschopnosť obyvateľov doplácať/platiť za sociálne služby. So sociálnou oblasťou súvisí aj bývanie, kde môže nastať neschopnosť splácať úvery u mladých rodín alebo jednotlivcov, neschopnosť občanov platiť za prenájom bytov alebo poskytnuté bývanie, predovšetkým u rodín s malými deťmi, alebo rodín s jedným zdrojom príjmu. Ohrozenou skupinou môžu byť aj seniori, predovšetkým tí, ktorí žijú v jednoosobovej domácnosti.

S - *Social* – sociálne aspekty – sociálna situácia je silne prepojená na zdravotnú spôsobilosť občanov. Pri dlhodobom pôsobení stresových faktorov, zanedbaní zdravotnej starostlivosti, ale aj pri sociálnej deprivácii a predlžovaní veku odchodu do dôchodku hrozí obyvateľom vyššia odkázanosť na pomoc druhej osoby. Ekonomická a politická nestabilita má zákonite dopad aj na sociálne nepokoje, sociálne strety môžu hroziť aj medzi občanmi mesta a azylantmi, migrantami alebo odídcami, ale aj medzi miestnymi občanmi a cudzincami zamestnanými v okolí mesta Stupava. Toto všetko môže premietnuť do potreby nových sociálnych služieb. Do sociálnych aspektov teda musíme zaradiť aj migračné a pracovno-migračné skutočnosti, ktoré v súčasnosti ovplyvňujú nie len trh práce, ale aj celkový život v určitých územiach SR a Európy. Je viac než pravdepodobné, že vymenované faktory budú mať dopad na čerpanie určitých sociálnych služieb.

T - *Technological* – technologické aspekty - vplyvy existujúcich, nových a vyspelých technológií budú zasahovať čoraz viac do využívania sociálnych služieb. Už v súčasnosti vzniká potreba signalizačných zariadení, ktoré napomáhajú pri zložitých situáciách samostatne žijúcim osobám. Robotika a signalizačné zariadenia zasiahnu do poskytovania sociálnych služieb omnoho viac, ako si dnes myslíme. Zároveň technologické zmeny budú mať dopad na znižovanie potreby jednoduchých a obslužných činností, ale aj to, že v priebehu 5-10 rokov veľa tradičných povolání zanikne, a tak môže vzniknúť skupina *nezamestnateľných* občanov, ktorí budú potrebovať využívať určité typy sociálnych služieb.

L - *Legal* - legislatívne – legislatívne zmeny, a to najmä na previazanie zdravotnej a sociálnej starostlivosti, zmeny v zákonoch a vyhláškach, ktoré riešia zdravotne ťažko postihnutých, alebo ľudí s nárokom na invalidné dôchodky, ale aj legislatíva ovplyvňujúca minimálne dôchodky alebo životné minimum, vek odchodu do dôchodku, či možnosti opatrovania blízkej osoby atď. – to všetko na miestnej a národnej úrovni bude ovplyvňovať sociálne služby. Európska legislatíva môže pozitívne, ale aj negatívne ovplyvniť vývoj nových služieb v sociálnej oblasti.

E - *Ecological* – ekologické aspekty (environmentálne) – zmeny klímy ovplyvňujú počasie aj v SR, ktorá je umiestnená v miernom pásme striedania 4 ročných období. Krajina zažíva rôzne prírodné katastrofy (zemetrasenia, privalové dažde, extrémne suchá spojené s požiarmi atď.) Do skupiny osôb ohrozených sociálnym vylúčením, alebo do skupiny osôb žijúcich na hranici chudoby sa môžu zaradiť aj osoby, ktoré prišli o príbytok a ostatné osobné veci prostredníctvom živelných pohrôm a katastrof. Ekologické vplyvy na vývoj potrieb sociálnych služieb sú nepredvídateľné, ale veľmi reálne.

POZITÍVA (SILNÉ STRÁNKY V OBLASTI POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE STUPAVA)

1. Mesto Stupava má od roku 2012 registrovanú sociálnu službu **Denné centrum**, zriadené podľa § 56 zákona o sociálnych službách, ktoré slúži najmä osobám, ktoré dovŕšili dôchodkový vek,

ale aj osobám s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom. Predchodcom Denného centra bol klub Pohoda, preto aj súčasné Denné centrum stále funguje pod názvom *Klub Pohoda*. Okrem záujmovej činnosti je ňom poskytované aj sociálne poradenstvo.

2. V Stupave pôsobí aktívna základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska (ZO JDS), ktorá má viac ako 200 členov.
3. Mesto Stupava má registrovanú sociálnu službu **Opatrovateľskú službu**, podľa § 41 zákona o sociálnych službách, ktorá je poskytovaná osobám odkázaným na pomoc inej osoby (na základe posúdenia mesta), ktorej stupeň odkázanosti je najmenej II a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivitách. Tiež je poskytovaná osobám opatrovaným v rámci peňažného príspevku na opatrovanie - najviac 8 hodín mesačne, počas hospitalizácie jej opatrovateľa alebo 30 dní v roku, počas poskytovania odľahčovacej služby opatrovateľovi.
4. V meste pôsobí občianske združenie **TEKLA, o.z.**, ktorá má registrovanú sociálnu službu **Zariadenia podporovaného bývania** § 34 zákona o sociálnych službách, a zároveň prevádzkuje Chránenú dielňu.
5. Existencia humanitárneho a charitatívneho skladu pre sociálne znevýhodnené rodiny, zastrešeným mestom Stupava.
6. **Mestská polícia** v Stupave realizuje **preventívne aktivity v oblasti kriminality** a to nie len v materských, ale aj v základnej škole.
7. Mesto schválilo v roku 2020 VZN č. 8/2020 o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a mimoriadnej dávky mestom Stupava účinné od 1.1.2021. Na základe neho môže poskytnúť mesto Stupava aj mimoriadny príspevok na **prepravu** pre odkázaných občanov, ale aj iné nenárokovateľné príspevky, na základe posúdenia aktuálnej situácie.
8. Mesto Stupava zabezpečuje pre svojich odkázaných obyvateľov **dovoz obedov**. Obedy pripravuje a dodáva prostredníctvom externých dodávateľských firiem zo Stupavy. Prispieva na rozvoj týchto obedov (VZN č. 1/2017).
9. Mesto Stupava, prostredníctvom svojho referátu vykonáva pre žiadateľov o poskytnutie sociálnej služby **posúdenie odkázanosti na sociálnu službu** podľa zákona o sociálnych službách. Zároveň vydáva na základe posudku o sociálnej odkázanosti rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári a o odkázanosti na opatrovateľskú službu.
10. Aktívne funguje **komisia zdravotníctva a sociálnych vecí** pri MsZ v Stupave. Tá má predovšetkým poradnú funkciu a vyjadruje sa k návrhom koncepčných a rozvojových dokumentov.
11. Na území mesta Stupava má sídlo ADOS – Agentúra dočasnej ošetrovateľskej starostlivosti MEDISON PLUS, s.r.o. **Možnosť prepojenia domácej opatrovateľskej a ošetrovateľskej činnosti.**
12. Na území mesta Stupava realizuje svoje aktivity Krajské stredisko ÚNSS (*Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska*) Bratislava, a zároveň poskytuje terénnu sociálnu službu, a to konkrétne **sociálne poradenstvo a sociálnu rehabilitáciu.**
13. V meste Stupava vykonáva svoju aktívnu činnosť **Komunitné centrum (KC) Makovice**, ktoré je zastrešované občianskym združením Modrá sova. KC prispieva k rozvoju miestnych komunit,

miestnej ekonomiky a sebestačnosti, podporuje aktivity a iniciatívu, ktoré vychádzajú z prostredia komunity a venujú sa alternatívnemu vzdelávaniu detí, mládeže a dospelých.

14. Na území mesta Stupava fungujú **cirkevné spoločenstvá**, ktoré svojimi aktivitami podporujú rozvoj detí, mládeže a rodín.
15. Svoje aktivity v meste Stupava realizuje aj OZ WellGiving, ktoré presadzuje multidisciplinárny prístup v individualizovanom sprevádzaní neaktívnych osôb *s cieľom vrátiť ich do systému*, krok za krokom podchytiť to, že v ňom ostanú, a čo najviac zvýšiť ich šance na vlastnú samostatnosť.

NEGATÍVA (SLABÉ STRÁNKY V OBLASTI POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE STUPAVA)

1. Nerozvinutie systému **terénnej sociálnej práce** so zameraním na deti, mládež a rodiny ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, ale aj na seniorov a ZŤP. Zamestnanci mesta Stupava sa nevenujú terénnej sociálnej práci, a to predovšetkým z dôvodu poddimenzovania personálu.
2. Po COVID-19 sa zvýšili problémy u detí (duševné zdravie). Nedostatočné personálne kapacity na riešenie problémov v rámci ZŠ (školské zariadenia sú výchovno-vzdelávacie organizácie, napriek tomu napĺňať zložku výchovy je personálne náročné). Brzdou je aj nespolupráca zákonných zástupcov a rodičov pri riešení problémov žiakov, nedostatočné personálne zdroje - **školský psychológ**).
3. Chýbajúce sú aj sociálne služby **Krízovej intervencie** pre mládež vo veku 13-18 rokov, a to ako terénne, tak ambulantné, chýbajúce organizácie, priestory a formy zmysluplného využívania voľného času.
4. Chýba komplexnosť a systematickosť služieb poskytovaných pre sociálne vylúčených občanov. Na území mesta Stupava sa poskytujú **služby krízovej intervencie** pre týchto občanov veľmi obmedzene.
5. Na území mesta Stupava sa nenachádza žiadne zariadenie pobytového typu v zmysle § 12, ods. c) zákona o sociálnych službách pre **seniorov alebo zariadenie opatrovateľskej služby, a ani denný stacionár** (plánované už v predchádzajúcom KPSS).
6. Nedostatočné priestorové podmienky pre možnosť realizácie podpornej sociálnej služby - **požičiavanie pomôcok**.
7. Chýba **systematická spolupráca** mesta Stupava s už existujúcimi poskytovateľmi sociálnych služieb (predovšetkým s Chránenou dielňou).
8. Tým, že niektoré sociálne služby nie sú vybudované na území mesta Stupava vôbec, chýba **prepojenosť/komplementárnosť** a spolupráca medzi jednotlivými sociálnymi službami, a tiež poskytovateľmi týchto sociálnych služieb.
9. Chýba služba pre udržanie zamestnanosti rodičov (nielen sociálna) pre deti. Neexistencia registrovanej služby **na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (jasle)**.
10. Chýba **jednotná koncepcia práce s rodinami a osobami ohrozenými chudobou a sociálne vylúčenými** na území mesta (sociálne byty, zapojenie sa do pracovných činností.)
11. Absentuje **miestna politika zamestnanosti** – motivácia firiem i mestských organizácií k zamestnávaniu a vytváraniu pracovných miest pre dlhodobo nezamestnaných, marginalizované skupiny, zdravotne postihnutých, vytváranie projektov pre ich zamestnávanie a spoločenské uplatnenie.

12. Chýba mapa **bariérových lokalít** v meste Stupava a návrhy spôsobov ich odstránenia (**debarierizácia**).

4.3 DOTAZNÍKOVÝ PRIESKUM U OBČANOV/PRIJÍMATEĽOV MESTA STUPAVA / VYHODNOTENIE

Dotazníkový prieskum a jeho výsledky sú len doplnkovými informáciami ku tvorbe Akčného plánu KPSS mesta Stupava (2023-2030), a to aj vzhľadom na nízky počet respondentov zapojených do dopytovania.

Dotazník bol zameraný na zisťovanie a zber kvantitatívnych údajov. Pre dotazníkové zisťovanie bola vytvorená **printová a elektronická verzia dotazníka**, ktorá bola prístupná širokej verejnosti od 15.5.2023 – do 30.6.2023 (*aktívna bola aj po danom dátume*).

Dotazník **pozostával z 2 častí**: identifikačnej s 2 otázkami, zo samotného dopytovania ohľadom existujúcich (druhov a foriem) sociálnych služieb – ich využívania, ako aj zisťovania preferencií k jednotlivým formám a druhom poskytovania sociálnych služieb (*otázky č. 4-6*). *Otázka č. 3* bola zameraná na zisťovanie aktuálnych problémov u respondentov v sociálnej oblasti. *V otázke č. 7* mali možnosť respondenti vyjadriť svoje preferencie k jednotlivým cieľovým skupinám, ktoré by mali byť v centre pozornosti pri riešení sociálnych otázok v meste Stupava.

Pre dotazník boli zvolené uzavreté, polouzavreté otázky a jedna otvorená otázka (*otázka č. 8*). Tie poskytli respondentom možnosť vyjadriť sa v prípade, že si nevedeli vybrať zo žiadnej z ponúkaných možností. Tuto možnosť ale napriek anonymite elektronickej verzii dotazníkov, až na jeden prípad, nikto nevyužil.

Zabezpečenie dostupnosti dotazníkov a spôsob distribúcie (rozsevu)

Dotazníky boli distribuované prostredníctvom referátu sociálnych služieb MsÚ a samotným mestom Stupava. Elektronická verzia dotazníka bola umiestnená na web stránke mesta Stupava. Pre vyhodnotenie bolo využitých v plnom rozsahu vyplnených 34 elektronických dotazníkov a 3 printové dotazníky.

Termín realizácie (časové rozpätie)

Príprava prieskumu, ako aj prieskum samotný prebiehal **od 15.5.2023 do 30.6.2023**.

Hlavná cieľová skupina

Respondenti pre dopytovanie boli občania, **ktorí sú prijímateľmi sociálnych služieb, alebo ich rodinní príslušníci**, ale aj budúci prijímatelia sociálnych služieb. Do prieskumu sa zapojili predovšetkým občania, ktorí sociálne služby využívajú sami, alebo využívajú ich rodinní príslušníci. Časť respondentov tvorila skupina, ktorá plánuje využívať niektorú zo sociálnych služieb.

Hlavným cieľom prieskumu bolo prostredníctvom odpovedí prijímateľov alebo budúcich prijímateľov sociálnych služieb v meste Stupava identifikovať súčasné problémy v sociálnej oblasti u respondentov, súčasné alebo budúce potreby už existujúcich sociálnych služieb, ale aj nedostatok resp. neexistenciu niektorých sociálnych služieb v meste Stupava.

Zabezpečenie anonymity prieskumu

Prieskum bol zisťovaním potrieb občanov v oblasti sociálnych služieb a bol pripravený a realizovaný ako anonymný.

1. Dopytovaní, ktorí boli priamo oslovení, odovzdávali vyplnený dotazník na vopred určené miesto (MsÚ).

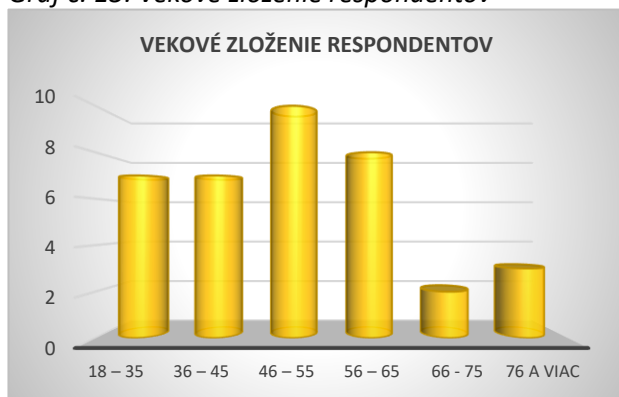
2. Vyplňovanie elektronického dotazníka bolo možné len výlučne on-line, kde v úložisku boli zaznamenávané len údaje o dátume, čase a IP adrese odosielateľa.

VYHODNOTENIE JEDNOTLIVÝCH OTÁZOK Z DOTAZNÍKA

Vyhodnotenie identifikačných otázok č. 1 - 2 z dotazníka

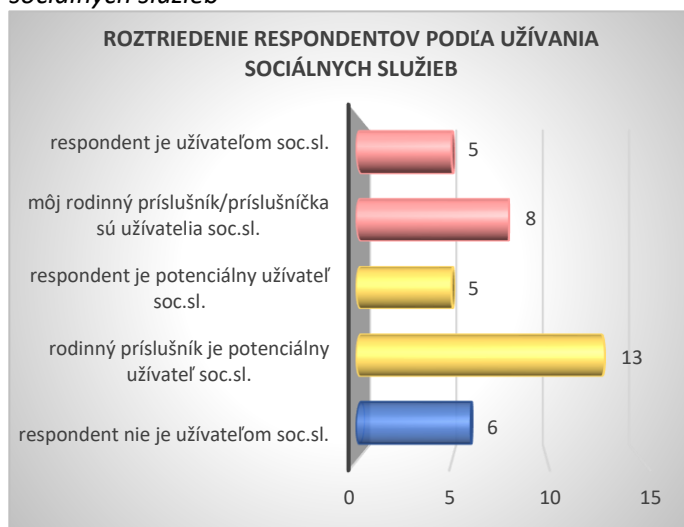
Pri vyhodnotení respondentov podľa veku, najzastúpenejšou skupinou boli respondenti medzi **46-50 rokov a 56-65 rokov**. Sú to vekové skupiny, ktorých sa to môžu sociálne služby potenciálne alebo už aj reálne týkať. Najväčšie zastúpenie mali respondenti, kde išlo o poskytovanie sociálnych služieb rodinným príslušníkom, alebo to boli respondenti kde rodinný príslušník je budúcim (*potenciálnym*) užívateľom sociálnych služieb. V tomto kontexte je potrebné vyhodnocovať aj výsledky, ktoré sú obsiahnuté v otázkach 3-6.

Graf č. 13: Vekové zloženie respondentov

Zdroj: Prieskum užívateľov sociálnych služieb

Graf č. 14: Štruktúra respondentov podľa využívania sociálnych služieb

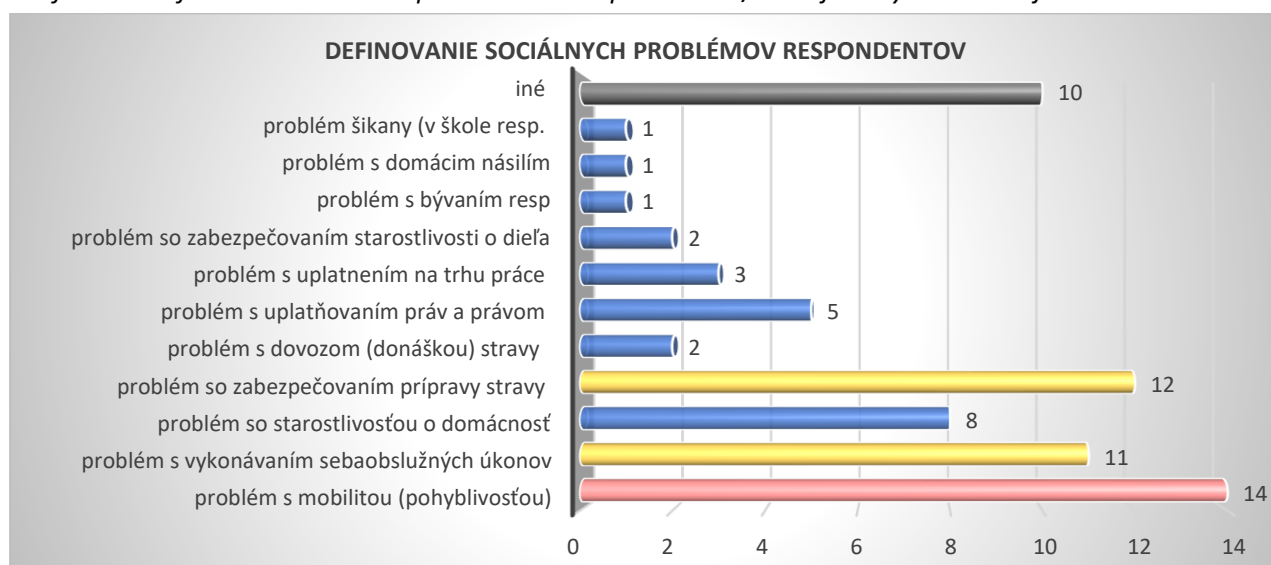
Zdroj: Prieskum užívateľov sociálnych služieb

Nasledujúce odpovede na otázky prinášajú informácie o **potrebách** v sociálnej oblasti, informácie o využívaní **foriem a druhov** sociálnych služieb, ako aj informácie o nedostatkových službách.

V odpovediach na otázku č. 3 v dotazníku sa snažia respondenti definovať vlastný problém v sociálnej oblasti, alebo problém príbuzného resp. blízkej osoby. Z nasledujúceho *grafu* č. 15 je zrejmé, že respondenti (užívateľia a potenciálni užívateľia sociálnych služieb) majú **najväčší problém s pohyblivosťou (mobilitou), prípravou stravy, sebaobslužnými úkonmi a starostlivosťou o domácnosť**. V korelácii s jednotlivými druhmi sociálnych služieb bude potreba **nie len zachovania, ale aj posilnenie domácej opatrovateľskej služby**. Zároveň je potrebné **sledovať počet žiadateľov o príspevok na prepravu a finančne vyhodnocovať nákladnosť a porovnať efektívnosť vlastného prevádzkovania prepravnej služby (sociálneho taxíka)**. Potreba zabezpečovania – dovozu stravy sa bude medziročne zvyšovať. Zvyšujúcim sa vekom a zmenou zdravotného stavu respondentov sa budú ich preferencie zvyšovať **k pobytovej forme sociálnych služieb**. V odpovedi na otázku č. 3 si mohli respondenti vybrať viaceré možnosti odpovedí. V otvorenej odpovedi *INÉ* uviedli respondenti okrem problémov s pooperačnom a zdravotnou starostlivosťou, aj to, že zatiaľ nemajú žiadny problém, ktorý by vyžadoval využívanie sociálnej služby.

Za zmienku stojí aj záujem u respondentov o riešenie problému **s uplatňovaním práv a právom chránených záujmov** (pomoc pri vybavovaní úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomností, vypisovaní tlačív, pri písomnej komunikácii v úradnom styku a pod.). Ide o odbornú činnosť, ktorá sa vykonáva so súhlasom prijímateľa sociálnej služby a ktorá je zameraná najmä na poradenstvo pri vybavovaní úradných záležitostí, pomoci pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní, vypisovaní tlačív, pri písomnej komunikácii v úradnom styku a vybavovaní iných vecí v záujme prijímateľa sociálnej služby. O túto službu majú obvykle záujem vekovo starší občania, ako aj občania, ktorí majú problém s elektronickou komunikáciou s úradmi, majú zníženú mobilitu alebo iné prekážky, ktoré im neumožňujú vybaviť si úradné záležitosti. Potreba riešenia uvedeného problému nemá až takú dôležitosť v prepojení na plánované sociálne služby v meste. Skôr je potrebné odstraňovať bariéry, ktoré neumožňujú klientovi realizovať samostatne tieto činnosti.

Graf č. 15: Definovanie vlastného problému alebo príbuzného/blízkej osoby v sociálnej oblasti

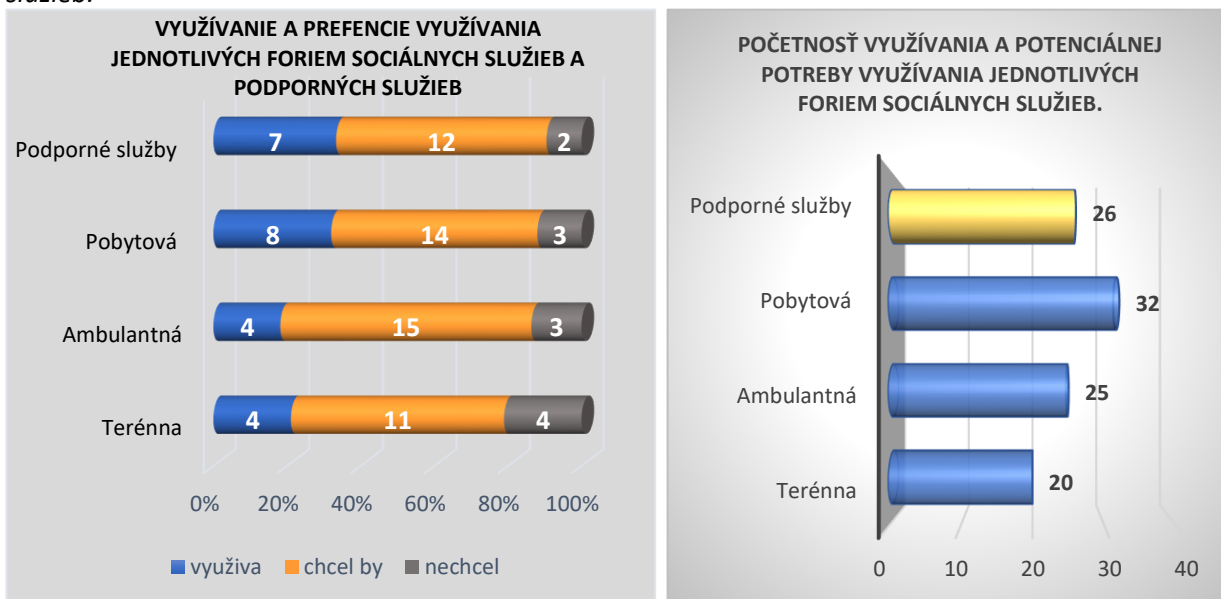
Zdroj: Prieskum užívateľov sociálnych služieb

Otázka č. 4 bola zameraná na využívanie určitých foriem sociálnych služieb a na potrebu ich budúceho využitia.

Tým, že v dotazníkovom dopytovaní sa zúčastnili respondenti, ktorí zastupovali svojich rodinných príslušníkov v oblasti potenciálneho využívania a svojho potenciálneho využívania, a zároveň boli vo vekovom rozpätí 46-55 rokov ich **preferencie jemne smerovali k potrebe sociálnych služieb pobytovej formy**. Z nasledujúceho grafu č. 16 môžeme len konštatovať, že respondenti markantne nepreferujú jednu formu pred ostatnými, alebo neodmietajú niektorú z foriem. Otázka smerovala aj k využívaniu alebo potenciálnemu využívaniu podporných služieb. Tu sa preukázalo, že respondenti majú a naďalej budú mať záujem o využívanie týchto podporných služieb.

Ak totiž urobíme z údajov graf č. 17, kde odpovediam reálnych užívateľov sociálnych služieb dáme vyššiu váhu ako potenciálnym, v tom prípade je zrejme, že v súčasnom sledovanom období je pobytová forma **sociálnych služieb prevažujúca**.

Graf č. 16: Využívanie a preferencie využívania Graf č. 17: Početnosť využívania jednotlivých jednotlivých foriem sociálnych služieb a podporných foriem sociálnych služieb služieb.

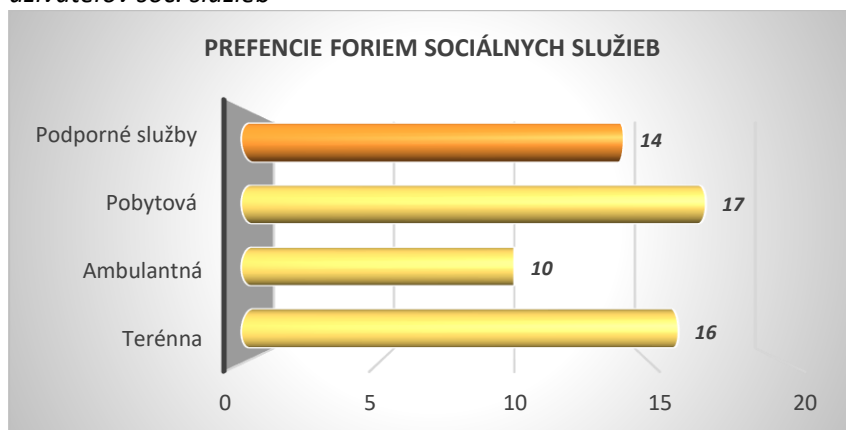

Zdroj: Prieskum užívateľov sociálnych služieb

Zdroj: Prieskum užívateľov sociálnych služieb

V otázke č. 5 vyjadrovali respondenti svoje **preferencie na využívanie jednotlivých foriem sociálnej služby**. Vyjadriť sa mali len respondenti, ktorí sociálne služby využívajú. Tu už preferencie smerujú v oveľa vyššej miere ku terénnej forme využívania sociálnych služieb a v zníženej miere ku ambulantnej forme, pričom pobytová forma je stále žiadaná. Z uvedených dát sa dá predpokladať, že o podporné služby (vždy v kombinácii s nejakou formou) poskytovania sociálnych služieb bude vždy záujem.

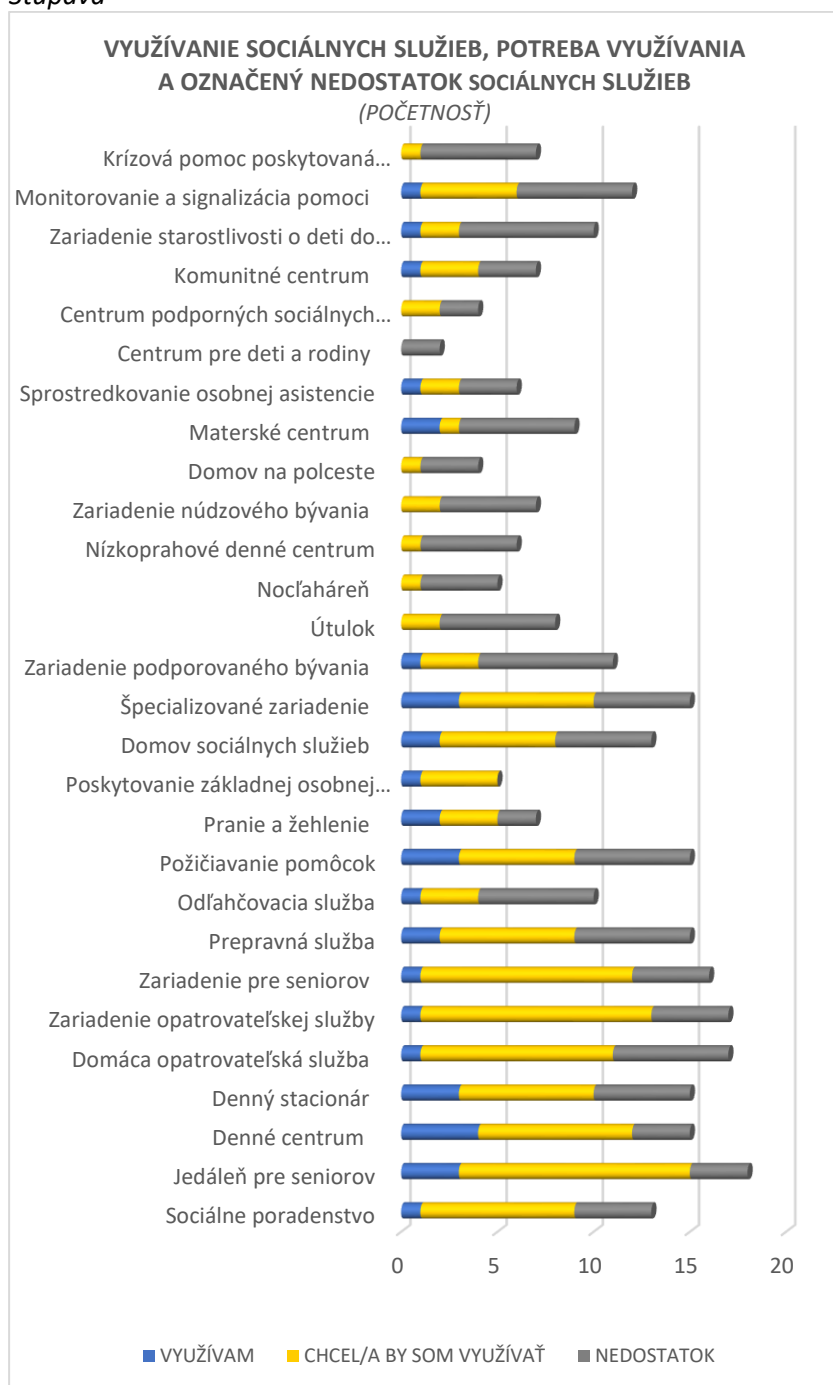
Graf č. 18: Preferencie jednotlivých foriem sociálnych služieb a podporných služieb u existujúcich užívateľov soc. služieb

Zdroj: Prieskum užívateľov sociálnych služieb

Otázka č. 6 bola v dotazníku kľúčová lebo **riešila využívanie, potenciálne využívanie a nedostatok konkrétnych sociálnych služieb** v súlade so zákonom 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na to, že v Stupave sa väčšina sociálnych služieb neposkytuje, preferencie smerovali k budúcemu užívaniu. Tieto údaje nemôžu vo významnej miere samostatne ovplyvniť plánovanie niektorej sociálnej služby. Sú ale dôležitým ukazovateľom plánovania budúcnosti sociálnych služieb s akcentom na ich rozširovanie alebo vznik. Tieto údaje je potrebné využívať len v kontexte výsledkov z pracovných skupín.

Graf č. 19: Preferencie, využívanie a definovanie nedostatku vybratých sociálnych služieb v meste Stupava

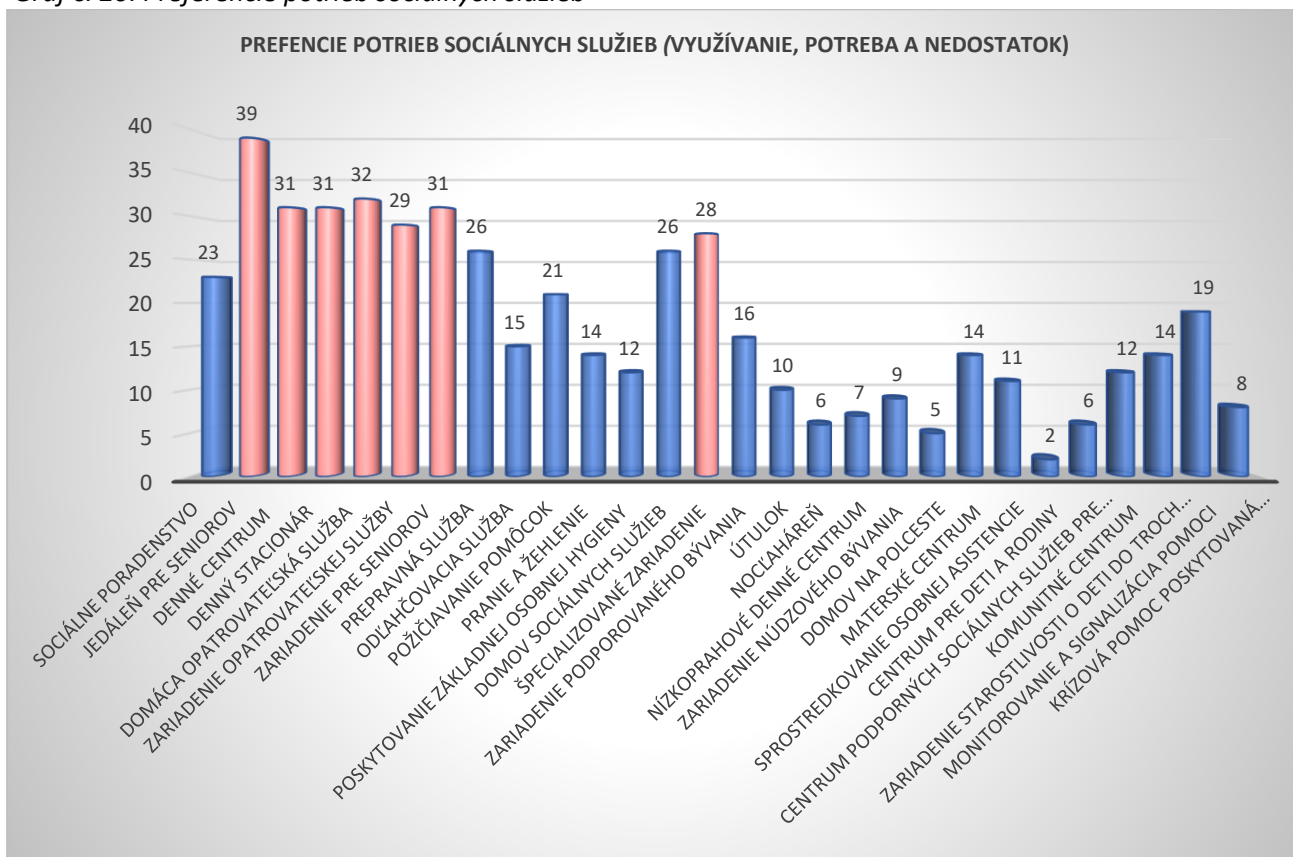
Zdroj: Prieskum užívateľov sociálnych služieb

Ak tak, ako v prípade predchádzajúcej otázky **dáme najvyššiu váhu odpovediam** tým, čo využívajú danú sociálnu službu (*alebo ich rodinný príslušník*), nižšiu váhu dostanú odpovede „chcel by som využívať, alebo „chcel by využívať môj rodinný príslušník“, a najnižšiu váhu získajú odpovede „nedostatok“, vyjde trochu realistickejší *graf č. 20*. Ten podporuje výsledky a návrhy zozbierané z pracovných skupín, ktoré poskytli ich účastníci aj v písomnej forme.

Je potrebné pokračovať v zabezpečovaní stravy pre sociálne odkázaných a hľadať efektívne možnosti rozširovania tejto služby. Je potrebné posilňovať a vytvárať pozitívne zázemie Dennému centru – Klubu Pohoda, je potrebné sa zamyslieť na možnostiach rozšírenia domácej opatrovateľskej služby v prípade zvýšenej potreby od občanov, je potrebné sa zamyslieť nad

existenciou Denného stacionáru a možnosti jeho spolupráce s Denným centrom (napr. pri tvorbe programu). V grafe vidíme, že jednoznačne vyššie preferencie dávajú respondenti pobytovým službám – ako je zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a špecializované zariadenie. Zároveň sú naznačené preferencie pre využívanie prepravnej služby a k zariadeniu pre deti do 3 rokov (aj keď v dotazníku je myslené zariadenie jasle) občania majú potrebu mať takéto zariadenie pre deti v predprimárnom vzdelávaní.

Graf č. 20: Preferencie potrieb sociálnych služieb

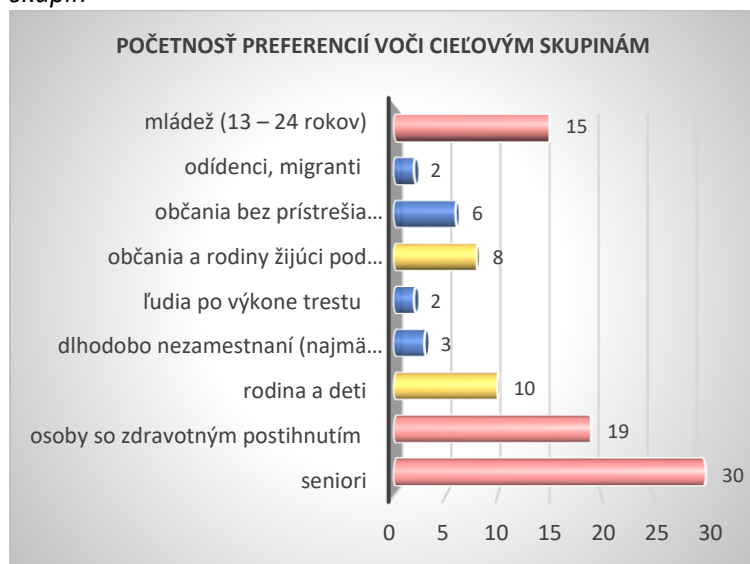
Zdroj: Prieskum užívateľov sociálnych služieb

Poznámka k špecializovanému zariadeniu: V špecializovanom zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa. Vyšší územný celok (VUC) je podľa §81 i) zákona o sociálnych službách zriaďovateľom takéhoto zariadenia. Ak špecializované zariadenie zriadi neverejný poskytovateľ je mu VUC povinný poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby, ale len v prípade, ak neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk. Kapacita takého to zariadenia je max. 40 klientov. Požiadavka na takéto zariadenia je veľmi vysoká už v súčasnosti a predikcie v tejto oblasti nie sú priaznivé. Uvedené choroby postihujú čoraz nižšie vekové ročníky. Preto ak sa bude uvažovať o podpore zariadenia pobytového typu, je potrebné sa zaoberať aj otázkou špecializovaného zariadenia.

V otázke č. 7 bolo hlavnou úlohou zistiť názor respondentov, na ktorú cieľovú skupinu sa je potrebné v plánovaní sociálnych služieb najviac zamerať. Aj tieto výsledky potvrdzujú informácie z pracovných skupín. Seniori a ZŤP sú najviac spájaní s využívaním sociálnych služieb,

ale ako je vidno, verejnosť/respondenti upozorňujú na cieľovú skupinu „mládež“ ako kritickú cieľovú skupinu, ktorej je potrebné v oblasti sociálnych služieb navrhnúť komplexnú pomoc a v spolupráci s inými oblasťami spoločenského života – možnosti aktívneho trávenia voľného času, možnosti krízovej pomoci atď. Tiež je to oblasť rodiny a deti (v pozitívnom slova zmysle) ale aj v spojitosti so zvyšovaním sa príjmovej chudoby v týchto rodinách. V tejto súvislosti upozorňujú respondenti aj na pomoc občanom žijúcim pod hranicou chudoby.

Graf č. 21: odporúčanie respondentov pre zameranie sa na riešenie problematiky konkrétnych cieľových skupín

Záver z dotazníkového prieskumu

Všetky dôležité odporúčania aj v kontexte s ostatnými získanými informáciami sú uvedené pri vyhodnocovaní jednotlivých otázok (dotazník tvorí prílohu č. 1 KPSS mesta Stupava 2023-2030).

5 REALIZÁCIA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA 2023-2030 – akčný plán

5.1 SPÔSOB KAŽDOROČNÉHO VYHODNOCOVANIA PLNENIA⁸ A AKTUALIZÁCIE⁹ KPSS MESTA STUPAVA (2023 – 2030)

Podľa § 83 ods. 5 písm. f) zákona o sociálnych službách bude mesto Stupava vyhodnocovať KPSS mesta Stupava (2023 – 2030) **jedenkrát ročne** po ukončení rozpočtového roka, najneskôr však **do 30. júna** nasledujúceho kalendárneho roka, a to formou písomnej informácie, ktorú predloží na rokovanie Mestského zastupiteľstva mesta Stupava (ďalej ako „MsZ“).

KPSS mesta Stupava (2023 – 2030) je základným rozvojovým dokumentom v oblasti poskytovania sociálnych služieb na území mesta Stupava. Tento dokument je otvorený novým návrhom a zmenám, v prípade, že potreba riešenia sociálnych problémov sa prehodnotí vzhľadom na aktuálne možnosti riešenia ako relevantná.

⁸ Zákon č. 448/2008 Z. Z., § 83 ods. 5 f) spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb

⁹ Zákon č. 448/2008 Z. Z., § 83 ods. 5 g) podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Aktualizácia KPSS mesta Stupava (2023 – 2030) sa bude realizovať za nasledovných podmienok:

- ak dôjde k zmene legislatívy, ktorá by mala priamo alebo nepriamo vplyv na realizáciu KPSS mesta Stupava (2023 – 2030)
- ak dôjde k zmene (aktualizácii) Národných priorít rozvoja sociálnych služieb
- pri zmene (aktualizácii) priorít Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta
- ak vznikne potreba resp. príležitosť poskytovania novej sociálnej služby alebo aktivity na území mesta, ktorá môže riešiť negatívne skutočnosti definované v analytickej časti tohoto dokumentu.

KPSS mesta Stupava (2023 – 2030) sa bude **aktualizovať formou dodatku** k pôvodnému dokumentu, ktorý schvaľuje MsZ mesta Stupava. Aktualizovaný dokument KPSS mesta Stupava (2023 – 2030) **v úplnom a aktuálne platnom znení** bude zverejnený na webovom sídle mesta Stupava. Každý aktualizovaný KPSS mesta Stupava (2023 – 2030) bude mať **v záhlaví alebo v päte uvedené číslo verzie a dátum aktualizácie.**

KRITÉRIA SÚLADU PREDLOŽENEJ ŽIADOSTI O POSKYTNUTIE FINANČNÉHO PRÍSPEVKU PODĽA § 78/B S KPSS MESTA STUPAVA (2023 – 2030) ¹⁰

V súlade s § 83 ods. 8 zákona o sociálnych službách mesto Stupava vydáva poskytovateľovi sociálnej služby uvedenej v § 25, § 35, § 36 a § 40 zákona o sociálnych službách na jeho žiadosť bezplatne písomné vyjadrenie o súlade predloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku s KPSS mesta Stupava (2023-2030) podľa § 78b uvedeného zákona. Súlad predloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku podľa § 78b zákona o sociálnych službách s KPSS mesta Stupava (2023 – 2030) sa posudzuje na základe vopred určených kritérií a pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti.

Hlavné kritéria uplatňované pri posudzovaní súladu s KPSS mesta Stupava (2023 – 2030) Organizácia, ktorá žiada vyjadrenie o súlade predloženej žiadosti s KPSS mesta Stupava (2023 – 2030) má sociálnu službu zapísanú v Registri poskytovateľov sociálnych služieb, vedenom na VÚC.

- Organizácia sociálnu službu reálne poskytuje na území mesta Stupava.
- Sociálna služba, ktorú chce organizácia poskytovať príp. poskytuje na území mesta Stupava je zadaná v KPSS mesta Stupava (2023 – 2030). V prípade, že ide o službu, ktorá nie je uvedená v KPSS mesta Stupava (2023 – 2030), ale je dokázateľne potrebná pre občanov mesta Stupava, môže byť v rámci aktualizácie KPSS mesta Stupava (2023 – 2030) zaradená.

¹⁰ Zákon č. 448/2008 Z. z., § 83 ods. 10 Súlad predloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku podľa § 78b s komunitným plánom sociálnych služieb obce alebo s koncepciou rozvoja sociálnych služieb vyššieho územného celku sa posudzuje na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti.

V súlade s § 83 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. mesto Stupava vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká.

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030 boli vydané Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v roku 2021. Sú vymedzené tak, aby boli harmonizovateľné so súvisiacimi legislatívnymi zámermi a iniciatívami vlády SR v referenčnom období.

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb.

NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti

NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

CIEĽOVÁ SKUPINA

1. Seniori a osoby so zdravotným postihnutím
2. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením
3. Rodina a deti

FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY ¹¹

Ambulantná forma - (AF)

Terénna forma – (TF)

Pobytová forma – (PF)

Prostredníctvom telekomunikačných technológií – (TTF)

¹¹ § 13 zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

KPSS mesta Stupava pre roky 2023-2030 v je zostavený na nasledovných pilieroch:

- Sociálne služby pre fyzické osoby, ktoré dosiahli dôchodcovský vek a fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom poskytovať prevažne ambulantnou a terénnou formou. Dobudovať sociálne služby, ktoré by pomohli udržať tieto fyzické osoby – občanov mesta Stupava čo najdlhšie v domácom prostredí.
- Dobudovať a prepojiť služby krízovej intervencie pre občanov ohrozených sociálnym vylúčením, a prostredníctvom týchto sociálnych služieb ich vrátiť do systému v čo najširšom možnom rozsahu. Zapájať do riešenia úloh vo väčšej miere neverejných poskytovateľov.
- Zameriavať sa na komplexnosť sociálnych služieb pre cieľové skupiny, a to od prevencie, cez akútne riešenia problémov, až po cestu trvalého riešenia a udržateľnosti v sociálnych službách.
- Pri návrhu sociálnych služieb v KPSS ich zosúladovať s prebiehajúcimi a s pripravovanými zmenami v systéme dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti.
- Terénnu sociálnu službu krízovej intervencie zamerať na deti, mládež a rodiny ohrozené chudobou, sociálnym vylúčením, domáce násilie, týrané ženy a deti. Personálne posilniť výkon v oblasti sociálnych služieb v Meste Stupava prostredníctvom sociálnych terénnych pracovníkov (*2 z dôvodu vzájomnej konzultačnej činnosti*).
- Posilňovať kvalitu poskytovanej opatrovateľskej služby a kombinovať túto sociálnu službu s inými podpornými sociálnymi službami a službami domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS).
- Podporovať udržanie zamestnanosti rodičov vytváraním potrebných služieb (nielen sociálnych) pre deti. Podporovať vznik zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, kvôli adaptácii na kolektív (zdravotne, sociálne, interpersonálne) ambulantnou formou nie celodenného charakteru.
- Umožniť fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom využívať kultúrne a spoločenské aktivity v meste, umožniť im bezpečný pohyb v oddychových zónach, na chodníkoch a prechodoch pre chodcov. Napomáhať debarierizovať verejné budovy, inštitúcie a organizácie.

AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)

ČASŤ 1. URČENIE PRIORÍT, OPATRENÍ A AKTIVÍT ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB ¹²

NÁRODNÁ PRIORITA ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB (2021-2030)	OPATRENIE	NÁZOV AKTIVITY (vrátane kvantifikácie kapacity)	FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY ¹³	DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY ¹⁴	CIEĽOVÉ SKUPINY
NP3	Podpora sociálnych služieb pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a ŤZP alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Udržať zabezpečovanie prípravy obedov a ich rozvozu pre prijímateľov sociálnej služby (dofinancovanie tejto služby príspevkom na dovoz, aktuálne VZN) (40-50 obedov)	TF	PODPORNÉ SLUŽBY Zabezpečenie obedov	1
NP3	Podpora sociálnych služieb pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a ŤZP alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Udržanie sociálnej služby - príspevku na prepravu - mimoriadna dávka na prepravu, ktorú zabezpečuje mesto Stupava v zmysle VZN č. 8/2020 s účinnosťou od 01.01.2021, a to fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie.	TF	PREPRAVNÉ SLUŽBY - umožňuje návštevu lekára, kultúrneho alebo iného podujatia	1
NP1 NP2	Podpora sociálnych služieb pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a ŤZP alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Pripraviť projekt a lokalizovať miesto/umiestnenie pre projekt Denného stacionára a po vzniku tejto služby ju prepájať s inými sociálnymi službami. (10-15 miest)	AF	Poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek – DENNÝ STACIONÁR	1

¹²zákon č. 448/2008 Z. z., § 83 ods. 5 písm. d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku.

¹³Definované v zákone č. 448/2008 Z. z., § 13

¹⁴ Definované v zákone č. 448/2008 Z. z., § 12

AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)

ČASŤ 1. URČENIE PRIORÍT, OPATRENÍ A AKTIVÍT ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB ¹⁵

NÁRODNÁ PRIORITA ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB (2021-2030)	OPATRENIE	NÁZOV AKTIVITY (vrátane kvantifikácie kapacity)	FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY ¹⁶	DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY ¹⁷	CIEĽOVÉ SKUPINY
NP1 NP4	Podpora sociálnych služieb pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a ŤZP.	Podporovať udržateľnosť existujúceho zariadenia podporovaného bývania s možnosťou jeho prípadného rozšírenia (13 miest +3)	PF	Poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby ZARIADENIE PODPOROVANÉHO BÝVANIA	1
NP4 NP2	Podpora sociálnych služieb pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a ŤZP alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Pripraviť projekt rozširovania opatrovateľskej služby a zvyšovania kvality poskytovaných opatrovateľských služieb, personálnej stabilizácie opatrovateľiek a následného prepojenia so zdravotnou (ošetrovateľskou) starostlivosťou (30-40 opatrovaných)	TF	Domáca opatrovateľská služba – „opatrovateľská služba“.	1
NP1	Zabezpečenie sociálnych služieb krízovej intervencie	Príprava projektu vytvárania podmienok pre zriadenie KOMUNITNÉHO CENTRA - základné sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, zdieľanie skúsenosti, workshopy pre rodičov a mládež	AF,TF	Poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach – KOMUNITNÉ CENTRUM	2,3

¹⁵zákon č. 448/2008 Z. z., § 83 ods. 5 písm. d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku

¹⁶Definované v zákone č. 448/2008 Z. z., § 13

¹⁷ Definované v zákone č. 448/2008 Z. z., § 12

AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)

ČASŤ 1. URČENIE PRIORÍT, OPATRENÍ A AKTIVÍT ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB ¹⁸

NÁRODNÁ PRIORITA ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB (2021-2030)	OPATRENIE	NÁZOV AKTIVITY (vrátane kvantifikácie kapacity)	FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY ¹⁹	DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY ²⁰	CIEĽOVÉ SKUPINY
NP2, NP3	Podpora sociálnych služieb pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a ŤZP alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Vytvoriť podmienky pre požičiavanie pomôcok do času získania pomôcky v rámci zdravotníckeho systému, alebo len pre krátkodobé využitie, ak pominie dôvod použitia. Registrácia sociálnej služby podľa §47 Zákona o sociálnych službách	AF	Požičiavanie pomôcok	1
NP1	Zabezpečenie sociálnych služieb krízovej intervencie	Využívanie existujúcich služieb organizácie IPčko – chatová, e-mailová poradňa a krízová linka pomoci	TTF	krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií – Krízová linka pomoci	2,3
NP1	Zabezpečenie sociálnych služieb krízovej intervencie	Posilňovanie preventívnych aktivít Mestskej polície na MŠ a ZŠ s cieľom predchádzania kriminalite, ako aj iným negatívnym javom	TF	Preventívne podporné aktivity neuvedené v zákone o sociálnej pomoci.	3
NP1 NP2 NP3 NP4	Terénna sociálna práca v rámci krízovej intervencie	Príprava projektu terénnej sociálnej práce, založenej na dôvere medzi terénnym pracovníkom a klientom (<i>prepojenie na finančnú pomoc – mimo-riadnej dávky VZN</i>) <i>(2 terénni pracovníci)</i> Udržanie existencie humanitárneho a charitatívneho skladu pre sociálne znevýhodnené rodiny	TF	Terénna sociálna práca (TSP) - <i>PROJEKT</i>	1,2,3

¹⁸zákon č. 448/2008 Z. z., § 83 ods. 5 písm. d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku

¹⁹Definované v zákone č. 448/2008 Z. z., § 13

²⁰Definované v zákone č. 448/2008 Z. z., § 12

AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)

ČASŤ 1. URČENIE PRIORÍT, OPATRENÍ A AKTIVÍT ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB ²¹

NÁRODNÁ PRIORITA ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB (2021-2030)	OPATRENIE	NÁZOV AKTIVITY <i>(vrátane kvantifikácie kapacity)</i>	FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY ²²	DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY ²³	CIEĽOVÉ SKUPINY
NP1	Zabezpečenie sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi.	Podporovať a propagovať Komunitné centrum Makovice, ktoré je zamerané na udržateľný a ekologický spôsob života, rodín, rodičov a detí	AF	Podpora preventívnej aktivity neuvedená v zákone o sociálnych službách – podpora zdravej a udržateľnej rodiny	3
NP1, NP3	Podpora sociálnych služieb pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a ŽZP	Vyhľadávanie možnosti zapojenia sa občanov, ktorí žijú sami v domácnosti do pilotného projektu, testovania, realizácia v meste Stupava. Využívať IT možnosti a technológie na monitorovanie stavu a funkcií seniorov v ich domácom prostredí (15-20)	TTF	Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, MONITOROVANIE A SIGNALIZÁCIA POTREBY POMOCI	1
PODPORNÉ AKTIVITY PRE ROZVOJ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB					
NÁRODNÁ PRIORITA ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB (2021-2030)	OPATRENIE	NÁZOV AKTIVITY <i>(vrátane kvantifikácie kapacity)</i>	PODPORNÁ AKTIVITA PODPORUJÚCA SOCIÁLNU SLUŽBU		CIEĽOVÉ SKUPINY
NP1	Podpora sociálnych služieb pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a ŽZP	Audit prístupnosti chodníkov a budov Konzultácie riešenia opatrení v projektovej dokumentácii a na stavbách tak, aby boli prístupné pre ľudí so zrakovým postihnutím, ľudí so zníženou mobilitou, pre matky s deťmi. Identifikovanie problémových lokalít v rámci prístupnosti v meste Stupava.	Debarierizácia priestranstiev, skvalitnenie a bezpečnosť života - mobilita ZŤP a seniorov, matiek s deťmi.		1,3

²¹Zákon č. 448/2008 Z. Z., § 83 ods. 5 písm. d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku

²²Definované v zákone č. 448/2008 Z. z., § 13

²³ Definované v zákone č. 448/2008 Z. z., § 12

AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)

ČASŤ 1. URČENIE PRIORÍT, OPATRENÍ A AKTIVÍT ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB ²⁴

PODPORNÉ AKTIVITY PRE ROZVOJ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB - POKRAČOVANIE

NÁRODNÁ PRIORITA ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB (2021-2030)	OPATRENIE	NÁZOV AKTIVITY <i>(vrátane kvantifikácie kapacity)</i>	PODPORNÁ AKTIVITA PODPORUJÚCA SOCIÁLNU SLUŽBU	CIEĽOVÉ SKUPINY
NP1	Podpora sociálnych služieb pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a ŽZP	Audit prístupnosti webových sídel Testovanie webových sídiel alebo mobilných aplikácií na základe zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhlášky č. 78/2020 Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu zo 16. marca 2020 o štandardoch pre informačné technológie verejnej správy.	Zlepšenie prístupu ŽŤP a seniorov k informáciám	1
NP1	Podpora sociálnych služieb pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a ŽZP	Vzdelávanie zamestnancov Mestského úradu Stupava, MKIC Stupava, Mestskej polície Stupava o potrebách a komunikácii so zdravotne postihnutými, o riešeníach architektonickej prístupnosti a prístupnosti k informáciám (napr. pravidlá jasnej tlače)	Preventívna služba pre skvalitňovanie sociálnych služieb v terénnej forme	1
NP1	Podpora sociálnych služieb pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a ŽZP	Podpora činnosti Chránenej dielne (CHD) - Podporovať a propagovať CHD TEKLA, ktorá zamestnáva ŽŤP ľudí, venuje sa ekologickým aktivitám. Vytvoriť model trvalej spolupráce pri podpore predaja a výrobných aktivít CHD	Podporná služba zariadeniu – aktivizácia firemného sektora, napĺňanie koncepcie zamestnávania ŽŤP občanov a ich udržania čo najdlhšie v aktívnom živote.	1

²⁴Zákon č. 448/2008 Z. Z., § 83 ods. 5 písm. d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,

AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)

ČASŤ 2. MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE NAVRHOVANÝCH SLUŽIEB²⁵ (AKTIVÍT)

NÁZOV AKTIVITY	ODBORNÝ GARANT AKTIVITY	KVANTIFIKÁCIA POTREBY NAVÝŠENIA	ČASOVÝ HORIZONT	PERSONÁLNE, ORGANIZAČNÉ A PREVÁDZKOVÉ PODMIENKY	URČENIE FINANČNÝCH ZDROJOV Z ROZPOČTU MESTA, ROZPOČTU VEREJNÉHO POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNEJ SLUŽBY (NA SPOLUFINANCOVANIE)
Udržať zabezpečovanie prípravy obedov a ich rozvozu pre prijímateľov sociálnej služby (dofinancovanie tejto služby príspevkom na dovoz, aktuálne VZN) (40-50 obedov)	MESTO STUPAVA VPS	podľa požiadaviek (predpoklad 40-50 obedov)	2023-2030	udržanie existujúceho stavu	Z ROZPOČTU PODĽA VZN 0,45 €/1 obed
Udržanie sociálnej služby - príspevku na prepravu - mimoriadna dávka na prepravu zabezpečuje mesto Stupava v zmysle VZN č. 8/2020 s účinnosťou od 01.01.2021, a to fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie.	MESTO STUPAVA	podľa požiadaviek	2023-2030	udržanie existujúceho stavu	Z ROZPOČTU PODĽA VZN 30 €/1 osoba/ROK
Pripraviť projekt a lokalizovať miesto/umiestnenie pre projekt Denného stacionára a po vzniku tejto služby ju prepájať s inými sociálnymi službami. (10-15 miest)	MESTO STUPAVA, BSK	stacionár pre cca 10 -15 miest	2025 - 2027	určenie miesta/pozemku v katastri mesta	aktivita je zameraná na vytypovanie vhodného miesta umiestnenia stacionára s uprednostnením pozemku vo vlastníctve mesta Stupava
Podporovať udržateľnosť existujúceho zariadenia podporovaného bývania s možnosťou jeho prípadného rozšírenia (13 miest + 3 miesta)	BSK OZ TEKLA MESTO STUPAVA	navýšenie o 3 miesta možnosť obývania podkrovia na Hviezdoslavovej ul. č. 17 v Stupave s vytvorením samostatného vchodu	2025-2030	Udržanie existujúceho stavu a pri navýšení počtu – navýšenie počtu zamestnancov o 1	investičná časť cca 80 000 EUR, na mzdy 1 pracovníka 16 000 eur / rok Projektové zdroje + BSK

²⁵ zákon č. 448/2008 Z. z., § 83 ods. 5 písm. e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec, vyšší územný celok a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb

AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)

ČASŤ 2. MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE NAVRHOVANÝCH SLUŽIEB²⁶ (AKTIVÍT)

NÁZOV AKTIVITY	ODBORNÝ GARANT AKTIVITY	KVANTIFIKÁCIA POTREBY NAVÝŠENIA	ČASOVÝ HORIZONT	PERSONÁLNE, ORGANIZAČNÉ A PREVÁDZKOVÉ PODMIENKY	URČENIE FINANČNÝCH ZDROJOV Z ROZPOČTU MESTA, ROZPOČTU VEREJNÉHO POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNEJ SLUŽBY (NA SPOLUFINANCOVANIE)
Prípraviť projekt rozširovania opatrovateľskej služby a zvyšovania kvality poskytovaných opatrovateľských služieb, personálnej stabilizácie opatrovateľiek a následného prepojenia so zdravotnou (ošetrovateľskou) starostlivosťou (30-40 opatrovaných)	MESTO STUPAVA	rozšírenie a doplnenie počtu opatrovateľiek o 2	2025 - 2028	poskytovanie opatrovateľskej služby v domácom prostredí klienta/seniora	Financovanie z projektu MPSVR SR, kurzy supervízie z rozpočtu: 1500/rok mzdy vrátene z odvodov z rozpočtu: 16000 €/1 opatrovateľka/rok
Príprava projektu vytvárania podmienok pre zriadenie KOMUNITNÉHO CENTRA - základné sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, zdieľanie skúsenosti, workshopy pre rodičov a mládež	MESTO STUPAVA BSK	Integrácia všetkých podporných činností pre rodičov a deti/mládež, rodinu	2026-2029	projekt v rámci personálnych kapacít Mestského úradu Stupava s využitím služieb externého architekta	náklady na prípravu projektu: 5000 €
Vytvoríť podmienky pre požíčovanie pomôcok do času získania pomôcky v rámci zdravotníckeho systému, alebo len pre krátkodobé využitie, ak pominie dôvod použitia. Registrácia sociálnej služby podľa § 47 zákona o sociálnych službách	MESTO STUPAVA	rozšírenie ponuky na prenájom pomôcok o polohovateľnú posteľ	2025-2030	personálne navýšenie nie je potrebné, nákup polohovateľnej postele	náklady na nákup komplet polohovateľnej postele: 1500€/1 ks
Využívanie existujúcich služieb organizácie IPčko – chatová, e-mailová poradňa a krízová linka pomoci	IPČKO MESTO STUPAVA	ide o propagáciu služieb v meste Stupava	2023-2030	personálne, organizačne zabezpečuje IPČKO, aj cez projekt BSK „Je ok ak nie si ok“	nemá priamy dopad na rozpočet mesta. Možnosť podpory ako neziskovej organizácie

²⁶ zákon č. 448/2008 Z. z., § 83 ods. 5 písm. e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec, vyšší územný celok a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb

AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)

ČASŤ 2. MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE NAVRHOVANÝCH SLUŽIEB²⁷ (AKTIVÍT)

NÁZOV AKTIVITY	ODBORNÝ GARANT AKTIVITY	KVANTIFIKÁCIA POTREBY NAVÝŠENIA	ČASOVÝ HORIZONT	PERSONÁLNE, ORGANIZAČNÉ A PREVÁDZKOVÉ PODMIENKY	URČENIE FINANČNÝCH ZDROJOV Z ROZPOČTU MESTA, ROZPOČTU VEREJNÉHO POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNEJ SLUŽBY (NA SPOLUFINANCOVANIE)
Posilňovanie preventívnych aktivít Mestskej polície na MŠ a ZŠ, s cieľom predchádzania kriminalite, ako aj iným negatívnym javom	MESTSKÁ POLÍCIA STUPAVA	pokračovanie/udržanie existujúceho stavu počtu preventívnych aktivít	2023-2030	Nie je potreba navýšenia personálu.	V rámci prideleného ročného rozpočtu.
Príprava projektu terénnej sociálnej práce, založenej na dôvere medzi terénnym pracovníkom a klientom (<i>prepojenie na finančnú pomoc – mimoriadnej dávky VZN</i>) (1-2 terénni pracovníci) Udržanie existencie humanitárneho a charitatívneho skladu pre sociálne znevýhodnené rodiny	MESTO STUPAVA, BSK MESTO STUPAVA	1 – 2 pracovníci automobil nie je potreba navýšenia personálu, priestory a systém zberu aj výdaja je zavedený	2024-2030 2024-2030	1 - 2 terénni sociálni pracovníci automobil Postačujúca existencia 1 pracovníka, udržanie existujúceho priestoru skladu	Aktivita iba v rámci plného financovania z projektu (<i>napr. OP Slovensko</i>) Mzdové náklady (vrátane odvodov): 6500€/rok
Podporovať a propagovať Komunitné centrum Makovice, ktoré je zamerané na udržateľný a ekologický spôsob života, rodín, rodičov a detí	OZ Modrá Sova v spolupráci s MESTOM STUPAVA	Podpora prepojenia s Ekocentrom k udržateľnosti sa mesto zaviazalo Pokračovanie v aktivitách s rodinami a deťmi – voľnočasové aktivity a vzdelávanie	2024-2030	1-2 pracovníci pre prácu s rodinami s deťmi – voľnočasové aktivity, poradenstvo, podporné aktivity 1 pracovník na programové aktivity spolupráce s Ekocentrom	Financovanie lektorov komunitného centra z projektov a grantových schém. Mzdové náklady (vrátane odvodov): 6000€/rok Náklady na materiálne zabezpečenie komunitného centra a rozšírenie priestorov komunitného centra z projektov a grantových schém (nadstavba budovy 150 000eur)

²⁷ Zákon č. 448/2008 Z. z., § 83 ods. 5 písm. e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec, vyšší územný celok a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb

AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)

ČASŤ 2. MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE NAVRHOVANÝCH SLUŽIEB²⁸ (AKTIVÍT)

NÁZOV AKTIVITY	ODBORNÝ GARANT AKTIVITY	KVANTIFIKÁCIA POTREBY NAVÝŠENIA	ČASOVÝ HORIZONT	PERSONÁLNE, ORGANIZAČNÉ A PREVÁDZKOVÉ PODMIENKY	URČENIE FINANČNÝCH ZDROJOV Z ROZPOČTU MESTA, ROZPOČTU VEREJNÉHO POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNEJ SLUŽBY (NA SPOLUFINANCOVANIE)
Vyhľadávanie možnosti zapojenia sa občanov, ktorí žijú sami v domácnosti do pilotného projektu, testovania, realizácia v meste Stupava. Využívať IT možnosti a technológie na monitorovanie stavu a funkcií seniorov v ich domácom prostredí (15-20)	Mesto Stupava, poskytovateľ (prenajímateľ) technológie	20 MONITOROVACÍCH SÁD	2024 - 2026	služba v rámci opatrovateľskej služby, kde je počet klientov a opatrovateliek daný	prenájom 1 sady/max30€/mesiac Aktivita spolufinancovaná rodinnými príslušníkmi klientov opatrovateľskej služby
PODPORNÉ AKTIVITY PRE ROZVOJ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB					
Audit prístupnosti webových sídel	ÚNSS	služba poskytnutá externe	2024	vykonanie auditu prístupnosti webových sídel (www.pristupne.sk)	Rozpočet mesta – 300 €/1 web
Audit prístupnosti chodníkov a budov	ÚNSS	služba poskytnutá externe	priebežne pri realizácii nových projektov	Vykonanie auditu a konzultácii projektovej dokumentácii a na stavbách	Rozpočet mesta – 100 €/rok
Vzdelávanie zamestnancov Mestského úradu Stupava, MKIC Stupava, Mestskej polície Stupava o potrebách a komunikácii so zdravotne postihnutými o riešeníach architektonickej prístupnosti a prístupnosti k informáciám (napr. pravidiel jasnej tlače)	nezisková organizácia poskytujúca sociálnu službu zdravotne postihnutým občanom	služba poskytnutá externe	2024	Miestnosť, Dataprojektor, v prípade Online školení PC s prístupom na web	Rozpočet mesta – 100 €/1 školenie

²⁸ zákon č. 448/2008 Z. z., § 83 ods. 5 písm. e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec, vyšší územný celok a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb

AKČNÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA STUPAVA (2023-2030)

ČASŤ 2. MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE NAVRHOVANÝCH SLUŽIEB²⁹ (AKTIVÍT)

PODPORNÉ AKTIVITY PRE ROZVOJ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB- POKRAČOVANIE

NÁZOV AKTIVITY	ODBORNÝ GARANT AKTIVITY	KVANTIFIKÁCIA POTREBY NAVÝŠENIA	ČASOVÝ HORIZONT	PERSONÁLNE, ORGANIZAČNÉ A PREVÁDZKOVÉ PODMIENKY	URČENIE FINANČNÝCH ZDROJOV Z ROZPOČTU MESTA, ROZPOČTU VEREJNÉHO POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNEJ SLUŽBY (NA SPOLUFINANCOVANIE)
Podpora činnosti Chránenej dielne (CHD) - Podporovať a propagovať CHD TEKLA, ktorá zamestnáva ZŤP ľudí, venuje sa ekologickým aktivitám. Vytvorí model trvalej spolupráce pri podpore predaja a výrobných aktivít CHD	MESTO STUPAVA A OZ TEKLA	Nie je potrebné navýšenie ľudských zdrojov – ide o sieťovanie a PR aktivity.	2024-2030	Podpora pri nadväzovaní spolupráce s firmami, kde je možnosť dodávať výsledky práce CHD, možnosti prezentácie výstupov na rôznych aktivitách mesta Stupava, rôzne formy propagácie cez mestské médiá, podpora spolupráce s inými združeniami, Denným centrom atď.	Z rozpočtu mesta Stupava napríklad príspevok na predajný stánok na akcie v meste, alebo výstavku trvalú/alebo dočasnú, aby občania, ale aj firmy videli výrobky a možnosť nákupu

²⁹ zákon č. 448/2008 Z. z., § 83 ods. 5 písm. e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec, vyšší územný celok a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Vážení spoluobčania,

mesto Stupava pripravuje Komunitný plán sociálnych služieb mesta Stupava na obdobie 2023-2030, preto sa na vás obracia s prosbou o vyplnenie tohto dotazníka, ktorého cieľom je zisťovanie potrieb, názorov a predkladanie návrhov na riešenie rozvoja sociálnych služieb v našom meste. Mesto Stupava sa rozhodlo realizovať prípravu uvedeného dokumentu participatívnou metódou.

Získané názory a návrhy z dotazníkového prieskumu budú využité pre tvorbu komunitného plánu sociálnych služieb, ktorého cieľom je rozvíjať systém sociálnych služieb a pomoci na miestnej úrovni. Ten reaguje na miestne odlišnosti a napomáha efektívne využiť finančné prostriedky vynakladané na sociálnu oblasť.

Dotazník zisťovania potrieb a názorov na sociálne služby je len jednou z metód zapojenia verejnosti do prípravy komunitného plánu sociálnych služieb. Vyplnením tohto dotazníka sa stávate spoluvytvárajúcimi pri vytváraní Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Stupava na ďalšie obdobie.

Mestský úrad Stupava, oddelenie všeobecnej a vnútornej správy

Dotazník je anonymný.

Dotazník môžete odovzdať do 23.06.2023 nasledovnými spôsobmi:

- vyplniť elektronicky na <https://www.stupava.sk/>
- poštou v zalepenej obálke na adresu: Mestský úrad Stupava - oddelenie všeobecnej a vnútornej správy, Mestský úrad Stupava, Hlavná 1/24, 900 31 Stupava
- osobne do podateľne mestského úradu
- vhođením do poštovej schránky, ktorá je umiestnená na budove pred vchodom do mestského úradu
- priamo odovzdať osobe zabezpečujúcej dopytovanie, ktorá Vám dotazník poskytla.

IDENTIFIKAČNÉ OTÁZKY

1. Koľko máte rokov?

- 18 – 35 36 – 45 46 – 55
 56 – 65 66 - 75 76 a viac

2. Ste užívateľom sociálnych služieb ?

- som užívateľom sociálnych služieb
 môj rodinný príslušník/príslušníčka sú užívatelia sociálnych služieb
 som potenciálny užívateľ sociálnych služieb
 môj rodinný príslušník je potenciálny užívateľ sociálnych služieb
 iné.....

OTÁZKY O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH

3. Aký je Váš sociálny problém alebo sociálny problém Vášho príbuzného príp. blízkej osoby? (môžete vybrať viac odpovedí)

- problém s mobilitou (pohyblivosťou)
 problém s vykonávaním sebaobslužných úkonov
 problém so starostlivosťou o domácnosť
 problém so zabezpečením prípravy stravy
 problém s dovozom (donáškou) stravy
 problém s uplatňovaním práv a právom chránených záujmov (pomoc pri vybavovaní úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomností, vypisovaní tlačív, pri písomnej komunikácii v úradnom styku a pod.)
 problém s uplatnením na trhu práce z dôvodu zdravotného postihnutia
 problém so zabezpečením starostlivosti o dieťa v rámci zosúladenia rodinného a pracovného života
 problém s bývaním resp. zabezpečením bývania
 problém s domácim násilím
 problém šikany (v škole resp. v práci)
 iné (uvedte – konkretizujte):
-
-

4. Ktoré z uvedených foriem sociálnych služieb Využívate/Chceli by ste využívať príp. členovia Vašej rodiny?

Poznámka: Vyberte zo zátvorky sociálnu službu príp. viac sociálnych služieb a priradte k príslušnej odpovedi.

Forma sociálnej služby	Využívam/využívajú	Nemám/nemajú záujem o jej využívanie	Chcel by som využívať/chceli by využívať
Terénna (napr. domáca opatrovateľská služba, prepravná služba, služba sociálnej intervencie a pod.)			
Ambulantná (napr. denné centrum – klub dôchodcov, denný stacionár, rehabilitačné centrum, sociálna služba pre deti do troch rokov veku t. j. detské jasle, sociálne poradenstvo a pod.)			
Pobytová (zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, špecializované zariadenie, domov sociálnych služieb, podporované bývanie, útulok a pod.)			
Podporné služby (stravovanie v jedálni pre dôchodcov, dovoz stravy, pranie, žehlenie, stredisko osobnej hygieny, požičiavanie pomôcok pre osoby s ŤZP alebo nepriaznivým zdrav. stavom a pod.)			

5. Ak využívate niektoré sociálne služby, ktoré ste uviedli v predchádzajúcej otázke č. 4, označte „x“, akú formu týchto služieb uprednostňujete. V prípade, že nie ste ešte užívateľom sociálnych služieb (potenciálny užívateľ alebo potenciálny užívateľ-rodinný príslušník) prosíme označte „x“ akú formu sociálnych služieb by ste uprednostnili.
(Pozn.: vysvetlenie formy sociálnej služby je v otázke č. 4.)

Forma sociálnej služby	Uprednostňujem
Terénne sociálne služby	
Ambulantné sociálne služby	
Pobytové sociálne služby	
Podporné služby	

6. Aké sociálne služby v meste Stupava využívate, alebo by ste chceli využívať. Prosíme označte aj sociálne služby, o ktorých si myslíte, že ich je nedostatok. Označte „x“.

V prípade, že chcete označiť sociálnu službu, ktorá nie je v tabuľke, uveďte jej názov – pri možnosti „ Iné „ a vyberte vhodnú odpoveď

DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	VYUŽÍVAM	CHCEL/A BY SOM VYUŽÍVAŤ	NEDOSTATOK
Sociálne poradenstvo (odborná pomoc pri riešení nepriaznivej sociálnej situácií)			
Jedáleň pre seniorov (stravovanie pre dôchodcov + dovoz)			
Denné centrum (Klub dôchodcov)			
Denný stacionár (zariadenie na denný pobyt pre seniorov)			
Domáca opatrovateľská služba (opatrovanie fyzickej osoby odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby v domácnosti)			
Zariadenie opatrovateľskej služby (pobytová sociálna služba na určitý čas pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu)			
Zariadenie pre seniorov (býv. domov dôchodcov – pre fyzickú osobu, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV)			
Prepravná služba (sociálny taxík)			
Odlahčovací služba (sociálna služba na nevyhnutný odpočinok pre fyzickú osobu, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím)			
Požičiavanie pomôcok (pre osoby so zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku)			
Pranie a žehlenie bielizne a šatstva			
Poskytovanie základnej osobnej hygieny (podporná služba)			

DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	VYUŽÍVAM	CHCEL/A BY SOM VYUŽÍVAŤ	NEDOSTATOK
Domov sociálnych služieb (pre fyzickú osobu do dovŕšenia dôchodkového veku, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby...)			
Špecializované zariadenie (zariadenie pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím napr. Alzheimerova choroba, Parkinsonova choroba, skleróza multiplex atď.)			
Zariadenie podporovaného bývania (poskytuje sa sociálna služba fyzickej osobe od 16. roku veku do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a na dohľad, pod ktorým je schopná viesť samostatný život)			
Útulok (pre jednotlivca, alebo oddelene pre rodinu s deťmi resp. pre osobu s dieťaťom v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať...)			
Nočľaháreň (pre ľudí bez domova, ktorí sú na ulici)			
Nízkoprahové denné centrum			
Zariadenie núdzového bývania (pre fyzickú osobu v nepriaznivej sociálnej situácii príp. osobu, ktorá chce byť zo závažnej nepriaznivej soc. situácie v utajení – napr. týraná osoba...)			
Domov na polceste			
Materské centrum (pre matky s deťmi)			
Sprostredkovanie osobnej asistencie			
Centrum pre deti a rodiny (bývalý Detský domov)			

DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	VYUŽÍVAM	CHCEL/A BY SOM VYUŽÍVAŤ	NEDOSTATOK
Centrum podporných sociálnych služieb pre osoby s mentálnym postihnutím			
Komunitné centrum (pre fyzickú osobu v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorej sa poskytuje sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školy a školského zariadenia, preventívna aktivita, záujmová činnosť)			
Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťa (detské jasle)			
Monitorovanie a signalizácia pomoci – (poskytovanie nepretržitej, dištančnej, hlasovej, písomnej (krátka textová správa) alebo elektronickej komunikácie s fyzickou osobou v nepriaznivom zdravotnom stave prostredníctvom signalizačného zariadenia alebo audiovizuálneho zariadenia napojeného na centrálny dispečing, ktorý zabezpečí potrebnú pomoc na základe vyslaného signálu potreby pomoci)			
Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií (pre fyzickú osobu, ktorá je v krízovej sociálnej situácii, alebo v inej obťažnej životnej situácii, ktorú nemôže riešiť vlastnými silami a zabezpečuje sa najmä poskytnutím sociálneho poradenstva – cez telefón, internet)			
Iné (uviesť):			

7. Ktorým zo sociálnych skupín obyvateľov nášho mesta by sa mala venovať zvýšená pozornosť? (môžete vybrať maximálne 2 odpovede)

- seniori
- osoby so zdravotným postihnutím
- rodina a deti
- dlhodobo nezamestnaní (najmä absolventi a ľudia nad 45 rokov veku)

- ľudia po výkone trestu
- občania a rodiny žijúci pod hranicou chudoby
- občania bez prístrešia (bezdomovci)
- marginalizovaná rómska komunita
- odídenci, migranti
- mládež (13 – 24 rokov)
- iná skupina (uved'te konkrétne):

8. V prípade, že v tomto dotazníku Vám chýbali niektoré otázky, alebo by ste sa chceli k niečomu v oblasti sociálnych služieb vyjadriť, prosíme Vás využiť tento priestor:

Ďakujeme za Váš čas, ktorý ste venovali vyplneniu dotazníka.